

T.C.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

**HAYATBOYU ÖĞRENME ERASMUS DERS VERME
HAREKETLİLİĞİ PROGRAMININ ÖĞRETİM ELEMANLARI
TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
(TÜRKİYE ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ VE İSPANYA CASTİLLA LA
MANCHA ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yıldız ÇUVAŞ

BURSA

Haziran, 2014

T.C.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

**HAYATBOYU ÖĞRENME ERASMUS DERS VERME
HAREKETLİLİĞİ PROGRAMININ ÖĞRETİM ELEMANLARI
TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
(TÜRKİYE ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ VE İSPANYA CASTİLLA LA
MANCHA ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)**

**Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde Yüksek Lisans
Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

Danışman

Doç. Dr. Rüçhan ÖZKILIÇ

BURSA

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Yıldız ÇUVAŞ
02/06/2014

YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI

“Hayatboyu Öğrenme ERASMUS Ders Verme Hareketliliği Programının Öğretim Elemanları Tarafından Değerlendirilmesi (Türkiye Uludağ Üniversitesi ve İspanya Castilla La Mancha Üniversitesi Örneği)” adlı Yüksek Lisans tezi, Uludağ Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Yıldız ÇUVAŞ

Danışman

Doç. Dr. Rüçhan ÖZKILIÇ

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Başkanı

Prof. Dr. Sırrı AKBABA

T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı'nda 801020004 numaralı Yıldız ÇUVAŞ'ın hazırladığı "Hayatboyu Öğrenme ERASMUS Ders Verme Hareketliliği Programının Öğretim Elemanları Tarafından Değerlendirilmesi (Türkiye Uludağ Üniversitesi ve İspanya Castilla La Mancha Üniversitesi Örneği)" konulu Yüksek Lisans çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 02/06/2014 günü 10.30'da yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının (başarılı/başarısız) olduğuna (oybirliği/oy çokluğu) ile karar verilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı ve Sınav Komisyonu Üye Başkanı) Üye

Doç. Dr. Rüçhan ÖZKILIÇ

Uludağ Üniversitesi

Doç. Dr. Sedat YÜKSEL

Uludağ Üniversitesi

Üye

Doç. Dr. Hülya KARTAL

Uludağ Üniversitesi

ÖN SÖZ

Yükseköğretim eğitim sisteminin Avrupa Birliği ülkeleri ile uyumlu hale gelmesinde ERASMUS programının ayrı bir yeri olduğu düşünülmektedir. “Hayatboyu Öğrenme ERASMUS Ders Verme Hareketliliği Programının Öğretim Elemanları Tarafından Değerlendirilmesi (Türkiye Uludağ Üniversitesi ve İspanya Castilla La Mancha Üniversitesi Örneği)” isimli çalışmanın, ERASMUS programını yürüten tüm katılımcı ülkelere özellikle Türkiye ve İspanya’ya katkı getireceği düşünülmeye değer bulunmuştur. Yüksek Lisans tez çalışmalarım sırasında bana her türlü konuda yol gösteren, ilgisini, bilgisini, desteğini ve zamanını esirgemeyen saygıdeğer danışman hocam Sayın Doç. Dr. Rüçhan ÖZKILIÇ’a içtenliği ve yardımları için gönülden teşekkür ederim. Çalışmalarım sırasında bilgi ve tecrübeleriyle beni yönlendiren ve desteklerini esirgemeyen saygıdeğer hocam Doç. Dr. Demetrio Fuentes FERRERA’ya teşekkür ederim. Ayrıca beni bu günlere getirirken her türlü kolaylığı ve rahatlığı sağlayan, hiç bir konuda özveriden kaçınmayan ve bana her konuda destek olan sevgili aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Yıldız ÇUVAŞ

ÖZET

Yazar: Yıldız ÇUVAŞ

Üniversite: Uludağ Üniversitesi

Ana Bilim Dalı: Eğitim Bilimleri

Bilim Dalı: Eğitim Programları ve Öğretim

Tezin Niteliği: Yüksek Lisans Tezi

Sayfa Sayısı: XVIII+93

Mezuniyet Tarihi: 02.06.2014

Tez: Hayatboyu Öğrenme ERASMUS Ders Verme Hareketliliği Programının Öğretim Elemanları Tarafından Değerlendirilmesi (Türkiye Uludağ Üniversitesi ve İspanya Castilla La Mancha Üniversitesi Örneği)

Danışmanı: Doç. Dr. Rüçhan ÖZKILIÇ

HAYATBOYU ÖĞRENME ERASMUS DERS VERME HAREKETLİLİĞİ PROGRAMININ ÖĞRETİM ELEMANLARI TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ (TÜRKİYE ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ VE İSPANYA CASTİLLA LA MANCHA ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)

ERASMUS Programı Yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile işbirliği yapmalarını teşvik etmeye yönelik bir Avrupa Birliği eğitim programıdır. ERASMUS programının alt faaliyetlerinden biri ise ERASMUS Ders Verme Hareketliliğidir. Erasmus Üniversite Beyannamesi (EÜB) sahibi bir yükseköğretim kurumunda ders vermekle yükümlü olan bir personelin farklı bir Avrupa ülkesinde EÜB sahibi bir yükseköğretim kurumunda ders vermesine ve karşı kurumla ortaklaşa akademik faaliyetler gerçekleştirmesine imkan sağlayan faaliyet alanıdır. Literatür taramasında Türkiye’de ERASMUS Ders Verme Hareketliliği ile ilgili sadece bir araştırmaya rastlanmıştır. Yurtdışında ise bugüne kadar bu alanda yapılan çalışmaların hiçbirinde Türkiye’nin konu edildiği bir çalışma yer almamıştır. Bu çalışma, Türkiye’de Avrupa Birliği üyesi olan ülkelerden birisi olan İspanya’da ERASMUS Ders Verme Hareketliliğinden yararlanan öğretim elemanlarının beklenti ve memnuniyet düzeylerini ve programın kazanımlarının gerçekleşme derecesini ortaya koymayı hedeflemektedir. Ayrıca araştırma, ERASMUS programının ulusal program hedeflerinin sürekli izlenmesi, gözden geçirilmesi ve değerlendirilip olası eksikliklerinin tespit edilmesine yardımcı olacak, program geliştirme çalışmalarına ışık tutacaktır. Avrupa Birliği ERASMUS Ders Verme Hareketliliğinden 1997-2011 dönemleri arasında Avrupa Birliği’nde toplam 186546 akademisyen faydalanmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubu

Uludağ Üniversitesi'nde ve Castilla-La Mancha Üniversite'sinde ERASMUS Program'ından faydalanan öğretim elemanlarından oluşmaktadır. Verilerin toplanmasında, "ERASMUS Ders Verme Hareketliliği Etki Anketi" kullanılmıştır. Anket formları elektronik posta iletilerine online olarak eklenmiş ve öğretim elemanlarının bu formları online olarak doldurup göndermeleri istenmiştir. Verilerin çözümlenmesinde SPSS (13.0) kullanılmış ve yapılan istatistiklerde anlamlılık düzeyi $p<.05$ değeri olarak kabul edilmiştir. Anket maddelerine verilen yanıtlardan frekans ve yüzde dağılımları elde edilmiştir.

Çalışmanın bulgularında hareketliliğe katılan hem Türk hem İspanyol akademisyenlerin ERASMUS programından memnun kaldıkları ortaya çıkmıştır. Katılımcıların karşılaştıkları sorunların çoğu yaşadıkları ülkenin standartlarıyla ilişkilendirilmiştir. Araştırma sonucunda ERASMUS programının akademik boyutundan daha çok kültürel alana hizmet ettiği akademik kazanımlara tam olarak ulaşılabilmesi için programın geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Avrupa Birliği, ERASMUS, Ders Verme Hareketliliği, Hayatboyu Öğrenme, Öğretim Elemanı.

ABSTRACT

Author: Yıldız ÇUVAŞ

University: Uludağ University

Field: Education Sciences

Branch: Curriculum and Instruction

Degree Awarded: MSc

Page Number: XVIII+93

Degree Date: 02.06.2014

Thesis: The Evaluation of Academic Staff About LLP/ ERASMUS Teaching Staff Mobility Program (The Example of Turkey Uludağ University and Spain Castilla La Mancha University).

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Rüçhan ÖZKILIÇ

THE EVALUATION OF ACADEMIC STAFF ABOUT LLP/ ERASMUS TEACHING STAFF MOBILITY PROGRAM (THE EXAMPLE OF TURKEY ULUDAĞ UNIVERSITY AND SPAIN CASTILLA LA MANCHA UNIVERSITY)

ERASMUS Program is the European Union Education program encouraging Higher Education institutions to cooperate with each other. One of the sub-mobilities of the ERASMUS Program is Teaching Staff Mobility. An academic person at Higher Education Institution which holds ERASMUS University Charter (EUC) gives teaching assignments at another Higher Education Institution which holds an EUC. Furthermore, ERASMUS mobility gives academic staff the opportunity to perform joint academic activities with the host institution. In the literature only one research has been found about ERASMUS Teaching Staff Mobility in Turkey. This research carried out on Teaching Staff Mobility will be the first with including Turkey. This research aims to demonstrate expectation and satisfaction levels and program outcomes of the academic staff who benefited from ERASMUS Teaching Staff Mobility both in Turkey and Spain. In addition, it will help ongoing monitoring of national program objectives, to be revised and evaluated to find out possible deficiencies and support program development studies. In European Union a total of 186546 academic staff benefited from the mobility between the years 1997-2011. The participants of the study consisted of academic staff who attended ERASMUS Teaching Staff Mobility at Uludağ and Castilla-La Mancha Universities. Data was collected through “ERASMUS Teaching Staff Mobility Survey”. Academic staff were asked to fill in the online survey attached to their e-mails and submit their responses online. The data was analyzed using SPSS

(13.0) and p-value of .05 was considered as significant level. Percentage and frequency distributions were obtained from the responses given to survey.

According to findings, both Turkish and Spanish academic staff were found to be satisfied with the ERASMUS Teaching Staff Mobility. Most of the problems faced by the participants were associated with living standards of the countries they visited. The results of survey also show that ERASMUS Program reached mostly cultural objectives, however academic objectives of the program need to be developed.

Key Words: European Union, ERASMUS, Teaching Staff Mobility, Lifelong Learning, Academic Staff.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖN SÖZ	I
ÖZET	II
ABSTRACT.....	IV
İÇİNDEKİLER	VI
TABLolar	IX
GRAFİKLER.....	XI
HARİTALAR	XI
KISALTMALAR	XII
BÖLÜM I: GİRİŞ	1
1.1. Giriş	1
1.2. Avrupa Birliği	2
1.2.1. Avrupa Birliği'nin Oluşumu	2
1.2.2. Avrupa Birliği ve Türkiye	3
1.3. Bologna Süreci.....	5
1.3.1. Bologna Sürecinde Yer Alan Ülkeler	6
1.3.2. Türkiye'de Bologna Süreci.....	7
1.4. Avrupa Birliği Eğitim Programları	8
1.5. Türkiye'nin ERASMUS Programına Katılma Süreci.....	9
1.6. Ulusal Ajans.....	12
1.7. ERASMUS Programı.....	14
1.7.1. ERASMUS Programı'nın Gelişimi	14
1.7.1.1. Socrates I ERASMUS (Birinci Dönem)	16
1.7.1.2. Socrates II ERASMUS (İkinci Dönem)	16
1.7.1.3. Hayatboyu Öğrenme Programı / ERASMUS	17
1.8. ERASMUS Programı Faaliyet Alanları.....	19
1.8.1. Öğrenci Öğrenim Hareketliliği	19
1.8.2. Öğrenci Staj Hareketliliği	20
1.8.3. ERASMUS Yoğun Dil Kursları	21
1.8.4. ERASMUS Yoğun Program Projeleri	21
1.8.5. ERASMUS Hazırlık Ziyaretleri	21

1.8.6. ERASMUS Yerleştirme Konsorsiyumları.....	22
1.8.7. ERASMUS Personel Hareketliliği	22
1.8.7.1.ERASMUS Eğitim Alma Hareketliliği	22
1.9. Uludağ Üniversitesi'nde ERASMUS Ders Verme Hareketliliği.....	23
1.9.1. ERASMUS Ders Verme Hareketliliğinde Seçim, İlan, Başvuru, Değerlendirme ve Hibeler.....	24
1.10. Araştırmanın Amacı.....	31
1.11. Problem Cümlesi.....	31
1.12. Alt Problemler.....	31
1.13. Önem.....	31
1.14. Sayıtlar.....	33
1.15. Sınırlılıklar	33
BÖLÜM II: YÖNTEM	34
2.1. Çalışma Grubu	34
2.2. Veri Toplama Aracı	35
2.3. Veri Toplama Aracının Uygulanması.....	36
2.4. Analiz.....	37
BÖLÜM III: BULGULAR	38
3.1. Öğretim Elemanı Hareketliliğinde Karşılaşılan Sorunlar Alt Boyutuna İlişkin Bulgular	43
3.2. Hareketlilik Programına Başvurmalarında Etkili Olan Unsurlar Alt Boyutuna İlişkin Bulgular.....	46
3.3. Üniversite Seçimlerinde Etkili Olan Unsurlar Alt Boyutuna İlişkin Bulgular	48
3.4. Katıldıkları Hareketlilik Programına Yönelik Memnuniyet Alt Boyutuna İlişkin Bulgular	51
3.5. Hareketlilik Programına Ait Kazanımlar Alt Boyutuna İlişkin Bulgular	53
3.6. Hareketliliğe Katılan Akademik Personelin ERASMUS Programına Ait Görüş ve Önerilerine İlişkin Bulgular	57
3.6.1. Akademisyenlerin Akademisyenlere Önerileri.....	57
3.6.2. Akademisyenlerin Ulusal Ajansa Önerileri	59
3.6.3. Akademisyenlerin ERASMUS Ofislerine Önerileri.....	60
BÖLÜM IV: TARTIŞMA	61

BÖLÜM V: ÖNERİLER	69
KAYNAKÇA.....	71
EKLER.....	
Ek 1: Öğretim Programı.....	77
Ek 2: Katılım Sertifikası	79
Ek 3: Faaliyet Nihai Raporu	80
Ek 4: ERASMUS Anketi (Türkçe)	82
Ek 5: ERASMUS Anketi (İspanyolca)	88

TABLOLAR LİSTESİ

		Sayfa No
Tablo 1.	<i>2007–2011 Akademik Yılları Arasında AB’de ve Türkiye’de ERASMUS Programına Katılan Üniversite Personelinin Eğitim Alma Hareketliliği Sayıları.....</i>	23
Tablo 2.	<i>2004–2005 Akademik Yılı ile 2011-2012 Akademik Yılı Arasında Avrupa’da ERASMUS Ders Verme Hareketliliğine Katılan Akademik Personel Sayıları</i>	27
Tablo 3.	<i>ERASMUS Ders Verme Hareketliliğine Katılan Akademik Personelin Dağılımı</i>	35
Tablo 4.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Cinsiyet ve Yaş Değişkenine Göre Dağılımı</i>	38
Tablo 5.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Gittikleri Ülkelere Göre Dağılımları</i>	39
Tablo 6.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Ankette Yer Alan Maddelere İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması</i>	40
Tablo 7.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Gittikleri Ülkede Karşılaştıkları Sorunların Dağılımı</i>	44
Tablo 8.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Gittikleri Ülkede Karşılaştıkları Sorun Boyutuna İlişkin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması.....</i>	46
Tablo 9.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Programa Başvurusunda Etkili Olan Unsurların Dağılımı.....</i>	47
Tablo 10.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Programa Başvuru Boyutuna İlişkin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması</i>	48
Tablo 11.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Gittikleri Üniversiteyi Seçmelerinde Etkili Olan Maddelerin Dağılımı</i>	49

Tablo 12.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Gidilen Üniversite Seçimi Boyutuna İlişkin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması</i>	50
Tablo 13.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Katıldıkları Hareketlilik Programına İlişkin Memnuniyet Düzeylerinin Dağılımı</i>	51
Tablo 14.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Ders Verme Hareketliliği Memnuniyeti Boyutuna İlişkin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması</i>	53
Tablo 15.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Programdan Genel Kazanımlarına İlişkin Maddelerin Dağılımı</i>	54
Tablo 16.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Programdan Kazanımlarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı</i>	55
Tablo 17.	<i>ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Kazanım Boyutuna İlişkin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması</i>	57

GRAFİKLER LİSTESİ

	Sayfa No
<i>Grafik 1. 2003-2011 Akademik Yılları Arasında Türkiye’de Toplam Yükseköğretim Sayıları ve ERASMUS Üniversite Beyannamesine Sahip Kurumların Dağılımı</i>	14
<i>Grafik 2. 2007–2011 Akademik Yılları Arasında Tüm Avrupa’da ERASMUS Programına Katılan Öğrencilerin Staj Hareketliliği Sayıları</i>	20
<i>Grafik 3. 2004-2011 Akademik Yılları Arasında Türkiye’nin ERASMUS Ders Verme Hareketliliğine Katılan Akademik Personelin Dağılımı</i>	28
<i>Grafik 4. 2004–2011 Akademik Yılları Arasında Uludağ Üniversitesi’nde ERASMUS Ders Verme Hareketliliğine Katılan Akademik Personel Sayıları</i>	29
<i>Grafik 5. 2004–2011 Akademik Yılları Arasında İspanya’da ERASMUS Ders Verme Hareketliliğine Katılan Akademik Personelin Dağılımı</i>	30

HARİTALAR LİSTESİ

	Sayfa No
<i>Harita 1. Avrupa Haritası</i>	4
<i>Harita 2. Bologna Projesine Katılan Ülkeler</i>	7

KISALTMALAR LİSTESİ

ABD:	Amerika Birleşik Devletleri
AB:	Avrupa Birliği
AKTS:	Avrupa Kredi Transfer Sistemi
EFTA:	Avrupa Serbest Bölge Birliği
AYA:	Avrupa Yükseköğretim Alanı
UCLM:	Castilla-La Mancha Üniversitesi
EÜB:	ERASMUS Üniversite Beyannamesi
EUC:	ERASMUS University Charter
EC:	European Commission
LLP:	Hayatboyu Öğrenme Programı
İS:	İspanya
TUBİTAK:	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TC:	Türkiye Cumhuriyeti
UU:	Uludağ Üniversitesi
UA:	Ulusal Ajans
YÖK:	Yükseköğretim Kurulu

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Giriş

Dünya üzerinde önemli bir değişim dönemi yaşanmaktadır. Küreselleşme etkilerini giderek daha fazla hissettirmekte olup dünya genelinde hem ekonomik hem de yapısal dönüşümlere yol açmaktadır (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu [TUBITAK], 2005). Coğrafi sınırların önemi azalırken dünya devletleri arasındaki rekabet ön plana çıkmaktadır. Dünyadaki gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda Avrupa Birliği (AB) dünyadaki bölgesel bütünleşme çabalarının en başarılı örneklerinden birisi olma yolunda ilerleyen bölgesel bir bütünleşme projesi olarak kabul edilebilir (Acar, 2001).

Hızla değişen ve gelişen küresel dünyada istihdam yaratmak ve istihdamın sürekliliğini ve sürdürülebilirliğini sağlamak için eğitim ve öğretim ihtiyacı günümüzde hiç olmadığı kadar önemli hale gelmiştir. Sadece iş piyasası ve küresel ekonominin yeni gereklilikleri için değil, ayrıca hızla değişen bir toplumda vatandaşların karşılaştığı yeni gereksinimleri karşılamak için de bilgi ve mesleki becerilerin düzenli olarak güncellenmesi gerekmektedir. Sonuç olarak, artık günümüzde hayat boyu öğrenme hayatın olmazsa olmazı olup, tüm bireylerin içinde yer alacağı toplumsal öğrenme ortamlarının genel içeriğini teşkil etmektedir. 21. yüzyıl bilgi toplumu çağı olarak kabul edilmektedir. Eğitim, sürekli öğrenerek kendini geliştiren insan için varolma şartıdır. Bu gerekliliğin bilincinde olan AB eğitim konusunda üye ülkelerin birlikte hareket edebilecekleri bir politika geliştirmiştir.

Eğitim programları AB'nin ve Türkiye'nin en önemli yapı taşlarından olup çeşitli derecelerde uygulanmaktadır. Bu araştırmanın konusu Yükseköğretim kademesinde Avrupa'da ve Türkiye'de ortak olarak yürütülen bir eğitim programı olan ERASMUS Hareketliliğidir.

“Hayatboyu Öğrenme ERASMUS Ders Verme Hareketliliği Programının Öğretim Elemanları Tarafından Değerlendirilmesi (Türkiye Uludağ Üniversitesi ve İspanya Castilla La Mancha Üniversitesi Örneği)” adlı bu çalışma konusu itibarıyla Türkiye ve AB için güncelliğinden ve değişen dünyada aldığı önemli rolden dolayı çalışma olarak seçilmiştir. ERASMUS programı başladığı günden buyana sadece

öğrenci tarafından değerlendirilmiştir. ERASMUS programının başka bir ayağı olan ve Türkiye’yi de kapsamı itibariyle akademik personel tarafından bu kadar geniş çaplı ilk kez değerlendirilecek olması da konu olarak seçilmesinde ayrıca önem taşımaktadır. Bu çalışma değerlendirilirken bu çalışmadaki konunun kapsamının değişebileceği, yeni açılımlar ilave edilebileceği gibi, tecrübelerin ve kazanımların farklı boyutlar kazanabileceği gerçeği unutulmamalıdır.

ERASMUS Ders Verme Hareketliliğine katılan öğrenci ve öğretim elemanları değişimlerinde en yüksek sayılara sahip olan ülkeler sırasıyla 19303 rakamıyla Almanya, 18778 ile İspanya olduğu yıl bazında sayılarla elde edildi. 2004-2005 yılında hareketliliğe başlayan Türkiye, öğretim elemanları ve öğrenci katılım oranlarıyla 2011-2012 yılı itibariyle programa katılan 32 ülke arasından 8. sırada yer almaktadır.

1.2. Avrupa Birliği

1.2.1. Avrupa Birliği’nin Oluşumu

Küreselleşme, toplumsal yapıları ve ekonomileri güçlü ülkelerde bütünleşmeci yeni yapılanmalara sebep olmaktadır (Dülger, 2002). Bu bağlamda Avrupa Birliği hayata geçirilebilen en iyi örnek olarak kabul edilebilir. Avrupa Birliği tek bir amaç için değil, siyasal, sosyal, askeri ve ekonomik alanlarda birden fazla amacı gerçekleştirmek için kurulmuş bir örgüttür (Sander, 2000).

25 Mart 1957 tarihinde Roma antlaşması imzalanarak Avrupa Ekonomik Topluluğu kurulmuştur (Bozkurt, 1993). 1987’de imzalanan Avrupa Tek Senedi ile coğrafi sınır ve gümrük kaynaklı engeller büyük ölçüde kaldırılıp, daha üst düzeyde bir birlikteliği, entegrasyonu sağlamak üzere bir sürece girilmiştir (Sönmezoğlu, 1989). Sonuç olarak, 1991’de Hollanda’nın Maastricht kentinde imzalanan ve bir yıl sonra yürürlüğe giren Avrupa Birliği Antlaşması ile de AB kurulmuştur (Hasgüler ve Uludağ, 2004).

AB’nin altı kurucu ülkesi Almanya, Fransa, İtalya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg’dur (Dura ve Atik, 2007). AB’ye bundan sonra 1973 yılında, Danimarka, İrlanda, İngiltere, 1981 yılında Yunanistan, 1986 yılında Portekiz, İspanya, 1995 yılında Avusturya, Finlandiya ve İsveç, 2004 yılında Çek Cumhuriyeti, Letonya, Litvanya, Macaristan, Malta, Polonya, Slovakya, Slovenya, Estonya ve Güney Kıbrıs

Rum Kesimi, 2007 yılında Bulgaristan, Romanya üye olmuştur. AB'ye üye ülke sayısı 27 olup Temmuz 2013 yılında Hırvatistan ile 28 üye ülkesi olmuştur.

1.2.2. Avrupa Birliği ve Türkiye

1993 yılında Kopenhag Liderler Zirvesi'ne göre, bir ülkenin Avrupa Birliği'ne katılabilmesi Kopenhag Kriterlerini sağlamasıyla mümkündür (Üstel, 2005). Bu kriterler kısaca, katılmak isteyen ülkelerde hukukun üstünlüğünü gösteren bir demokrasi ile birlikte insan haklarının güvence altına alınması, sağlam bir pazara ve ekonomiye sahip olunması gibi AB yasalarını yerine getirmek olarak sıralanabilir (İnceoğlu, 2002).

Türkiye Cumhuriyeti (TC) için çağdaşlaşma, modernleşme her zaman ulaşılmak istenen bir hedef olmuştur. Modern Türkiye'nin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk de tüm görüşlerinde ve söylevlerinde buna temas etmiştir. Uzun yıllar savaşın ardından Batı, Atatürk için medeniyetin ve modernliğin merkezi olduğu bir yer olmuştur. Yüce Önder Atatürk için Batı, yani bugünün AB ülkeleri ile olan ilişkilerin geliştirilmesi tarafında olan bir liderdi (Karluk, 1998). Türkiye 1920'lerde Avrupa örneğine uygun bir ulus-devlet olarak kurulmuştur. Dış politikasının uzun yıllar boyunca Avrupa eğilimli olduğu söylenebilir. Ekonomik kalkınma ve Batılılaşma yolu ile Avrupa uluslar topluluğunun bir üyesi olabilmek gibi bir amaç taşır (Sander, 2000). Türkiye AB ilişkileri her iki taraf açısından da sadece ticari bir olay olmayıp aynı zamanda siyasi, hukuki, askeri, ekonomik ve hatta kültürel boyutları olan bir süreçtir (Çarıkçı, 2006).

Türkiye'nin AB sürecine katılımı Roma antlaşmasından sonra başlamıştır. Türkiye Roma antlaşmasının imzalanmasından kısa bir süre sonra 1959 yılında üyelik başvurusu yapmış olup, 1963 yılında imzalanıp 1964 yılı başında yürürlüğe giren Ankara Antlaşması'yla ilişkiler resmi bir çerçeveye oturtularak Türkiye'ye "Ortak Üye" statüsü tanınmıştır (Acar, 2001). Bu anlaşma bir üyelik antlaşması olmamakla birlikte, Türkiye'nin topluluğa katılmasını hedefleyen bir ortaklık antlaşması olduğu dile getirilmiştir (Coşkun, 2002).

13 Kasım 1970 tarihinde imzalanan ve 1973 yılında yürürlüğe giren Katma Protokol ile birlikte, Ankara Anlaşması'nda öngörülen hazırlık dönemi sona ermiş ve "Geçiş Dönemi" ne ilişkin koşullar belirlenmiştir. Bu dönemde taraflar arasında sanayi

ürünleri, tarım ürünleri ve kişilerin serbest dolaşımının sağlanması ve Gümrük Birliği'nin tamamlanması öngörülmüştür. Türkiye, 14 Nisan 1987 tarihinde, Ankara Anlaşması'nda öngörülen dönemlerin tamamlanmasını beklemeden, üyelik başvurusunda bulunmuştur. Komisyon, bu başvuru ile ilgili görüşünü 18 Aralık 1989'da açıklamış ve kendi iç bütünleşmesini tamamlamadan Topluluğun yeni bir üyeyi kabul edemeyeceğini belirtmiştir. Ayrıca, Türkiye'nin, Topluluğa katılmaya ehil olmakla birlikte, ekonomik, sosyal ve siyasal alanda gelişmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bu nedenle, üyelik müzakerelerinin açılması için bir tarih belirlenmemesi ve Ortaklık Anlaşması çerçevesinde ilişkilerin geliştirilmesi önerilmiştir. Türkiye-AB ilişkilerinin dönüm noktası, 10-11 Aralık 1999 tarihlerinde Helsinki'de yapılan AB Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'dir. Helsinki Zirvesi'nde Türkiye'nin adaylığı resmen onaylanmış ve diğer aday ülkelerle eşit konumda olacağı açık ve kesin bir dille ifade edilmiştir. 3 Ekim 2005 tarihinde Lüksemburg'da yapılan Hükümetler arası Konferans ile Türkiye resmen AB'ye katılım müzakerelerine başlamıştır. Müzakereler halen devam etmektedir (<http://www.ab.gov.tr/index.php?p=111&l=1>).

Harita 1. Avrupa Haritası (www.ekvatorharita.com)

1.3. Bologna Süreci

Küreselleşen dünyada, yükseköğretim de giderek ülkelere özgü bir etkinlik olmaktan çıkarak, küresel bir etkinlik haline gelmektedir. Üniversite kurumunu yaratan ve tüm dünyaya yayılmasını sağlayan Avrupa Üniversiteleri, 20. yüzyılın ortalarından itibaren bir duraklama dönemine girmiş ve üstünlüklerini Amerika Birleşik Devletleri'ne (ABD) kaptırmışlardır. 2004 yılında dünyanın en iyi 20 üniversitesinin 17'si ABD'de, 2'si İngiltere'de ve 1 tanesi de Japonya'dadır (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2007).

Yukarıdaki duruma istinaden, Avrupa 20. yüzyılın sonlarında, yeni yüzyılın bilgi çağı olacağı tespitinden hareketle, Bilgi Avrupa'sını oluşturmak amacıyla eğitim alanında uygulanacak bir dizi kararlar alınmıştır. Gücünü bilgiden ve bilimden alacak olan geleceğin Bilgi Avrupa'sında, Avrupa coğrafyasındaki ülkeleri hem birbirleri ile uyumlu, hem de rakiplerinden üstün kılacak bir yükseköğretim sistemi oluşturmak hedeflenmiştir (Ulusal Ajans [UA], 2005).

1990'lı yıllardan 2000'li yılların başına kadar hemen hemen tüm Avrupa ülkeleri eğitim alanında bazı düzenlemeler yapmışlardır. Avusturya, Polonya, Çek Cumhuriyeti, Bulgaristan, Romanya, Macaristan gibi AB ülkeleri radikal değişiklikler yaparken, Almanya, Fransa, İspanya ise bazı iyileştirmeler yapmakla yetinmiştir. İspanya, İtalya ve Yunanistan'da lisans eğitim programlarının süresinin ortalama 6–7 yıl olduğu saptanmıştır. Ancak tüm AB'ye üye ülkelerde bulunan yükseköğretim kuruluşlarında farklı sistem ve uygulamalar söz konusu olup, farklı geleneklere, eğitim sürelerine ve eğitim kalitesine sahip oldukları için, Avrupa Yükseköğretim Alanı (AYA) oluşturma gerekliliği ortaya çıkmıştır. AYA'nın oluşturulabilmesi için öncelikle karşılıklı olarak yükseköğretim kurumlarının ve bu kurumların verdiği derecelerin tanınması gerekmiştir (YÖK, 2007). AYA'yı 2010 yılına kadar yaratabilmek için Bologna süreci denilen reform hareketi niteliğindeki bir süreç başlatılmıştır (<http://bologna.yok.gov.tr/?page=yazi&c=1&i=3>).

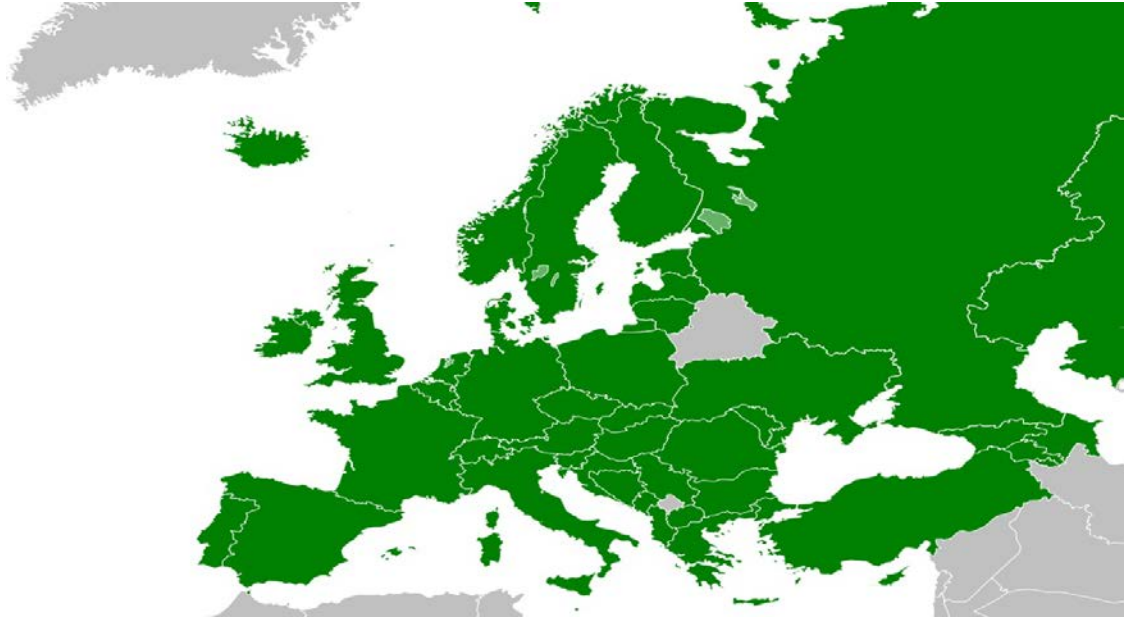
Bologna sürecine katılan tüm üye devletler, öğretim ve eğitim sistemlerinin kalitesini yükseltme ihtiyacı hissetmektedir. Genel olarak belirlenen üç ana hedef bireyin gelişimi, toplumun gelişimi ve ekonominin gelişimidir (European Commission [EU], 2001).

Bologna süreci akademik derecelerin, kalite güvence standartlarının daha uyumlu olmasını, farklı eğitim sistemleri arasında niteliklerin karşılaştırılabilmesini sağlayacak kıyaslanabilir bir sistem oluşturmayı ve öğrenci-öğretmen hareketliliğini amaçlayan AYA'yı oluşturma sürecidir (Bural, 2007). İsmi 1999 yılında 29 ülke tarafından üzerinde mutabık kalınan ve kabul edilen Bologna Bildirisi'nden almış ve ortak bir politika benimsenmiştir (UA, 2005).

1.3.1. Bologna Sürecinde Yer Alan Ülkeler

2010 yılı itibariyle sürece dahil olan tüm ülkeler ortak eğitim hedefini desteklemiştir. Bu ülkeler Bologna sürecine katılımları yıllarıyla birlikte şöyledir; 1999 yılında, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İzlanda, İrlanda, İtalya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovak Cumhuriyeti, Slovenya, İspanya, İsveç, İsviçre, İngiltere ile en büyük katılım gerçekleşmiştir. 2001 yılı dört ülke ile Hırvatistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Lihtenştayn ve Türkiye sürece katılmıştır. Arnavutluk, Andora, Bosna Hersek, Vatikan, Rusya, Sırbistan ve Karadağ, Makedonya 2003 yılında sürece giren ülkelerdir. 2005 yılı Ermenistan, Azerbaycan, Gürcistan, Moldova ve Ukrayna'nın üyelikleri ile devam etmiştir. Son olarak 2007 yılında Bologna sürecine Karadağ dahil olmuştur. 11-12 Mart 2010 tarihinde gerçekleştirilen Budapeşte-Viyana Bakanlar Toplantısı'nda Kazakistan'ın da sürece dahil olmasıyla bugün Bologna Süreci, AYA'nın 47 üye ülkesi ve 19 AYA'ya dahil olmayan ülke ile geniş bir alana yayılmıştır (<http://bologna.yok.gov.tr/?page=yazi&c=1&i=51>).

Harita 2. Bologna Projesine Katılan Ülkeler (<http://eastbook.eu/en/2012/11/material-en/news-en/bologna-process-and-the-last-outsider-in-europe/>)

1.3.2. Türkiye’de Bologna Süreci

Tüm ülkeler farklı geçmişlere, ihtiyaçlara sahiptirler ama hemen hemen hepsinin eğitim konusunda ortak problemi ihtiyaçlara cevap veremeyen eğitim politikalarından, öğrenci yığılmalarından şikayetçi olmalarıdır. Sürekli kendini yenileyen bir yapının geliştirilebilmesi eğitim programlarıyla mümkündür (TUBITAK, 2005).

Avrupa Birliği, bilgi toplumu olabilmek amacıyla eğitim alanında önemli politikalar belirlemiştir (YÖK, 2007). Dünyada daha çok Avrupa’da uygulanan eğitim programlarındaki değişiklikler ülkemizi de etkilemiştir. Bu politikaları yaygınlaştırabilmek için de çeşitli projeleri uygulama noktasına gelinmiştir (YÖK, 2007). Bu gelişmeleri takip eden Türkiye de bu projelerde yer almak için gereken adımları atmıştır. Hemen hemen bütün üniversitelerde Bologna Süreci kapsamında yükseköğretim programları geliştirme çalışmaları başlamıştır. Bu çalışmalarda öğrenci merkezli eğitim yaklaşımı temel alınmakta, öğrencilerin bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirmeye yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Yükseköğretimde uluslararasılaşma eğilimi vardır. AYA oluşum süreci Türkiye’de yeni yaklaşımlara kaynaklık etmiştir. Öğrenci, öğretim elemanı değişimi, ortak öğretim programları geliştirilmesi, yükseköğretim sistemlerinin

uyumlulaştırılması gibi yaklaşımlar ortaya çıkmış ve bu yaklaşımlar YÖK tarafından benimsenmiştir (YÖK, 2007).

Türkiye Bologna Sürecine 2001 yılında Prag toplantısında dahil olmuştur. Süreç, Birliğe üye ve aday ülkelerle, Avrupa Serbest Bölge Birliği (EFTA) ülkelerinin 1999 yılından beri her 2 yılda bir toplanmasıyla takip edilmekte ve Avrupa yükseköğretiminin geleceği planlanmaktadır. Söz konusu ülkelerde süreçten sorumlu olmak üzere birer “Bologna İzleme Grubu Üyesi” belirlenmiştir ve bu üyeler her 2 yılda bir düzenlenen toplantılarda rapor sunmaktadır (UA, 2005). 12 kişiden oluşan Bologna Rehberleri Ulusal Takımı ile Bologna Sürecinin tanıtılması ve Türkiye’nin Bologna Süreci performansını izleyerek ara değerlendirmelerle meydana gelen engellerin ortadan kaldırılması yoluyla yükseköğretimde kaliteyi arttırmak hedeflenmiştir (Arslan ve Bahadır, 2007). Bologna Süreci’nin Türkiye’deki temel hedefleri,

1. Kolay anlaşılır ve birbirleriyle karşılaştırılabilir yükseköğretim diploma ve/ veya dereceleri oluşturmak,
2. Yükseköğretimde lisans ve yüksek lisans olmak üzere iki aşamalı derece sistemine geçmek,
3. Avrupa Kredi Transfer Sistemini (AKTS) uygulamak,
4. Öğrencilerin ve öğretim görevlilerinin hareketliliğini sağlamak ve yaygınlaştırmak,
5. Yükseköğretim’ de Avrupa boyutunu geliştirmek,
6. Yaşam boyu öğrenimi teşvik etmek,
7. Öğrencilerin ve yükseköğretim kurumlarının sürece aktif katılımını sağlamak,
8. AYA’yı cazip hale getirmek olarak belirlenmiştir (Güneş, 2012).

1.4. Avrupa Birliği Eğitim Programları

AB’nin kurucularından olan Monnet’nin AB’nin kuruluş aşamasında eğitimin önemini vurguladığı, birçok eğitimci tarafından kabul edilmiştir (Blitz, 2003). 1970’li yıllarda birçok politikacı eğitimi, geleceğin Avrupa vatandaşını yaratmanın yolu olarak görüyordu (Leibfried ve Pierson, 1996).

AB eğitim politikasının temel amacı üye ülke yurttaşları arasındaki karşılıklı anlayışı özendirmek ve üye ülkelerin yurttaşlarına Avrupalılık bilincini aşılacak, bu süreçte öğrenci ve öğretmenleri eğitmek ve tüm ar-ge alanlarına üye ülkelerin etkin

katılımlarını sağlamak şeklinde özetlenmektedir. AB, üye ülkelerine eğitim sistemleri konusunda bir zorlamada bulunulmamış, üye ülkelerin sosyo-ekonomik yapılarına uygun sistemi uygulamaları konusunda serbestlik tanıyarak, eğitim alanında belirli bir modeli uygulama zorunluluğu getirmemiştir. AB, üye ülkelerin ulusal eğitim sistemlerinin bütünleştirilmesinden ziyade uyumlaştırılmasını hedeflemektedir (Tuzcu, 2002).

AB'nin eğitim politikası en genel anlamda şu temel ilkelere dayandırılmıştır: "Tek bir Avrupa için eğitim, öğrenen toplum, yüksek kalitede eğitim, sürekli eğitim, eğitimde fırsat eşitliği, eğitimde ve mesleki yönelemede işbirliği, karşılıklı deneyim paylaşımı, örgün eğitimde, açıklık ve işbirlikçi yöntemlerin desteklenmesi, interaktif öğretim yöntemlerinin geliştirilmesi, okullarda öz değerlendirilmeye dayalı yöntemin özendirilmesi, sürekli eğitim" (Gülcan, 2005).

AB sözleşmesinin 149 ve 150. maddelerinde öğrenci değişimi için üniversiteler arası işbirliği yapılması ve topluluğa üye ülkelerin eğitim sistemleri arasındaki ilişkilerin artırılması yönünde kararlar alınmıştır (EC, 1974). Bu kararlar doğrultusunda oluşturulan ve başlatılan programlardan biri de yükseköğretim alanında işbirliğini hedefleyen ERASMUS'tur.

1.5. Türkiye'nin ERASMUS Programına Katılma Süreci

Avrupa Birliği, dünyada ortaya çıkan yeni eğilimler, beklentiler sonucu bilgi toplumu olabilmek ve daha rekabetçi bir konuma gelebilmek amacıyla eğitim alanında önemli politikalar belirlemiştir. Bu politikaları yaygınlaştırarak oluşturulacak yeni standartlar ile daha da gelişmek, bu amaçla da eğitime yeni roller kazandıracak çeşitli projeleri uygulamak noktasına gelmiştir (YÖK, 2007). Avrupa Birliği Antlaşması sonucu AB'nin ortak eğitim programlarının sayısının artırılması ve Gümrük Birliği sonrası AB-TC ilişkilerinde gözlenen ilerleme TC'nin AB Eğitim programlarına olan ilgisini arttırmıştır. 1990 sonrası dünyada uluslar üstü güç olarak gelişen küreselleşme olgusu yükseköğretim alanında çağdaş bilimsel gelişmişlik kriterlerine göre yükseköğretimin yapılanmasının gerekliliğini ortaya çıkarmıştır (İşeri, 2005). Türkiye'nin yaptığı girişimleri değerlendiren AB Ekonomik ve Sosyal Konseyi 20 Mart 1997 tarihli toplantısında ve TC-AB Karma İstişare Komitesi 12 Haziran 1997 tarihli

toplantısında TC'nin programlara katılımını destekleyen kararlar almışlardır (www.ua.gov.tr).

1995-1999 yılları arasında devletin yükseköğrenim politikasına yönelik VII. Beş Yıllık Kalkınma Planı incelendiğinde yükseköğretime ilişkin öngörülen kararlar arasında eğitim-öğretim sistem ve programlarının uluslararası eğitim sistemi ve standartlarına uygun hale getirileceği önem taşımaktadır (İşeri, 2005).

2000-2005 yıllarına ilişkin VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı incelendiğinde AB ile ilgili öngördüğü amaç ve politikalar arasında;

1. AB ile bütünleşme sürecinde, Türkiye'nin ihtiyaç duyacağı nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi,
2. Mevcut kamu personelinin hizmet içi eğitiminin sağlanması amacıyla, başta yükseköğretim programlarında olmak üzere AB ile ilgili konulara ağırlık verileceği belirtilir (İşeri, 2005).

Türkiye'nin AYA'ya Socrates programıyla katılımını Türkiye'nin Socrates Programına katılım macerasının 30 Ekim 1995 tarihli Lüksemburg'da Türkiye-AB Ortaklık Konseyi toplantısında Türkiye'nin ortak üye statüsüne istinaden yaptığı başvuru ile başlamıştır. Fakat Avrupa Parlamentosu'nun 3 Şubat 1997 tarihinde Türkiye ve Kuzey Kıbrıs'taki sözde insan hakları ihlallerini neden göstererek Türkiye'nin programa katılımıyla ilgili ortak karar alma süreci bloke edilmiştir (Uçkan, 2001). Türkiye'nin programa katılımı için sivil toplum örgütleri ve özellikle Avrupa Öğrencileri Genel Forumunun desteğiyle, Türkiye'nin Socrates programına katılımı önerisi 25 Şubat 1999'da kabul edilip, 3 Şubat 2000 tarihli Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesi'nde yayımlanmasıyla Türkiye programa resmen dahil olmuştur (İşeri, 2005).

Türkiye'nin AB Eğitim programlarından AB'ye aday ülke olarak yararlanabilmesi için, öncelikle bağımsız bir ulusal ajansın kurulması ve işletiminin gerekliliğin söz konusu olduğunu, bu koşulu sağlamak içinse, Bakanlar Kurulu'nun 15 Ocak 2000 tarih ve 2002 / 3547 sayılı kararı ile geçici olarak UA'nın görevlerini yerine getirecek Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'na bağlı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Daire Başkanlığı'nı 29 Ocak 2002 tarih ve 24655 sayılı resmi gazetede yayımlayarak yürürlüğe koyduğunu belirtir (İşeri, 2005). 26 Şubat 2002 tarihinde ise AB ve TC arasında Çerçeve Antlaşması imzalanmıştır. 2002 yılında yayınlanan "Proposal for Preparatory Measures, Turkey" raporunda, UA'nın Haziran 2003 tarihinde faaliyete geçmesiyle, TC'nin 1 Ocak 2004 tarihinde Sokrates II

programına katılabileceği belirtilmiştir. TC, eğitim programlarına katılım için öngörülen hazırlık süreci kapsamında yürütülecek çalışmalar ve finansmana ilişkin dört anlaşmayı 27 Aralık 2002 tarihinde AB Komisyonu ile imzalamıştır. Bu anlaşmalar; Leonardo Hazırlık Tedbirleri Anlaşması, Sokrates Hazırlık Tedbirleri Anlaşması, Gençlik Hazırlık Tedbirleri Anlaşması ve Sokrates Programı Pilot Uygulamaları Anlaşmalarıdır (www.ikv.org.tr)

Türkiye, AB'ye adaylık statüsünü 1999 yılında kazandıktan sonra Eğitim ve Gençlik programlarına 1 Nisan 2004 tarihinde tam katılım hakkını elde etmiştir. Programlar ülkemizde Ulusal Ajans olarak da bilinen Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir (Hasdemir ve Çalıkoğlu, 2011). Türkiye 2004 yılından itibaren Socrates, ERASMUS, Gençlik ve Leonardo da Vinci gibi topluluk programlarına tam üye olarak katılmaktadır (EC, 2005).

ERASMUS programının genel olarak amacı Avrupa'da yükseköğretimin kalitesini artırmak ve Avrupa boyutunu güçlendirmektir. Ülkeler ve üniversiteler arası işbirlikleri özendirilmektedir. AB üyesi ülkeler ve AYA sürecine katkıda bulunan tüm ülkelerin vatandaşları katılabilmektedirler. ERASMUS Üniversite Beyannamesi alan üniversiteler ortak müfredatlar geliştirebilmektedir. Bizim gibi aday ülkeler yalnızca üye ülkeler ile karşılıklı değişim yapabilmektedirler. Öğrenci ve öğretim elemanlarının yabancı bir ülkede bulunmaları sebebiyle ihtiyaç duyabilecekleri maddi yardım karşılıksız olarak sağlanmaktadır. ERASMUS programı 2003-2004 yıllarında Türkiye'de pilot çalışma olarak başlatılmıştır. Pilot projeye 15 üniversite katılmıştır. Bölgelerin nüfusu, üniversitelerin yoğunluğu, üniversitelerin öğrenci sayısı dikkate alınarak bölgelere göre 15 kontenjan dengeli bir şekilde dağıtılmıştır, bu üniversiteler (Aktan ve Sarı, 2010),

1. Akdeniz Üniversitesi – Hannover Medical School (Almanya)
2. Ankara Üniversitesi – Bologna Üniversitesi (İtalya)
3. Bilkent Üniversitesi – Turku Üniversitesi (Finlandiya)
4. Çukurova Üniversitesi – Linköping Üniversitesi (İsveç)
5. Dokuz Eylül Üniversitesi – Maastricht Üniversitesi (Hollanda)
6. Ege Üniversitesi – Porto Üniversitesi (Portekiz)
7. Galatasaray Üniversitesi – Paris 1 Pantheon Sorbonne Üniversitesi (Fransa)
8. Gaziantep Üniversitesi – Algarve Üniversitesi (Portekiz)
9. İstanbul Üniversitesi – Humboldt Üniversitesi (Almanya)

10. İstanbul Teknik Üniversitesi – Münih Teknik Üniversitesi (Almanya)
11. Karadeniz Teknik Üniversitesi – Gent Üniversitesi (Belçika)
12. Marmara Üniversitesi – Johannes Kepler Üniversitesi (Avusturya)
13. Orta Doğu Teknik Üniversitesi – Köln Üniversitesi (Almanya)
14. Sabancı Üniversitesi – Aarhus Üniversitesi (Danimarka)
15. Atatürk Üniversitesi – Selanik Üniversitesi (Yunanistan).

Yukarıdaki üniversitelerin seçimi yapılırken yine bu programın bir parçası olarak, Yıldız Teknik, Boğaziçi ve Uludağ Üniversiteleri Bologna Süreci adı verilen ve genel olarak üniversitelerdeki eğitim düzeyinin niteliğini artırma konusunda AB üniversitelerinin işbirliği zemini olan “Kalite Kültürü” projesine fiilen katılıyor olmalarından ve böylece programa bir şekilde dahil olmalarından dolayı pilot üniversiteler arasında yer almamıştır. Pilot uygulamaya katılan 15 üniversitenin toplamında giden öğrenci için 125, gelen öğrenci için 17 sayısına ulaşılmıştır. Gelen öğrenci sayısındaki azlıkta büyük ölçüde eşleştirmelerin geciktirilmesi ve eşleşen AB üniversitelerinin değişim için planladıkları öğrencileri daha önceden belirlemiş olmalarının etkisi olduğu belirtilmektedir. Ayrıca Türkiye’nin programlara katılımında yeni olması ve katılımcı ülkeler nezdinde yeterince tanıtılmamış olması hedeflenen rakamlara ulaşılmasını engellemiştir (Rençber, 2005). Türkiye’de uygulamanın gerçekten başlaması ise 2004–2005 yılında olmuştur.

1.6. Ulusal Ajans

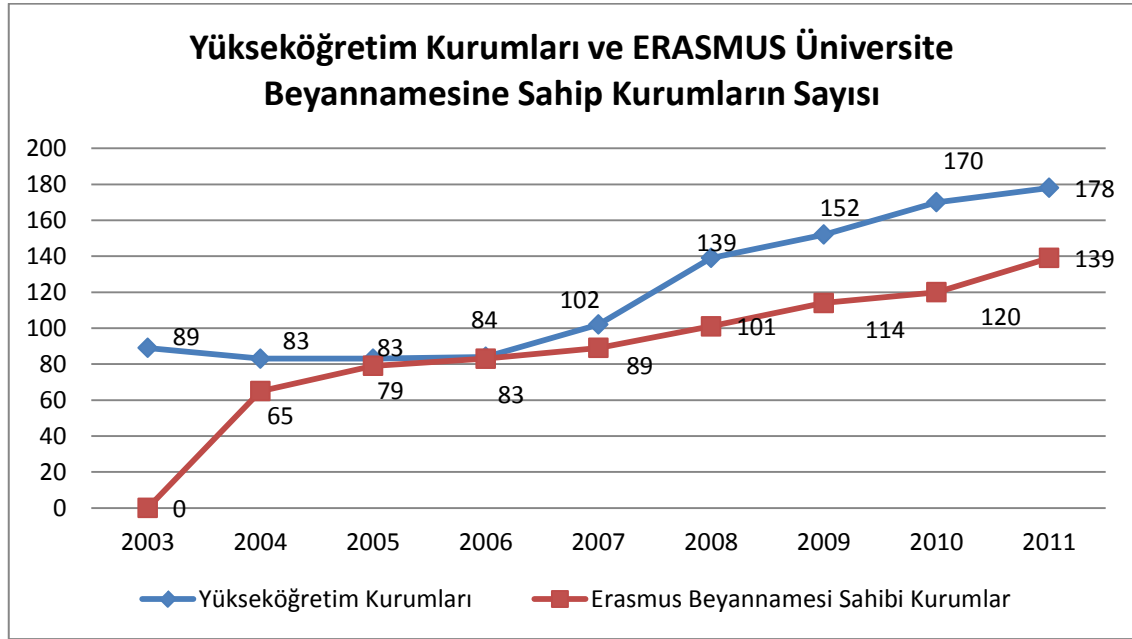
Ulusal Ajanslar programa katılan ülkelere programların uygulanması sırasında koordinasyonu ve işbirliğini sağlamak için var olan kuruluşlardır (Ertl, 2003). Ulusal Ajanslar her bir ülke tarafından kendi iç mevzuatlarına uygun olarak faaliyet gösterip, uluslararası nitelikte Eğitim ve Gençlik Programlarının ülkedeki tüm iş ve işlemleri ile ilgili yetkili olan ve ilgili ülkenin hukuki ve idari yapısının bir parçası olarak sorumludur (Ulusal Ajans, 2008).

ERASMUS programı AB Bakanlığı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı’na bağlı Ulusal Ajans tarafından koordine edilmektedir. Ulusal Ajans’ın temel görevi; AB’nin eğitim ve gençlik programlarını ülke içinde duyurmak, bu programlara katılım çalışmalarını koordine etmek, yürütmek ve izlemek, komisyona rapor halinde sunmak, program uygulamaları hakkında

komisyon ile gerekli görüşmeleri yapmak ve uygulama sözleşmelerini imzalamaktır. Ayrıca, programlarla ilgili iş ve işlemlerin yürütülmesinde diğer kurumlarla işbirliği yapmak, Avrupa Komisyonu ile ulusal otoriteler arasında yapılan müzakereler sonucunda onaylanan çalışma planları ve bütçenin uygulanmasıyla programların ülke içinde duyurulması ve tanıtılmasını sağlamak da kurumun amaçları arasında yer almaktadır (Ünsal, 2009).

Programlar toplumun tamamına hitap eden nitelikte olup, tüm kurum ve kuruluşlara proje hazırlama imkanı sunması, program bütçesinin tüm ülkeye dengeli ve adil şekilde dağıtılmasından Ulusal Ajans sorumludur. Bu yüzden ulusal ajans görevini üstlenen kurumlar kendi tüzel kişiliklerine sahip olan özerk kurumlardır. Ulusal Ajans ülkemizde ilk olarak Devlet Planlama Teşkilatı'nın ilgili kuruluşunda faaliyetlerini yürütmüştür (UA, 2008). Ulusal Ajans artık AB Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu statüsündedir. Ulusal Ajanslar, AB'nin genel eğitim (Socrates), mesleki eğitim (Leonardo da Vinci) ve Gençlik (Youth) programlarının yürütülmesi, koordine edilmesi, projelerin değerlendirilmesi amacıyla kurulmuş birimlerdir. Avrupa Komisyonu, Ulusal ajanslar aracılığı ile üye ülkeler ve aday ülkelerle işbirliği yaparak programları yürütürler (Ecevit ve Kavalalı, Özdemir, 2004). Programa katılabilmek için AB Eğitim ve Gençlik Programlarına ülke olarak katılımın gerçekleşmesinden sonra öncelikle yükseköğretim kurumlarının tüzel kişilik olarak ERASMUS programına katılım hakkı elde etmek için EÜB'ye başvurup AB Komisyon'undan onay almaları gerekmektedir. Bu onay bir çeşit ERASMUS programına "Giriş Bileti" anlamına gelmektedir (Yılmaz, 2009). Türk yükseköğretim kurumlarının büyük bir çoğunluğu ERASMUS programına katılabilmek için gerekli olan ve Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü tarafından verilen "EÜB'lerini" almışlardır (UA, 2008).

Grafik 1. 2003-2011 Akademik Yılları Arasında Türkiye’de Toplam Yükseköğretim Sayıları ve ERASMUS Üniversite Beyannamesine Sahip Kurumların Dağılımı

1.7. ERASMUS Programı

1.7.1. ERASMUS Programı’nın Gelişimi

ERASMUS programı, yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile işbirliği yapmalarını teşvik etmeye yönelik bir AB programıdır. Programa adını veren Desiderius ERASMUS, 1465–1536 yılları arasında yaşamış Hollandalı bir felsefe adamıdır. Rönesans’la birlikte ortaya çıkan hümanizm akımının öncülerinden ve en büyük temsilcilerinden biri olan ERASMUS, Avrupa’nın ortak bir sanat ve bilim çatısı altında birleşmesine yaptığı katkılardan dolayı ve çağının eğitim felsefesine olan etkisi ile programa uygun bir isim olarak düşünülmüştür (<http://www.ua.gov.tr>). Bununla birlikte, “ERASMUS” adı aynı zamanda programın resmi adına karşılık gelen şu ifadenin de kısaltmasıdır: “EuRopean Community Action Scheme for the Mobility of University Students” (Maiworm, 2001).

Avrupa’da yükseköğretimin kalitesini artırmak ve Avrupa boyutunu güçlendirmek için hazırlanan ERASMUS programı ile üniversiteler arasında ülkelerarası işbirliğini teşvik etme; öğrencilerin ve eğitimcilerin Avrupa’da karşılıklı değişimini sağlama; programa katılan ülkelerdeki çalışmaların ve alınan derecelerin

akademik olarak tanınması ve şeffaflığın gelişmesine katkıda bulunması amaçlanmaktadır. Program nihai hedef olarak da Avrupa’da kaliteli yükseköğretim hizmeti sunan üniversitelerin, donanımlı ve iş dünyasının beklentilerine daha fazla cevap veren bireyler yetiştirmesini gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır (Duman, 2001; UA, 2005).

YÖK (2010) için ise program ile açık ve hoşgörüyeye dayalı, farklı kültürlerle birlikte yaşama bilincine sahip bir toplumun oluşturulmasının ve toplumda yabancı düşmanlığının ortadan kalkmasının amaçlandığı belirtilmektedir. Hareketliliğin ayrıca öğrencilere ve öğretim elemanlarına yeni ufuklar açtığı, geleceğin donanımlı bireylerinin yetişmelerine ve birbirlerini tanımalarına olanak sağladığı, öte yandan da Türkiye’nin Avrupa’ya insani, doğal ve kültürel boyutlarıyla tanıtılma çabalarına ciddi katkı sağladığı vurgulanmaktadır (Özdem, 2013).

Katılımcılara yeterli destek verilememesi ve ülkelerin dışarıdan yapılan yeniliklere gösterdiği direnç, projelerin ve programların yeterli değerlendirilmemesi, ulusal düzeyde bürokratik engeller ve politikacıların yeterli katılımının sağlanamaması programın bütün hedeflere ulaşmasını engelleyen sebeplerdir (Sellin, 1995).

ERASMUS programı belli aralıklarla çeşitli değişiklikler yapılarak yürütülmektedir. Tarihsel gelişimine bakılacak olursa, ERASMUS programının ilk dönemi 1987 ve 1990 yılları arasında tamamlanmıştır. İkinci dönemi ise birinci dönemin tamamlanmasının hemen ardından 1990 yılında başlayıp, 1995 yılına kadar devam etmiş ve beş yıl sürmüştür. AB’nin eğitim alanındaki faaliyetlerinin yasal çerçevesini daha net bir temele oturtan ve örgün eğitim ve yetişkin eğitimi düzenleyen yeni 126. madde ile 1995 yılından itibaren ERASMUS programının diğer Avrupa Birliği eğitim programları kapsamı içine alınmıştır (Hackle, 2001). 1995–2000 yılları arasında ERASMUS faaliyetleri Sokrates eğitim programının bir alt programı, 1998 yılında ise Bologna sürecine dâhil edilmiştir (Süngü ve Bayrakçı, 2010). Sokrates programı 2007 yılında Hayatboyu Öğrenme Programı’na (LLP) dönüştürülmüştür. 2007 yılından itibaren ise ERASMUS programı LLP’nin alt eylem alanı olarak şekillendirilmiştir. ERASMUS Programı 2014–2020 yılları arasında ERASMUS+ adı altında devam ettirilecektir. ERASMUS programının uygulanmasıyla bilgi alışverişinden öğrenci değişimine geçiş yaşanmıştır. Üye ülkeler Avrupa’nın bütünleşmesini kolaylaştırmak için enstitüler arası işbirliği ve değişim programları gibi ortak çalışmaları desteklemiştir.

1.7.1.1. Socrates I ERASMUS (Birinci Dönem)

Socrates programı Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi'nin 14 Mart 1995 tarihli 819/95/EC numaralı kararına istinaden, AB'nin kuruluş antlaşmasınının 126. ve 127. maddelerini temel alarak 1 Ocak 1995 ve 31 Aralık 1999 yılları arasında uygulanmak üzere hazırlanmıştır (www.europa.eu/legislation_summaries/other). Bu programın temel hedefi; eğitim ve öğretim kalitesinin arttırılmasına katkıda bulunmak ve eğitim alanında işbirliğinin Avrupa çapında yaygınlaşmasını sağlamaktır.

Sokrates'in içinde yer alan ERASMUS programı ise; yükseköğretimde öğrenci hareketliliğini arttırmak, üye ülkelerde bütün eğitim düzeylerinde kurumlar arasında geniş ve yoğun işbirliğini teşvik etmek, akademik personelin hareketliliği ile entelektüel potansiyeli ortaya çıkarmak, AB'de özellikle akademik krediler yoluyla diplomaları ve öğrenim döneminin tanınmasını sağlamaya teşvik etmeyi de amaçlar. Program bütün eğitim seviyelerinde iletişim ve bilgi teknolojilerinin kullanımını destekler. Eğitimin her düzeyinde açık ve uzaktan eğitimin geliştirilmesi için bilgi birikimi ve deneyimin hareketliliğini destekler. Program üye devletlerin eğitim sistemlerinin çeşitliliğini bir zenginlik kaynağı olarak kabul edip, bilgi ve deneyim değişimini sağlamaya teşvik eder.

1995–1997 arasında Sokrates programına Belçika, Fransa, Almanya, Lüksemburg, Hollanda, İtalya, İngiltere, Danimarka, İrlanda, Yunanistan, İspanya, Portekiz, Avusturya, Finlandiya, İsveç, Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn ile 1997 ve 1998 yıllarında Kıbrıs Rum Kesimi, Romanya, Macaristan, Polonya, Çek Cumhuriyeti ve Slovakya üye olmuştur. 1999 yılında Bulgaristan, Slovenya, Litvanya, Estonya ve Letonya'nın katılımıyla katılımcı ülke sayısı 29'a yükselmiştir (Socrates, PHASE II, 2000).

1.7.1.2. Socrates II ERASMUS (İkinci Dönem)

Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 253/2000/EC sayılı ve 24 Ocak 2000 tarihli kararı gereğince kurulan ve Topluluk eylem programının ikinci aşaması olan Sokrates II, 1 Ocak 2000 ile 31 Aralık 2006 arasındaki dönemi kapsamıştır. Sokrates II programına 31 ülke katılmıştır. Bu ülkeler: Belçika, Fransa, Almanya, Lüksemburg, Hollanda, İtalya, İngiltere, Danimarka, İrlanda, Yunanistan, İspanya, Portekiz, Avusturya, Finlandiya, İsveç, Kıbrıs Rum Kesimi, Macaristan, Polonya, Çek

Cumhuriyeti, Slovakya, Slovenya, Litvanya, Estonya, Letonya, Malta, Avrupa Ekonomik Alanı: İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve aday ülkeler: Bulgaristan, Romanya ve Türkiye'den oluşmaktadır.

Socrates II programı ile yaşam boyu öğrenmeyi ve Bilgi Avrupa'sını teşvik etmek hedeflenmiştir. Socrates II'nin altındaki ERASMUS programı için hedefler ise;

1. Öğrenci ve akademisyen hareketliliğini teşvik etmek,
2. Dil öğrenimini desteklemek,
3. Tematik ağlar oluşturmak,
4. Yoğun kurs programları yapmak,
5. Ortak dersler geliştirmek olarak sıralanmıştır.

1.7.1.3. Hayatboyu Öğrenme Programı / ERASMUS

Hayatboyu Öğrenme Programı geleceğin AB üyesi olarak Türkiye'nin de doğal bir üyesi olacağı "Topluluk Programları" kapsamında yer almıştır. Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları, 1 Ocak 2007 tarihi itibarıyla yeni bir döneme girmiştir. 2013 yılı sonuna kadar sürmüş 7 yıllık bir dönemi kapsayan Hayatboyu Öğrenme Programı, önceki programlarda olduğu gibi AB üyesi ülkeler, EFTA ülkeleri (Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn) ve aday ülkelerin (Türkiye) katılımıyla toplam 31 üye olarak gerçekleştirilmiştir. Genel ve mesleki eğitimin yanı sıra eğitimle ilgili tüm alt program ve faaliyetleri bütüncül bir yaklaşımla tek bir programda toplayan Hayatboyu Öğrenme Programı, kuralları, basitleştirmeleri ve ülke merkezli faaliyetlerdeki artışı nedeniyle özel bir önem taşımıştır.

Hayatboyu Öğrenme Programı bir çatı niteliğinde olmuştur. Program, insan yaşamının tamamını etkileyebilen ve eğitimin bireylerin hayatının tamamını etkileyecek bir unsur haline getirilmesini ifade etmiştir. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın bünyesinde dört adet sektörel program (Comenius, ERASMUS, Leonardo da Vinci, Grundtvig) ve bunlara ek olarak Ortak Konulu Program (Transversal) ve Jean Monnet programı bulunmaktadır (UA, 2008). Program Avrupa vatandaşlarının ulusal ve uluslararası düzeyde, bireysel ve kurumsal olarak eğitim ve öğretim alanında yapacakları sosyal, kültürel ve mesleki faaliyet ve projelere finansman desteği sağlamak ve metot göstererek yardım etme esası üzerine kurulmuştur. Bu çerçevede bir yandan eğitimcilerin ve gençlerin bir proje üretebilecek şekilde ve bir proje kapsamında

sorunları tespit edip, çözüm üretmek için girişimde bulunma ve inisiyatif üstlenme becerileri geliştirilmiş; bir yandan da sosyal sorumluluk üstlenmelerine imkân sağlanarak demokratik reflekslerinin güçlenmesi ve aktif vatandaşlık bilinçlerinin artması sağlanmıştır (UA, 2008). Programların önemli hedeflerinden birisi de Avrupa'da farklı ülkelerde ve kültürel coğrafya alanlarında yaşayan toplumlar arasında anlayış ve işbirliği ortamını geliştirmektir. Programlar kapsamındaki pek çok faaliyet sayesinde farklı kültür ve yaşam tarzlarından gelen insanlar birlikte çalışma, sorunlara birlikte çözümler arama ve en önemlisi kendi özgün tecrübelerini paylaşma imkanı bulmuşlardır. Bu sayede AB sadece hükümetler arasında yapılan politik görüşmelerden öteye geçmekte, toplumsal ve bireysel anlamda farklı ulusların birbirleriyle derin bağlar oluşturmaya olanak sağlamıştır (UA, 2008). Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin LLP'yi yasalaştıran 15 Kasım 2006 ve 1720/2006/EC sayılı Kararı, LLP'nin genel amacını şöyle ifade etmektedir.

“Hayat boyu öğrenme yoluyla Topluluğu ileri bir bilgi toplumu haline getirmek, daha çok ve daha iyi iş imkanı yaratmak, sosyal bütünlüğü geliştirmek; çevrenin gelecek kuşaklar için daha iyi korunmasını sağlamak; özellikle de dünyada bir kalite referansına dönüşmelerini temin etmek amacıyla eğitim ve öğretim sistemleri arasında karşılıklı değişim, işbirliği ve hareketliliği güçlendirmek”.

ERASMUS programı, üniversiteler arasında ülkelerarası işbirliğini teşvik ederek; öğrencilerin ve eğitimcilerin Avrupa'da karşılıklı değişimini sağlayarak; programa katılan ülkelerdeki çalışmaların ve alınan derecelerin akademik olarak tanınması ve şeffaflığın gelişmesine katkıda bulunarak bu amacı gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Daha kaliteli yükseköğretim sunan Avrupa'da mezunlar daha donanımlı, iş dünyasının beklentilerine daha fazla cevap veren bireyler olacaklardır (www.ua.gov.tr).

ERASMUS programı, sunduğu hareketlilik olanağı ile Avrupa vatandaşlarının birbirlerini algılamasındaki önyargıların yükseköğretim çevrelerinde kırılmasına büyük fayda sağlamıştır. ERASMUS programı ile 1987'den günümüze kadar 1,5 milyondan fazla yükseköğretim öğrencisi, başka bir Avrupa ülkesinde öğrenim hayatının bir dönemini geçirmiş; o ülkenin insanlarını ve kültürünü de tanıma imkanı elde etmiştir. Program 2012 yılı itibariyle 3 milyon öğrencinin ERASMUS öğrencisi olmasını hedeflenmiştir ve şu an itibariyle bu hedef gerçekleştirilmiştir.

1.8. ERASMUS Programı Faaliyet Alanları

1.8.1. Öğrenci Öğrenim Hareketliliği

Socrates II Döneminde “Öğrenci Değişimi” faaliyeti olarak isimlendirilen bu faaliyet, 2007-2013 yılları arasında sürecek Hayatboyu Öğrenme Programı kapsamında “Öğrenci Öğrenim Hareketliliği” faaliyeti olarak devam etmiştir.

ERASMUS Öğrenci Öğrenim Hareketliliği ile Türkiye’de örgün eğitim veren EÜB sahibi bir yüksek öğretim kurumunda kayıtlı öğrenciler 1 akademik yıl içinde 1 veya 2 semestrelğine diğer bir Avrupa ülkesinde EÜB sahibi yükseköğretim kurumunda değişim öğrencisi olma ve program dahilinde yurtdışında kaldıkları süre için mali destek alma şansına sahip olmuşlardır. Verilen mali destek karşılıksız olup, öğrencilerin bütün masraflarını karşılamak amacıyla değil yalnızca hareketlilikten kaynaklanan ek masraflara yardımcı olmak hedeflenmiştir (<http://www.ua.gov.tr/programlar/ERASMUS-program>). Türkiye, Öğrenci Öğrenim Hareketliliğine 2003-2004 akademik yılının bahar döneminde pilot çalışmayla katılmış olup, programdan tam olarak 2004-2005 akademik yılında yararlanmaya başlamıştır. Aşağıda 1987 ile 2012 yılları arasında ERASMUS programı Öğrenci Öğrenim Hareketliliği kapsamında yararlanan tüm öğrenci sayılarına yer verilmiştir.

1. ERASMUS 1987/88 – 1989/90 (3 yıl) – 32 614 değişim öğrencisi
2. ERASMUS 1990/91 – 1994/95 (5 yıl) – 25 183 değişim öğrencisi
3. Sokrates I – ERASMUS 1995/96 – 1999/00 (5 yıl) – 455 782 değişim öğrencisi
4. Sokrates II – ERASMUS 2000/01 – 2006/07 (7 yıl) – 943 849 değişim öğrencisi
5. ERASMUS 2007/08 – 2011/12 – 1 060 325 değişim öğrencisinden oluşmaktadır.

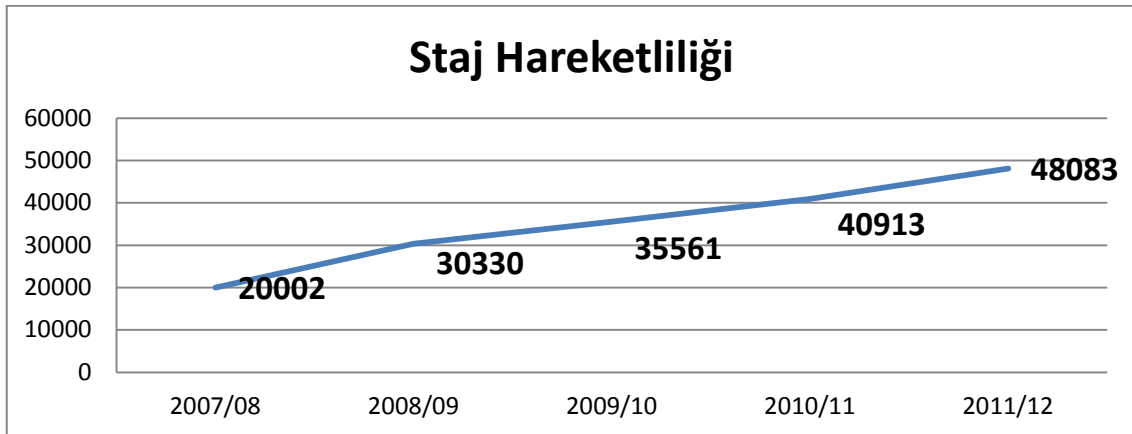
Yukarıda verilen sayılarda görüldüğü üzere Öğrenci Öğrenim Hareketliliği her yeni döneminde katlanarak artmıştır. Program her geçen gün hem AB ülkelerinde hem de Türkiye’de daha da popüler hale gelmiştir.

1.8.2. Öğrenci Staj Hareketliliği

2007/08 akademik yılından itibaren ERASMUS programı öğrencilere kurumlarda yerleştirme (staj) yapma fırsatı sunmaktadır. Bu faaliyet, 2007 yılına kadar Leonardo da Vinci II döneminde A tipi projeler kapsamında “Yüksek Öğrenim Görenlere Yönelik Yerleştirme Projeleri” olarak yürütülmüştür (EC Report, 2008-2009).

Söz konusu faaliyet alanı 2007-2013 dönemi Hayatboyu Öğrenme Programıyla birlikte ERASMUS Programı içinde “Öğrenci Staj Hareketliliği” adı altında sürdürülmüştür. ERASMUS Staj Hareketliliği Faaliyeti yükseköğretim kurumunda kayıtlı öğrencinin yurtdışındaki bir işletmede veya organizasyonda mesleki eğitim alma veya çalışma deneyimi kazanır. ERASMUS staj hareketliliği ile öğrenci, bir AB ülkesinde, öğrencisi olduğu mesleki eğitim alanında uygulamalı iş deneyimi elde eder. Öğrencinin faaliyet süresi lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri için 3 ile 12 ay arasında bir süre olmuştur. Meslek yüksekokulu gibi kısa dönemli yükseköğretim programları öğrencileri için asgari süre 2 aydan başlayıp 12 aya kadar sürebildiği olmuştur. Öğrencilerin öğrenim hareketliliği faaliyetinden farklı olarak staj hareketliliği faaliyetine katılabilmeleri için sadece EÜB sahibi değil Genişletilmiş ERASMUS Üniversite Beyannamesi sahibi bir yükseköğretim kurumunda öğrenci olmaları; öğrencisi oldukları yükseköğretim kurumuna başvurmaları ve ERASMUS kapsamında staj yapmak üzere seçilmeleri gerekmektedir.

Grafik 2. 2007–2011 Akademik Yılları Arasında Tüm Avrupa’da ERASMUS Programına Katılan Öğrencilerin Staj Hareketliliği Sayıları

1.8.3. ERASMUS Yoğun Dil Kursları

Az kullanılan ve öğretilen dillerin konuşulduğu ERASMUS programı yürütülen ülkelerde, gelen değişim öğrencileri ERASMUS dönemine hazırlamak için kısa süreli yoğun dil kursları düzenlenmiştir. Bu kurslar sayesinde öğrenciler akademik çalışmalarına veya stajlarına başlamadan önce gittikleri ülkenin yerel dilini ve kültürünü öğrenme imkanı elde etmişlerdir. ERASMUS kapsamında yoğun dil kursu düzenlenen ülkeler; Belçika (Flemenk Topluluğu), Bulgaristan, Güney Kıbrıs Rum Kesimi, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Yunanistan, Macaristan, İspanya (Kastilyan, Bask, Valensiya) İzlanda, İtalya, Letonya, Litvanya, Malta, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya, İsveç ve Türkiye olarak sıralanabilir (http://ec.europa.eu/education/ERASMUS/eilc_en.htm).

1.8.4. ERASMUS Yoğun Program Projeleri

Socrates II Döneminde bir Merkezi Proje Faaliyeti olarak yürütülen bu program, 2007-2013 yılları arasında sürecek Hayatboyu Öğrenme Programı kapsamında Ülke Merkezli bir faaliyete dönüşmüştür. Yoğun Programlar en az 3 program ülkesinden yüksek öğretim kurumlarının bir araya geldiği; en az 10 gün, en fazla 6 hafta süren; LLP'ye katılan ülkelerin birinde gerçekleştirilebilecek kısa süreli yoğun bir eğitim programıdır (www.ua.gov.tr).

1.8.5. ERASMUS Hazırlık Ziyaretleri

ERASMUS Hazırlık Ziyaretleri, EÜB sahibi yükseköğretim kurumlarına, potansiyel ortakları ile öğrenci ve personel hareketliliği gerçekleştirmek üzere varolan anlaşmaları yenilemek amacı gütmeyen sadece kurumlar arası yeni anlaşmalar yapabilmeleri, öğrenci staj hareketliliği gerçekleştirmek üzere yeni ortaklar bulabilmeleri, ERASMUS Yoğun Program Projeleri, ERASMUS Çok Taraflı Ağlar Projeleri, ERASMUS Çok Taraflı Projeleri ve ERASMUS Destek Faaliyetleri gibi projelerde yer almasını planladıkları potansiyel proje ortaklarını daha yakından tanımları için sağlanan bir imkan olmuştur (www.ua.gov.tr).

1.8.6. ERASMUS Yerleştirme Konsorsiyumları

Yükseköğretim kurumları, dernek, vakıf ve ticaret odaları gibi, muhtemel diğer kuruluşların Genişletilmiş EÜB sahibi olan yükseköğretim kurumlarının öğrenci yerleştirme faaliyeti gerçekleştirmelerini kolaylaştırmak için oluşturduğu gruptur. Konsorsiyum başvurularında bir koordinatör kuruluş seçilmelidir.

Bir Konsorsiyum oluşturabilmek için bir koordinatör kurum ve en az bir ortak yükseköğretim kurumu gerekmektedir. Koordinatör kurumun bir yükseköğretim kurumu olması halinde, yine en az bir yükseköğretim kurumu ortak olmalıdır. Yerleştirme konsorsiyumları ulusal ortaklıklardır, uluslararası ortaklık yapısı değildir (www.ua.gov.tr).

1.8.7. ERASMUS Personel Hareketliliği

ERASMUS Personel Hareketliliği faaliyeti EÜB sahibi yükseköğretim kurumlarında çalışan akademik personelin 1 akademik yıl içerisinde en az 5 saat ders vermek şartı ile, en çok 6 haftalığına başka bir Avrupa ülkesinde yer alan EÜB sahibi bir yükseköğretim kurumunda ders vermesine ya da EÜB sahibi yükseköğretim kurumlarında çalışan akademik/idari personelin EÜB sahibi yükseköğretim kurumlarında veya işletmelerde eğitim almasına imkan sağlamaktadır. ERASMUS Personel Hareketliliği faaliyeti kendi içerisinde 2 alt faaliyette, ERASMUS Personel Ders Verme Hareketliliği ve ERASMUS Personel Eğitim Alma Hareketliliği şeklinde yürütülmektedir.

1.8.7.1. ERASMUS Eğitim Alma Hareketliliği

EÜB sahibi yükseköğretim kurumu akademik ve idari personelinin eğitim alma amaçlı hareketliliğine imkan sağlayan alt faaliyet alanıdır. ERASMUS Eğitim alma personel hareketliliği 2007/2008 yılında başlamıştır. ERASMUS personel eğitim alma hareketliliği Türkiye’de EÜB sahibi bir yükseköğretim kurumunda istihdam edilmiş herhangi bir personelin en az 5 gün, en çok 6 hafta süre ile AB üye ülkelerinden birinde eğitim almasına imkân sağlayan faaliyet alanı olmuştur. Bu faaliyet aracılığı ile

yükseköğretim kurumu personeli eğitim almak üzere bir yükseköğretim kurumuna ya da bir işletmeye gidilebilme olanağına sahip olmuştur (EC Report 2008-2009).

Tablo 1. 2007–2011 Akademik Yılları Arasında AB’de ve Türkiye’de ERASMUS Programına Katılan Üniversite Personelinin Eğitim Alma Hareketliliği Sayıları

Akademik Yıllar	Avrupa Birliği	Türkiye	TOPLAM
2007–2008	4831	87	4918
2008–2009	7774	164	7938
2009–2010	8745	504	9249
2010–2011	11197	654	11851
2011–2012	13204	785	13989
TOPLAM	45751	2194	47945

Tablo 1’de görüldüğü gibi ERASMUS Eğitim Alma Hareketliliği tüm Avrupa’da ve Türkiye’de aynı zamanda başlamış olup ERASMUS programı adına yeni bir hareketlilik alanı olarak kabul edilebilir. Yukarıdaki hareketlilik sayılarından da anlaşılacağı üzere ERASMUS Eğitim Alma Hareketliliği her geçen yıl daha çok personele başka bir ülkede eğitim alma imkanı sunmaktadır.

1.9. Uludağ Üniversitesi’nde ERASMUS Ders Verme Hareketliliği

Yükseköğretim kurumları arasında gerçekleşecek ders verme faaliyetlerinin mutlaka bir “kurumlararası anlaşma” kapsamında yapılması ve her iki tarafın da EÜB sahibi olması gerekmektedir. Personel ders verme hareketliliğinin geçerli bir faaliyet olarak değerlendirilebilmesi için en az 5 ders saati ders verilmesi zorunludur. Bununla birlikte, faaliyetin uluslararası akademik hayata anlamlı bir katkı sağlayabilmesi için seyahat hariç 5 çalışma günü ders verme hareketliliği gerçekleştirilmesi AB Komisyonu tarafından tavsiye edilmekte olup zorunlu değildir.

Ders Verme Hareketliliği faaliyetinin hedefleri; hareketlilik programına katılmayan öğrencilere farklı Avrupa ülkelerindeki yükseköğretim kurumlarının akademik personelinin bilgi ve deneyiminden faydalanma imkanı verebilmek, pedagojik yöntemler konusunda uzmanlık ve deneyim değişimini teşvik edebilmek ve

yükseköğretim kurumlarını sundukları derslerin çeşit ve içeriğini genişletme ve zenginleştirme konusunda teşvik edebilmek olarak sıralanabilir.

Yükseköğretim kurumlarındaki akademik personelin Ders Verme Hareketliliğinden faydalanabilmeleri için, ders verme hareketliliği gerçekleştirilecek iki ülkeden en az birinin AB üye ülkesi olması, EÜB sahibi bir yükseköğretim kurumunda tam ya da yarı zamanlı çalışan akademik personel olunması, üniversiteler arası anlaşmanın olması, gönderen ve misafir olunan yükseköğretim kurumu tarafından kabul edilen bir öğretim programının olması beklenmektedir. Öğretim programı taraflarca yani faydalanacak olan akademik personel, gidilecek üniversite ve faydalanıcının kendi kurumu tarafından imzalanmış olması ve en azından gerçekleştirilecek programın genel hedeflerini, içeriğini ve beklenen sonuçlarını içermesi beklenmektedir (http://ec.europa.eu/education/ERASMUS/staff_en.htm).

1.9.1. Ders Verme Hareketliliğinde Seçim, İlan, Başvuru, Değerlendirme, Seçim Süreci ve Hibeler

Personel ders verme hareketliliği faaliyetinde seçim; ilan, başvuru alımı ve değerlendirmeden oluşan bir süreçtir. Yükseköğretim kurumu Ders Verme Hareketliliği ve başvuru süreci ile ilgili bilgi vermek için ilana çıkar. İlan; kurumun internet sayfası, çeşitli ilan panoları, hedef kitlenin kurumsal e-posta adreslerine e-posta göndererek, cep telefonlarına mesaj, belli zaman aralıklarında yapılan bilgilendirme toplantıları yoluyla sağlanır. Amacına tam olarak ulaşabilmesini sağlamak adına ilan en az 15 gün süre ile açık bırakılır. Ders Verme Hareketliliği ilanının mutlaka içermesi gereken bazı bilgiler vardır. Bu bilgiler; yükseköğretim kurumunun ders verme hareketliliği için her bölüme ayırdığı kontenjan sayıları, aktif anlaşmalar, anlaşmalara ait kontenjan sayıları ve her kontenjan için hangi bölümlerin başvuruda bulunabileceği bilgisi, başvuru için gerekli belgeler, son başvuru tarihi ve yeri, değerlendirme ölçütleri ve verilecek maddi destek hakkında bilgi gibi sıralanabilir (2011-2012 ERASMUS El Kitabı, 2011).

Ders verme hareketliliği kapsamında alınacak tüm başvurular yükseköğretim kurumunun ERASMUS ofisleri tarafından belirlenen bir son başvuru tarihine kadar alınır. Ders verme hareketliliği için yapılacak olan başvurunun temel belgesi, her yıl yayınlanan ERASMUS El kitabının ekinde verilen asgari şartların dikkate alınması suretiyle hazırlanan bir “öğretim programı” olarak belirlenmiştir. Başvuru sırasında

sunulan öğretim programının karşı kurumla ortaklaşa kararlaştırılmış bir program olması beklenmektedir. Tüm başvuruların yükseköğretim kurumu tarafından kayıt altına alınması ve ERASMUS ofisinde saklanması gerekmektedir.

Seçim işlemi, başvuruda bulunan akademik personel arasından, Avrupa Komisyonu ve UA'nın belirlediği kurallar ve öncelikler kapsamında, yükseköğretim kurumunca belirlenecek ve tüm personele eşit derecede uygulanabilecek nitelikte değerlendirme ölçütleri kullanılarak gerçekleştirilir. Yükseköğretim kurumlarının, hareketlilikten faydalanacak personelin seçiminin tarafsız bir şekilde yapılmasını, şeffaflık ve adaletin gözetilmesini sağlamakla ve gerektiğinde seçim sürecine ait her türlü belgeyi sunabilecek şekilde belgelendirmeleri tamamlamakla yükümlüdür.

Değerlendirme sürecinin Rektörlükçe 'resmi görevlendirme' ile görevlendirilmiş bir seçim komisyonu tarafından yapılması gerekmektedir. Komisyon üyeleri arasında yükseköğretim kurumunun ERASMUS koordinatörü, fakülte, enstitü veya meslek yüksek okulu koordinatörü ve bölüm temsilcilerinden uygun olanların bulunması tavsiye edilmektedir. Üyelerden hiç birinin başvuru sahibiyle kişisel bağlantısı ya da çıkar ilişkisi olmaması gerekir. Şeffaflık ve hakkaniyetli olma, programın genel kurallarından biri ve EÜB'nin bir gereğidir. Seçimler sırasında Ulusal Ajans tarafından belirlenen ulusal önceliklerin göz önüne alınması gerekmektedir. Bunlar;

1. Daha önce personel hareketliliğinden faydalanmamış personele,
2. Daha önce personel hareketliliğine dâhil olmayan bölüm ya da birimlere,
3. Daha önce personel hareketliğinde yer almayan veya az sayıda yer alan ülke ve yükseköğretim kurumu ile hareketlilik faaliyeti gerçekleştirmeyi planlayan başvurulara öncelik verilmesi hedeflenmektedir (2011-2012 ERASMUS El Kitabı).

Uludağ Üniversitesi yukarıdaki maddelere ek olarak ilanda;

4. Aralık 2008 tarih ve 27074 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Yükseköğretim kurumlarında yabancı dille öğrenim yapılmasında uyulacak esaslara ilişkin yönetmeliğin" 28.06.2009 tarih ve 27272 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan değişik 7. Maddesi uyarınca yabancı dilde ders verme yeterliliği olan öğretim elemanına ve ilgili yabancı dil sınavlarından daha yüksek puan alan öğretim elemanına,
5. Gidilecek kurumda daha fazla sayıda ders verecek öğretim elemanına,
6. ERASMUS koordinatörlerine,

7. Hibe miktarı az olan ülkelere gidecek öğretim elemanlarına öncelik verilir, kriterlerini de sırasıyla öncelikli olarak belirlemiştir (http://intoffice.uludag.edu.tr/ERASMUS_edvh.php).

Yükseköğretim kurumunun seçim sonuçlarını şeffaflık ilkesine uygun olarak, asil ve yedek listeler halinde ilan etmesi gerekmektedir. Sonuç ilanı yapılırken seçimin hangi kriterlere göre yapıldığı belirtilmelidir. Ders Verme Hareketliliğinden faydalanacak personelin seçimi ile ilgili olarak tutarsız uygulamaların tespit edilmesi; tarafsızlık ve şeffaflık ilkelerinin ihlal edilmesi halinde kurum UA tarafından uyarılır.

Ders Verme Hareketliliğinden faydalanan akademik personele verilen hibe katkı niteliğinde olup; yurtdışında geçirilen döneme ilişkin masrafların tamamını karşılamaya yönelik değildir. Ders Verme Hareketliliğinden faydalanacak personel ile yükseköğretim kurumu arasında imzalanacak sözleşmede yer alacak toplam hibe miktarı, taraflarca onaylanmış öğretim programı ve tahmini seyahat gideri dikkate alınarak belirlenir. Ders Verme Hareketliliğinden faydalanan personelin sözleşmesinde yazan toplam hibenin ödemesi 2 taksitte yapılır. İlk ödeme belirlenen toplam hibenin %80'i oranında olur. Faaliyet dönemi sonunda, yararlanıcı tarafından ERASMUS Ofisi'ne teslim edilen öğretim programı, katılım sertifikası ve faaliyet nihai raporu ile birlikte değerlendirilerek ikinci ödeme miktarı belirlenir (EKLER 1, 2, 3). 2011-2012 akademik yılı ERASMUS El Kitabına göre; hibe ödemeleri vergi kesintilerine tabi tutulmaksızın, Avro olarak yapılır. Seyahat giderlerinin 400 Avro'ya kadar olan bölümü tamamen, 400 Avro'yu aşan bölümü ise %50 oranında karşılanır. Şehir içi ulaşımaya ait seyahat giderleri karşılanmaz. Seyahatin ekonomik seyahat alternatifleri kullanılarak gerçekleştirilmiş olması gerekir. Çıkış harcının ve vize ücretlerinin ödemelerinin yapıldığını gösteren belgelerin asıllarının ofise teslim edilmesinden sonra uygun seyahat gideri olarak kabul edilir.

ERASMUS Ders Verme Hareketliliği ilk olarak 1997 yılında AB ülkelerinde başlatılmıştır. Hareketliliğe 1997-2011 yılları arasında yaklaşık 300.000 personel katılmıştır (http://ec.europa.eu/education/ERASMUS/staff_en.htm). Aşağıda Türkiye'nin de ERASMUS programına katılmaya başladığı 2004/2005 akademik yılı ve 2011/2012 akademik yılı arasında programdan yararlanma imkanı elde eden akademik personelin yıllara göre dağılımı sunulmuştur. Tablo 2 Avrupa Komisyon'u ve UA web sayfalarındaki istatistiki bilgilerden yararlanılarak hazırlanmıştır.

Tablo 2. 2004–2005 Akademik Yılı ile 2011-2012 Akademik Yılı Arasında Avrupa’da ERASMUS Ders Verme Hareketliliğine Katılan Akademik Personel Sayıları

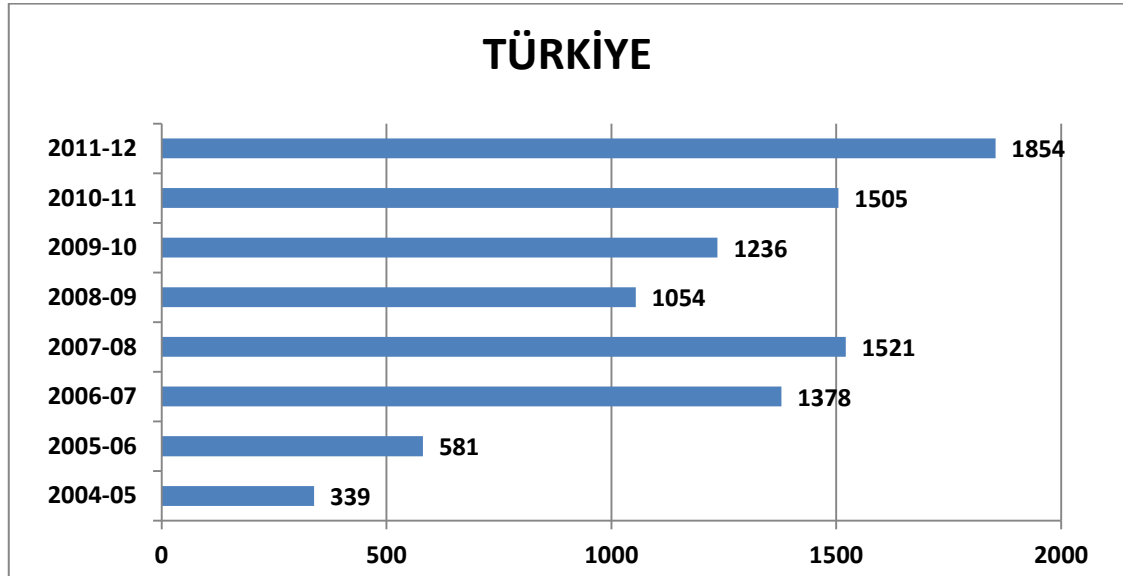
	Ülkeler	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	TOPLAM
1	Türkiye	339	581	1378	1521	1054	1236	1505	1854	9468
2	Avusturya	647	735	773	763	724	759	829	941	6171
3	Belçika	885	1000	977	960	1072	1049	1126	1172	8241
4	Bulgaristan	348	414	428	523	582	646	719	738	4398
5	Hırvatistan	-	-	-	-	-	26	70	90	186
6	Kıbrıs	39	59	59	62	67	58	52	47	443
7	Çek Cumhuriyeti	1226	1484	1737	1781	2087	1804	2046	2087	14252
8	Danimarka	325	317	357	363	301	319	344	395	2721
9	Estonya	243	243	281	284	295	286	261	303	2196
10	Finlandiya	992	1043	1095	1120	1062	1020	1111	1109	8552
11	Fransa	2093	2134	2293	2458	2462	2555	2465	2354	18814
12	Almanya	2575	2760	2720	2681	2713	2850	3006	3110	22415
13	Yunanistan	417	479	505	448	438	422	562	602	3873
14	Macaristan	528	637	676	737	883	884	1062	1060	6467
15	İzlanda	54	56	48	51	73	60	61	53	456
16	İrlanda	188	192	176	193	189	189	181	198	1506
17	İtalya	1086	1223	1428	1508	1587	1626	1619	1674	11751
18	Letonya	205	245	326	395	347	385	518	546	2967
19	Lihtenştayn	7	6	6	8	8	5	7	9	56
20	Litvanya	571	648	755	821	894	968	960	907	6524
21	Lüksemburg	0	0	0	0	3	2	4	3	12
22	Malta	57	64	55	47	52	49	1	45	370
23	Hollanda	656	658	621	633	721	709	773	736	5507
24	Norveç	295	308	293	345	316	362	405	396	2720
25	Polonya	1394	1741	2030	2462	3078	2967	3376	3994	21042
26	Portekiz	570	666	667	719	770	777	825	748	5742
27	Romanya	796	970	1035	952	999	1152	1191	1271	8366
28	Slovakya	291	383	488	495	567	641	727	774	4366
29	Slovenya	139	143	173	204	253	277	306	302	1797
30	İspanya	2115	2351	2537	2653	2938	2914	3272	3256	22036
31	İsveç	484	502	522	501	525	521	514	548	4117
32	İngiltere	1308	1404	1365	1469	1555	1513	1722	1733	12069
33	İsviçre	-	-	-	-	-	-	-	263	263
	TOPLAM	20873	23446	25804	27157	28615	29031	31620	33318	219601

Yukarıda görülen Tablo 2’de 2004-2005 akademik yılı ile 2011-2012 akademik yılı arasında ERASMUS Ders Verme Hareketliliği’nden faydalanan akademik personel

sayıları gösterilmektedir. Ders Verme Hareketliliğindeki performans artışı ve AB'ye aday ve aday olmayan ülkelerin ERASMUS Programına aktif şekilde katılımları, istikrarlı yükselişin ilerleyen dönemlerde de devam edeceğini göstermektedir. Tablo 2 incelendiğinde Ders Verme Hareketliliği'ne en fazla Almanya, daha sonra da İspanya ve Fransa'da takip eden ülkeler olmuştur. En az katılım ise 12 değişim sayısı ile Lüksemburg olmuştur.

Türkiye Ders Verme Hareketliliği'ne 2004/2005 akademik yılında başlamıştır. Aşağıda görülen Grafik 3'te 2004/2005 akademik yılı ile 2011/2012 akademik yılı arasında Türkiye'de ERASMUS Ders Verme Hareketliliği programından faydalanan toplam akademik personel sayısı sunulmaktadır.

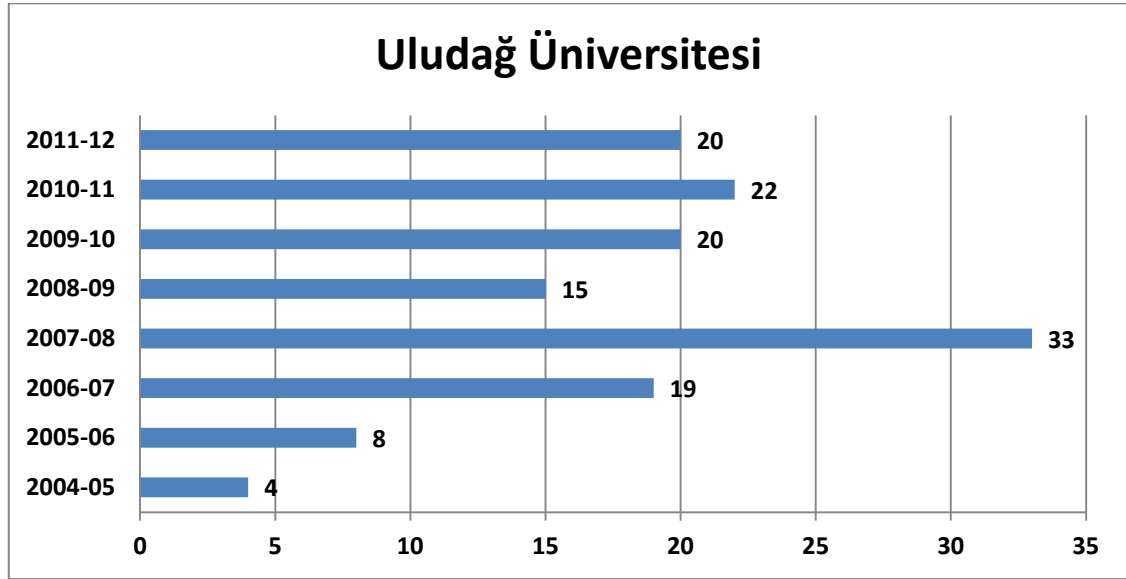
Grafik 3. 2004-2011 Akademik Yılları Arasında Türkiye'nin ERASMUS Ders Verme Hareketliliğine Katılan Akademik Personelin Dağılımı

Grafik 3'te görüldüğü üzere Erasmus Ders Verme hareketliliğinden Türkiye'de ilk başladığı yıl 339 akademisyen faydalanmıştır. Türkiye'de 2004-2011 yılları arasında toplam 186558 akademik personel başka bir AB ülkesinde ders verme faaliyetinde bulunmuştur. Ayrıca ders verme hareketliliğinin devamlı yükselişte olmadığı Grafik 3'ten anlaşılabilir. Özellikle 2006/2007 yılında ciddi bir artış gözlenirken, 2008/2009 yılında net bir düşüş yaşanmış olup, sonraki yıl yine hareketlilik sayıları artmaya devam etmiştir.

Uludağ Üniversitesi (UU) de ders verme hareketliliğine Türkiye ile aynı zamanda başlamıştır. Aşağıdaki grafikte 2004/2005 akademik yılı ile 2011/2012 akademik yılı arasında UU'da ERASMUS Ders Verme Hareketliliği programından faydalanan akademik personel sayıları gösterilmektedir.

Grafik 4. 2004–2011 Akademik Yılları Arasında Uludağ Üniversitesi'nde ERASMUS Ders Verme Hareketliliğine Katılan Akademik Personel Sayıları

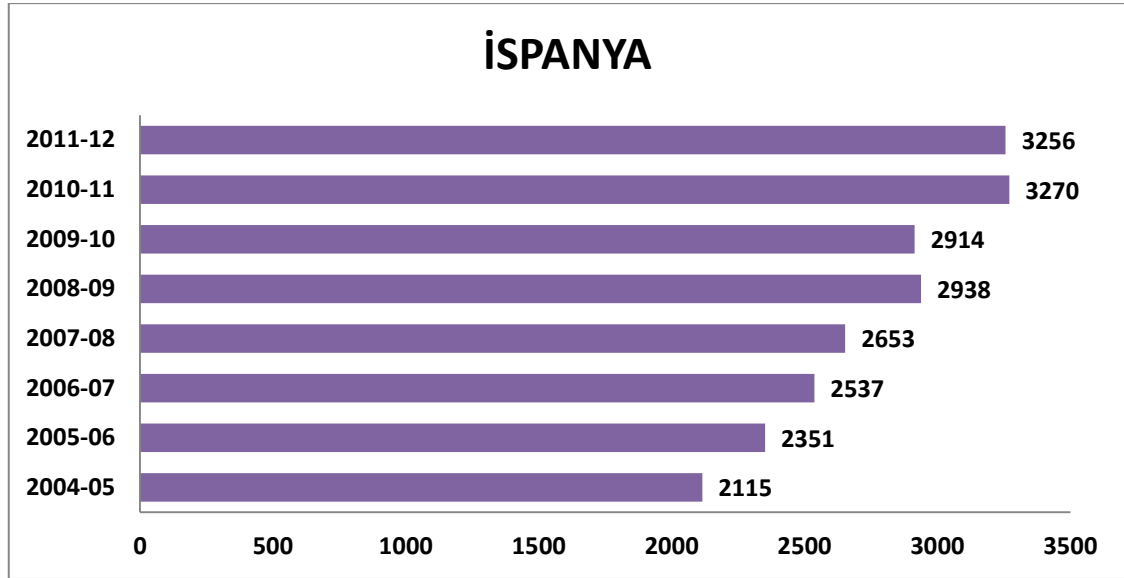

Yukarıda görülen Grafik 4 incelendiğinde hareketlilik sayılarının 2004-2005 akademik yılında 4, 2011-2012 akademik yılında ise bu sayı 20 olmuştur. Uludağ Üniversitesi'nde bugüne kadar toplam 141 akademik personel ders verme hareketliliğinden yararlanmıştı.

ERASMUS Ders Verme Hareketliliği değişim sayısı en fazla olan 2. ülkenin İspanya (İS) olduğundan daha önceki paragrafta bahsedilmişti. Bu çalışmada coğrafi, siyasi, kültürel, dini vb. birçok yöndeki benzerlikleri göz önünde bulundurularak, Türkiye ile karşılaştırılacak ülke olarak İspanya seçilmiştir. Bu benzerliklerden kısaca bahsedilecek olursa; örneğin coğrafi olarak Avrupa'da Akdeniz'in iki ucunda yer alan ve her ikisi de stratejik deniz yollarını (İstanbul, Çanakkale ve Cebelitarık Boğazları) kontrol eden İspanya ve Türkiye, birçok farklı kültür ve halkın karşılaşma noktaları olmuş sınır ülkeleridir. Şu an durum her ne kadar farklı olsa da, İslam'ın ortaya çıkışından sonra her ikisinin de Araplar tarafından işgal edilmiş olması dini açıdan

yakınlığımızı ortaya koymaktadır. Bir başka benzer taraf ise, her ikisi de Türkiye örneğinde Kürtler, İspanya örneğinde Basklılar ve Katalanlar gibi azınlık milliyetçiliklerini kontrol altında tutmakta sorun yaşamaktadır. Tesadüf eseri Bask dili bitişimli dillerdendir ve bu açıdan İspanyolca'dan ziyade Türkçe'ye yakındır (Chislett, 2008). İspanya ERASMUS Ders Verme Hareketliliği'ne 1997 yılında AB ile aynı dönemde başlamıştır. Türkiye'nin 2004 yılında programa dahil olmasından ötürü ve Türkiye, İspanya karşılaştırılabilirliği açısından aşağıda görülen Grafik 5'te 2004-2011 yılları arasındaki İspanyadaki akademisyen değişim sayıları sunulmuştur.

Grafik 5. 2004–2011 Akademik Yılları Arasında İspanya'da ERASMUS Ders Verme Hareketliliğine Katılan Akademik Personelin Dağılımı

Grafik 5'te 2004-2005 ile 2011-2012 akademik yılları arasında ERASMUS Ders Verme Hareketliliği İspanya yararlanıcı sayıları gösterilmektedir. İspanya ERASMUS Ders Verme Hareketliliği kapsamında Almanya ve Fransa haricinde diğer AB ülkelerine ve Türkiye'ye oranla ciddi yüksek sayıda her yıl akademisyen değişimini yürütmekte olduğu görülmüştür.

ERASMUS programı yükseköğretimin eğitim sisteminin AB ile uyumlu hale getirilmesi açısından ayrı bir yere sahiptir. İstatistiklerden de anlaşılacağı üzere ERASMUS programına öğrenci, akademik ve idari personel dahil olmak üzere her kademedeki katılımcı sayısı ve bu programa Avrupa Komisyonu tarafından ayrılan hibe

miktarı her geçen yıl artmaktadır.Ülkemizdeki bir üniversite ile ders verme hareketliliğine en fazla katılan diğer bir ülke İspanya'daki üniversitenin karşılaştırılmasının alana katkı getireceği düşünülmüştür.

1.10. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı AB'nin uygulamakta olduğu ve süreç içinde geliştirdiği eğitim politikalarının yükseköğretim ile ilgili olan ERASMUS Programı Ders Verme Hareketliliğine katılan öğretim elemanlarının programla ilgili görüşlerini inceleyerek kıyaslamalı analiz yoluyla ERASMUS Programı Ders Verme Hareketliliği konusunda bir değerlendirme yapmaktır. Bu araştırma, programı geliştirebilmek için gerekli adımları atabilmek ya da gerekli tedbirleri alabilmeyi de sağlayacaktır.

1.11. Problem Cümlesi

AB ülkeleri tarafından 1997 yılından itibaren yürütülmekte olan, Türkiye'nin de 2004 yılında dahil olduğu ERASMUS Ders Verme Hareketliliğinden faydalanan öğretim elemanlarının program ile ilgili görüşleri nelerdir ve İspanya ve Türkiye arasında bu görüşler açısından fark var mıdır?

1.12. Alt Problemler

- 1- Karşılaşılan zorluklar açısından programa aday ülke konumunda katılan Türkiye ile AB üye ülkesi olarak ERASMUS Ders Verme Hareketliliğinden en fazla faydalanan 2. ülke konumunda olan İspanya arasında bir fark var mıdır?
- 2- ERASMUS Programı Ders Verme Hareketliliğine katılan öğretim elemanlarının programdan memnuniyet düzeyleri nedir?
- 3- Türk ve İspanyol katılımcıların memnuniyet düzeyleri arasında fark var mıdır?

1.13. Önem

Tüm ülkeler farklı geçmişlere, ihtiyaçlara sahiptirler ama hemen hemen hepsinin eğitim konusunda ortak noktası ihtiyaçlara cevap veremeyen eğitim politikalarından şikâyetçi olmalarıdır. Sürekli kendini yenileyen bir yapının geliştirilebilmesi eğitim

programlarının geliştirilmesiyle mümkündür (TUBITAK, 2005). Bu politikaların en önemlilerinden biri AB'nin bilgi toplumu olabilmesidir. Bu hedefe Avrupa'nın daha çok iyi iş ve daha güçlü sosyal bağlılıkla sürdürülebilir ekonomik yetiye sahip olması ve dünyanın en rekabetçi ve dinamik bilgiye dayanmasıyla ulaşması hedeflemiştir (YÖK, 2007). Türkiye'nin bilgi toplumuna geçerken belirlediği politikanın temeli de eğitim vizyonu olarak ülkenin çocuklarını ve gençlerini yeni dönemin şartları altında başarılı kılacak biçimde yetiştirmek ve ülkenin her yaşta insan kaynağını geliştirmek olarak belirlenmiştir. Bu politikayı yaygınlaştırabilmek için de çeşitli projeleri ve programları uygulama noktasına gelmiştir (YÖK, 2007).

ERASMUS programından yararlanan öğretim elemanlarının beklenti ve memnuniyet düzeylerinin nesnel araç ve çalışmalarla saptanması ve izlenmesi, bu konuda elde edilen verilere göre ERASMUS programının hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığının değerlendirilmesi 1997 yılından itibaren yürütülen ERASMUS ders verme hareketliliğine ayrılan büyük miktardaki hibe ve zaman düşünüldüğünde son derece önemlidir. Bu çalışma, AB ERASMUS Programı Ders Verme Hareketliliği ile ilgili olarak fakülte, üniversite ve ülke düzeylerinde öğretim elemanlarının beklenti ve memnuniyet düzeylerini ortaya koymasına bakımından ayrı bir yere sahip olacağı düşünülmektedir. Ayrıca ulusal program hedeflerinin karşılaştırmalarla sürekli izlenmesi, gözden geçirilmesi ve değerlendirilip, olası eksikliklerinin tespit edilmesine yardımcı olacak, program geliştirme çalışmalarına ışık tutacaktır.

ERASMUS programı temel olarak öğrenci ve personel hareketliliklerinden oluşmakta olup öğrenci hareketliliği ile ilgili Türkiye'de (Sancak, 2009; Özdem, 2013), ve diğer ülkelerde birçok araştırma yapılmış olmasına rağmen (Sigalas, 2010; Teichler, 1996), özellikle akademik personelin gelişimi açısından daha büyük bir yere sahip olan Ders Verme faaliyeti ile ilgili Türkiye'de sadece bir araştırmaya rastlanmıştır. Çalışma 2011 yılında "Avrupa Birliği Eğitim Programlarından ERASMUS Programına Katılan Akademisyenlerin İzlenimleri" adı altında Topçu (2011) tarafından yapılmıştır. Türkiye'de yapılan bu çalışmanın örneklemini 14 öğretim elemanından oluşmakta olup nitel araştırma özelliği taşımaktadır. Bu anlamda da araştırma bu alanda yapılan çalışmaların ilklerinden olma özelliği ile ve alınan örneklem büyüklüğü açısından daha büyük temsil gücü olmasıyla da ayrıca önemlidir.

Bu araştırmada elde edilen veriler, harcanan kaynakların ve ayrılan zamanın öğretim elemanlarının akademik ve bireysel gelişimlerine katkı sağlayıp sağlamadığını

değerlendirilmesine imkân verecek olup yükseköğretim, UA ve Avrupa Komisyonu gibi ilgili kurumlara değerlendirme raporu niteliğindedir. Programın yürütüldüğü kurumlar bu değerlendirme raporu verilerini programı geliştirme ve iyileştirme sürecinde kullanabilir.

Çalışma sonucu elde edilen bulguların ve bu bulgulara dayalı önerilerin, araştırmacılara ve ilerleyen günlerde yapılacak benzer araştırmalara katkıda bulunacağı düşünülmüştür. Bu çalışma bu alanda yapılan öncü çalışmalardan biri olması sebebiyle de önemlidir.

1.14. Sayıtlar

Sayıtlar aşağıdaki şekilde kabul edilmiştir.

- 1- Akademisyenlerin anketi içtenlikle ve yansız olarak yanıtladığı,
- 2- Çalışmada kullanılan anket formunun görüşleri ortaya çıkararak nitelikte olduğu varsayılmaktadır.

1.15. Sınırlılıklar

- 1- Sınırlandırılmış çalışma grubu içinde yer alan öğretim elemanlarına e-mail yoluyla gönderilen formlara cevap veren öğretim elemanları ile sınırlıdır.
- 2- Çalışma anket formunda yer alan maddelere verilen cevaplarla sınırlıdır.

II. BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, örneklem, veri toplama aracı ve veri analiz yöntemi hakkında bilgi verilmektedir. Tarama modelinde betimsel bir çalışma yapılmıştır. Burada sunulan bilgi yalnızca araştırmanın nasıl gerçekleştiğini anlatmamakta, aynı zamanda araştırmanın yöntemsel kısıtlarına da işaret etmektedir. Aşağıda sunulan bulgular kullanılan yöntemlerin kısıtlarını da göz önünde bulundurularak değerlendirilmelidir.

Programdan değerlendirilebilmesi için hazırlanan anket Türkiye’de Uludağ Üniversitesi’nde ERASMUS Program yararlanıcıları olan öğretim elemanlarına gönderilmiştir. Sonuçları karşılaştırmalı ve daha objektif değerlendirebilmek için ise Avrupa’da 1997 yılından bu yana bu programı 2. sırada yürüten AB ülkesi İspanya seçilmiştir. Avrupa ülkeleri arasından İspanya’nın seçilmesinde gerek kültür, gerek tarih ve insan yapısı açısından Türklerle olan benzerlikleri göz önünde bulundurulmuştur. Çalışma için İspanya’da Castilla-La Mancha Üniversitesi (UCLM) akademisyenleri seçilmesinin nedeni Uludağ Üniversitesi gibi devlet üniversitesi olması, benzer öğrenci ve akademisyen sayılarına eşit olması etkili olmuştur. Ayrıca UCLM’nin Uludağ Üniversitesi gibi bir başkent üniversitesi olmaması, araştırma için seçilmesini kuvvetlendirmiştir. Bu sebeplerden dolayı UCLM akademisyenlerine de anket uygulanmıştır.

Sonuç olarak programın akademik personel tarafından değerlendirilmesi Türkiye’de Uludağ Üniversitesi ve yukarıda bahsedilen benzerliklerden dolayı seçilen İspanya’da ise UCLM’deki ERASMUS Programı Ders Verme Hareketliliğinden faydalanan akademisyenlerin görüşlerine göre değerlendirilmiştir.

2.1. Çalışma Grubu

İdeal olarak program katılımcılarının tümünden veri toplamak gerekmektedir (UA, 2010). Bu nedenle 2003–2011 yılları arasında Türkiye’de Uludağ Üniversitesi ve İspanya UCLM’deki ERASMUS Programı Ders Verme Hareketliliğine katılmış öğretim elemanlarının tümüne elektronik posta aracılığıyla ulaşılmış ve çalışmaya

katılmaları istenmiştir. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının sayıları Tablo 3'te verilmektedir.

Tablo 3. ERASMUS Ders Verme Hareketliliğine Katılan Akademik Personelin Dağılımı

Üniversite	Programa Katılan	Ankete Yanıt Veren	1'den Fazla Faydalanan	Kadın	Erkek
UU	121	63	17	27	36
UCLM	185	106	58	52	54

Anket Uludağ Üniversitesi'nin hareketlilikten faydalanan 121 akademik personeline gönderilmiş olup, 63 kişiden yanıt alınabilmiştir. Castilla La Mancha Üniversitesi'nde ise anket 185 akademik personelin görüşü için gönderilmiş, bunlardan sadece 106'sı geri dönüş yapmıştır. Anket toplam 169 akademik personele uygulanmıştır. Anketin geri dönüş oranı Türkiye için % 61 İspanya için % 83 olarak belirlenmiştir.

2.2. Veri Toplama Aracı

Anket formu; konu ile ilgili alanyazın incelenmesi sonucu araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Anket formunun hazırlanmasında öğrenciler için yapılan anketlerden ve Ulusal Ajansın Ders Verme Hareketliliğinden faydalananlar için hazırlanan Rapor Formundan yararlanılmıştır. Anket önce Türkçe olarak hazırlanmıştır. Daha sonra İspanya'da uygulanabilmesi için İspanyolcaya çevirisi yaptırılmıştır.

Ölçme aracının uygunluğu, uzunluğu, anlaşılabilirliği ve yeterliliği için Uludağ Üniversitesi Eğitim fakültesinden iki Öğretim üyesinin görüşleri alınmış ve gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Anket uygulanmadan önce her iki kurumun Uluslararası İlişkiler ofisinden alınan veriler doğrultusunda hareketliliğin en fazla olduğu ve en az olduğu iki fakültede, Eğitim ve Tıp Fakültelerinden iki öğretim üyesine uygulanıp görüşleri de alınmıştır. Gelen geri bildirimler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Hazırlanan anketin İspanyolca çevirisi için profesyonel çeviri hizmeti yapan bir kurumdan yardım alınmıştır, yabancı dilin uygunluğu ve ifade yeterliliği açısından

İspanyolcaya çevrilen anket Castilla La Mancha Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Koordinatörünün görüşleri alınarak son haline getirilmiştir (EK 4). Verilerin toplanması sürecinde araştırmacı İspanya'daki UCLM Üniversitesine ERASMUS Staj Hareketliliği kapsamında giderek incelemelerde bulunmuştur.

Öğretim elemanlarının iş yoğunluğu ve İspanya'da uygulanan üniversitenin yerleşke bakımından dağınıklığı nedeniyle elektronik anket kullanımı tercih edilmiştir. İlk olarak, araştırma için bir anket formu tasarlanmış ve bu anket formu bir web sayfasına yüklenmiştir. Daha sonra programın katılımcılarına ilgili anket formunun linki bir elektronik posta ile gönderilmiştir. Söz konusu elektronik postada ayrıca anketin amacı ve kapsamı hakkında da kısaca bilgi verilmiş ve katılımcılar anket uygulamasına katılmaları için teşvik edilmiştir. Anket formları aracılığıyla katılımcıların bazı özellikleri ve farklı hususlardaki görüşleri hakkında bilgi edinilmeye çalışılmıştır. Formlarda öncelikle katılımcı profiline ilişkin sorulara yer verilmiştir. Örneğin, yaş ve cinsiyetlerine ilişkin sorular sorulmuştur. Daha sonra o programın katılımcılarının gittikleri ülkede ne gibi sorunlarla karşılaştığı, katılımcıların bu programa başvuru yapmasında etkili olan unsurlar, gidilen üniversiteyi seçmelerinde etkili olan nedenler ve programın hangi alanlarında (akademik, sosyal, kültürel) kazanım sağladığı gibi sorular sorulmuştur. Formlarda yararlanılan programın katılımcıları ne ölçüde memnun ettiği ve hangi alanlarda kazanımların (yurtdışı tecrübe fırsatı sunması, katılımcının kendisini, kendi kültürünü ve diğer kültürleri tanıması, mesleki ve kişisel gelişim) ne kadar sağlandığı da ayrıca daha detaylı olarak sorgulanmıştır.

Anketteki maddeler, “Hiç, Biraz, Orta, Fazla, Çok Fazla”, şeklinde belirtilen 5’li dereceleme ölçeğinde düzenlenmiştir. Soru maddelerinde 1 Hiç, 2 Biraz, 3 Orta, 4 Fazla, 5 Çok Fazla olarak kabul edilmiştir. Katılımcılardan her soru maddesi için bu seçeneklerden birisini işaretlemeleri istenmiştir. Bu sorulara ek olarak öğretim elemanlarına görüşlerini ifade etmeleri için de ayrıca 2 açık uçlu soru sorulmuştur (EK 5).

2.3. Veri Toplama Aracının Uygulanması

Veri toplama aracının uygulanacağı öğretim elemanlarına Uludağ Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Ofisi ve UCLM Uluslararası İlişkiler Ofisi aracılığı ile ulaşılmıştır. 2003–2011 yılları arasında faaliyetten yararlanan Uludağ Üniversitesi’nde 121,

UCLM’de 185 öğretim elemanına anket formları elektronik posta yoluyla gönderilmiştir. Anket formları elektronik posta iletilerine online olarak eklenmiş ve öğretim elemanlarının bu formları online olarak doldurup göndermeleri istenmiştir. Fakat anket formlarının geri dönme oranının düşük olmasından dolayı, öğretim elemanlarına telefon açılarak ve ziyaret edilerek, anket formlarını doldurularak göndermeleri için ricada bulunulmuştur. Anket önce İspanya’da uygulanmış ve toplanma süresi yaklaşık olarak 3 ay, daha sonra Türkiye’de uygulanmış ve yaklaşık 5 ay sürmüştür.

2.4. Analiz

Bulgular bölümü anket uygulamasına katılan öğretim elemanlarının verdikleri yanıtların dağılımından oluşmaktadır. Katılımcıların sorulara verdikleri cevapların, yüzdeleri alınmış ve bu yüzdeler tablolar ile özetlenerek gösterilmiştir. Uludağ Üniversitesi verileriyle, UCLM verilerinin toplama ait yüzdeleri alınmış ve bu yüzdeler karşılaştırılmıştır. Elde edilen veriler SPSS programı aracılığı ile işlenmiş ve çözümlenmiştir. Çözümlemelerde araştırmanın amacına uygun olarak frekans, yüzdellik ve t-testi kullanılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilen bulgular analiz edilmiş ve kullanılan ölçme aracının alt boyutlarına göre tablolar halinde sunulmuştur. Araştırmanın ilk bölümünde katılımcıların cinsiyet, yaş ve ders verme hareketliliği için tercih ettikleri ülkeler hakkında bilgi verilmektedir. Daha sonra ERASMUS Programı Ders Verme Hareketliliğine katılan akademik personelin, bu faaliyet süresince karşılaştıkları sorunlar, ERASMUS programına başvurularında etkili olan etmenler, ders verme faaliyeti için üniversite seçimlerini etkileyen unsurlar, ERASMUS faaliyeti sürdürdükleri üniversiteden memnuniyetleri, ERASMUS programından elde edilen kazanımlar olmak üzere boyut sırası ile incelenmiş ve tablolar halinde sunulmuştur. İlk olarak Tablo 4'te ERASMUS programına katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının cinsiyet ve yaş değişkenlerine göre dağılımları özetlenmiştir.

Tablo 4. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Cinsiyet ve Yaş Değişkenine Göre Dağılımı

Yaş aralıkları	Türkiye (n=63)				İspanya (n=106)			
	Kadın		Erkek		Kadın		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
25-35	4	%6.35	5	%7.94	8	%7.55	17	%16.04
36-45	14	%22.22	17	%26.98	18	%16.98	17	%16.04
46-55	7	%11.11	13	%20.63	23	%21.7	17	%16.04
56 +	2	%3.17	1	%1.59	3	%2.83	3	%2.83
Toplam	27	%42.86	36	57.14	52	%49.06	54	%50.94

Tablo 4 incelendiğinde toplam sayıda Türk öğretim elemanlarında erkeklerin kadınlara oranla biraz daha fazla programdan faydalandıklarını, İspanyol öğretim elemanlarında ise cinsiyete göre faydalanma oranının neredeyse eşit olduğu görülmektedir. Tablo 4'e daha detaylı bakıldığında ise Türkiye'de programdan yararlanan 46-55 yaş aralığındaki erkek öğretim elemanlarının sayısı, aynı yaş aralığındaki kadın oranının neredeyse iki katı olarak görülmektedir. İspanya'da ise

Türkiye’den farklı olarak programdan faydalanan 25-35 yaş aralığındaki erkek oranı, 25-35 yaş aralığındaki kadın oranının iki katından daha fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca Türk öğretim elemanları programdan 36–45 yaş arasında daha çok yararlanırken, İspanyollarda hareketlilikten daha fazla yararlanan yaş gurubunun 46–55 olduğu görülmektedir.

Türkiye ERASMUS programı kapsamında 2013 yılı itibariyle 28 ülke ile değişim yapabilmektedir. Bu 28 ülke arasından ERASMUS programına katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının ERASMUS Programı Ders Verme Faaliyetleri için tercih ettikleri ülkelere göre dağılımları Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Gittikleri Ülkelere Göre Dağılımları

Ülkeler	Türkiye		İspanya	
	f	%	f	%
Almanya	9	%14.3	10	%9.4
Avusturya	2	%3.2	-	-
Belçika	6	%9.5	7	%6.6
Bulgaristan	6	%9.5	1	%0.9
Çek Cumhuriyeti	6	%9.5	1	%0.9
Danimarka	1	%1.6	3	%2.8
Finlandiya	1	%1.6	2	%1.9
İngiltere	1	%1.6	8	%7.5
İspanya	4	%6.3	-	-
İsveç	1	%1.6	3	%2.8
İtalya	5	%7.9	21	%19.8
Macaristan	3	%4.8	2	%1.9
Polonya	9	%14.3	11	%10.4
Slovakya	4	%6.3	1	%0.9
Slovenya	2	%3.2	2	%1.9
Yunanistan	3	%4.8	3	%2.8
Fransa	-	-	10	%9.4
İzlanda	-	-	1	%0.9
Letonya	-	-	1	%0.9
Norveç	-	-	2	%1.9
Portekiz	-	-	12	%11.3
Romanya	-	-	3	%2.8
Türkiye	-	-	2	%1.9
TOPLAM	63	%100	106	%100

Tablo 5'e göre İspanya öğretim elemanları ERASMUS faaliyetlerini en fazla İtalya'yı (%19.8) tercih ederek gerçekleştirmişlerdir. Türk öğretim elemanları ise ders vermek için en fazla Almanya (%14.3) ve Polonya'yı (%14.3) seçmişlerdir. Her iki ülkenin dağılımları incelendiğinde ders verme hareketliliği için en fazla gidilen ülkeler olarak İtalya, Polonya ve Almanya'yı göstermiştir. Türk öğretim elemanları tarafından hiç tercih edilmeyen ülkeler Fransa, İzlanda, Letonya, Portekiz, Romanya olmuştur. İspanya'daki öğretim elemanları da Avusturya'ya hiç talep göstermemişlerdir.

Tablo 6. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Ankette Yer Alan Maddelere İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması

	Ülke	\bar{X}	Sd	P
Cinsiyet Ayrımcılığı	TC	1,2063	.44572	.016
	İS	1,3396	.97479	
Din Ayrımcılığı	TC	1,3492	.59997	0.90
	İS	1,3962	1.02983	
İrk Ayrımcılığı	TC	1,381	.70548	.905
	İS	1,3208	.87882	
Kültür Ayrımcılığı	TC	1,4603	.71449	.553
	İS	1,4151	.95487	
Maddi Problemler	TC	1,6984	.85449	.000
	İS	2,3113	1.19812	
Hava Şartları	TC	1,8571	.87726	.000
	İS	2,4623	1.26622	
Bürokratik Engeller	TC	1,5079	.73776	.000
	İS	1,934	1.17326	
Sağlık	TC	1,3016	.5575	.000
	İS	2,0472	1.21406	
Ulaşım	TC	1,4444	.66667	.000
	İS	2,434	1.35238	
Akademik Yetersizlikler	TC	1,4127	.71018	.011
	İS	1,6509	1.0546	
Yemekler	TC	1,7778	1.12801	.000
	İS	2,6321	1.48212	
Dil Problemi Ve Diyalog Kurma	TC	1,4127	.68709	.000
	İS	2,0755	1.2998	
Barınma	TC	1,4444	.83816	.000
	İS	2,5566	1.36682	
Gezmek	TC	2,8730	1.28881	.420
	İS	3,1604	1.17219	
Kariyer Olanakları	TC	2,8095	1.31808	.005
	İS	4,0755	1.03001	
Yeni İnsan ve Kültürler Tanımak	TC	4,1270	.92444	.055
	İS	3,6604	1.12873	
Dil Öğrenmek	TC	2,1746	1.18512	.294
	İS	3,0094	1.36971	

Tablo 6'nın Devamı

	Ülke	\bar{X}	Sd	P
Ufku Genişletmek ve Hayata başka açılardan bakabilmek	TC	4,1111	1.03349	.015
	İS	3,2830	1.32919	
Yabancı bir ülkeye giderek farklı bir tecrübe yaşamak	TC	4,2222	1.03868	.250
	İS	3,5660	1.15486	
Uluslararasılaşma	TC	4,3333	1.01600	.002
	İS	4,5943	.72740	
Avrupa Birliği'ni daha iyi tanımak	TC	3,7302	1.20759	.387
	İS	3,5472	1.29565	
Ülkemi temsil etmek	TC	4,3810	.94063	.006
	İS	3,6887	1.21391	
Gidilen Ülkenin Cazibesi	TC	2,9524	1.24988	.932
	İS	3,3302	1.16881	
Kültürel Zenginlik	TC	3,1111	1.10878	.107
	İS	3,3491	1.20351	
Akademik Olanaklar	TC	3,3333	1.31982	.000
	İS	4,0943	.79915	
Dil Geliştirme	TC	2,0635	1.11981	.486
	İS	2,8679	1.25034	
Sosyal Ortam	TC	3,0794	1.14020	.205
	İS	3,1509	1.21728	
Hava Şartlarının Uygunluğu	TC	2,2698	1.22087	.004
	İS	1,9717	1.01847	
Yabancılara İyi Davranılması	TC	2,5714	1.30402	.690
	İS	3,0472	1.40328	
Türkiye'ye - İspanya'ya Yakın Olması	TC	2,6984	1.13073	.205
	İS	2,6132	1.27668	
Ulaşım Kolaylığı	TC	2,7619	1.22756	.736
	İS	2,8113	1.20407	
Yaşamın Ucuz Olması	TC	2,5079	1.20313	.319
	İS	2,0189	1.18708	
Sağlık hizmetlerinin gereksinimleri karşılayacak biçimde etkili olarak sunulması	TC	2,8571	1.26819	.101
	İS	3,0000	1.16292	
Yemeklerin ağız tadına uygun olması	TC	3,2381	1.18749	.618
	İS	2,8396	1.24317	
Yemek fiyatlarının uygunluğu	TC	3,3492	1.06497	.457
	İS	3,3585	1.12283	
Kalınan yer ücretinin uygun olması	TC	3,5238	1.01373	.409
	İS	3,2358	1.11741	
Kalınan yerin üniversiteye yakınlığı ve ulaşım kolaylığı	TC	3,7143	1.18361	.961
	İS	3,5094	1.14014	
Bölüm ve Kurum koordinatörlerinin yaklaşımı, ilgi ve alakası	TC	4,3492	.91860	.911
	İS	4,3302	.92295	
Akademik personelin derslerde Türk Erasmus öğrencilerine tarafsız davranmaları ve yardımcı olmaları	TC	3,9683	1.07716	.061
	İS	4,3585	.78302	
Akademik personelin yabancı dilde ders verebilme düzeyi	TC	3,7778	1.14222	.798
	İS	3,2453	1.14485	
Karşı kurumda sunulan derslerle Türkiye'de sunulan derslerin eşleştirilebilirliği	TC	3,4603	1.18900	.043
	İS	3,4811	.96837	
Akademik çalışma olanaklarının yeterlilikleri (oda, çalışma yeri, kütüphane)	TC	3,5714	1.27904	.000
	İS	3,7830	.87292	

Tablo 6'nın Devamı

	Ülke	\bar{X}	Sd	P
Akademik ortamdaki teknolojik olanakların (Bilgisayar, İnternet vb.) yeterliliği	TC	3,7143	1.21055	.001
	İS	3,9245	.90183	
Gidilen kurumda misafir öğretim elemanlarına yönelik sosyal, Kültürel, sportif aktivitelerin çeşitliliği	TC	3,4286	1.11752	.596
	İS	2,8302	1.18299	
Karşı kurumdaki ERASMUS Ofisinin sorunları çözme konusundaki istekliliği	TC	3,9841	1.09974	.696
	İS	3,9434	1.15330	
Üniversiteye uyum (oryantasyon) sağlama konusunda yeterli rehberlik ve danışma hizmetlerinin verilmesi	TC	3,7143	1.14199	.816
	İS	3,2642	1.15719	
Üniversitenin tanınan bir kurum olması	TC	3,6667	1.30755	.019
	İS	3,6509	1.02393	
Akademik Kazanım	TC	3,8730	1.09974	.062
	İS	4,2830	.88701	
Sosyal Kazanım	TC	4,2222	.88799	.755
	İS	4,1981	.89889	
Kültürel Kazanım	TC	4,2698	.86521	.429
	İS	4,3585	.77076	
Farklı bir kültürün değer yargılarını ve davranış biçimlerini anlayabilme	TC	4,0952	.91077	.709
	İS	4,0283	.88863	
Farklı kültürlere hoşgörü ile bakabilme	TC	4,2063	.80640	.027
	İS	3,8679	1.06078	
Farklı bir kültüre uyum sağlayabilme	TC	4,0794	1.02078	.050
	İS	4,0189	.87267	
Yurtdışında yaşama ve çalışma isteği	TC	3,1905	1.30578	.071
	İS	3,6509	1.07829	
Geleceğe daha güven ile bakma	TC	3,2222	1.12801	.714
	İS	3,5189	1.14002	
Özgüvende artış sağlama	TC	3,8730	1.03942	.475
	İS	3,7264	1.12574	
Kendi potansiyelini keşfetme	TC	3,8730	1.11431	.756
	İS	3,8396	1.12239	
Daha aktif bir birey haline gelme	TC	4,1905	.94795	.137
	İS	3,6981	1.10557	
Sorumluluk almaktan korkmama	TC	4,0317	.99949	.760
	İS	3,9057	.97129	
Yabancı dilde konuşma konusunda kendine güvenme	TC	3,9841	1.15692	.002
	İS	4,0849	.87416	
Avrupa Birliğini daha iyi anlama	TC	3,6190	1.05385	.174
	İS	3,5377	1.22026	
ERASMUS Ders Verme Hareketliliğinin önemine inanma	TC	4,2857	.85059	.697
	İS	4,1226	1.00193	
Akademik alanda kendini geliştirme	TC	4,1587	.91944	.924
	İS	4,0660	1.04443	
Daha iyi düzeyde eğitim verme	TC	3,9841	.97538	.806
	İS	4,0849	.97705	
Daha modern sınıflarda ve teknolojiyi kullanarak eğitim verme	TC	3,3968	1.14356	.247
	İS	3,3019	1.25106	
Değişik ortamlarda alan çalışması (fabrika ziyareti vb. gibi) yapabilme imkanı	TC	3,3333	1.42557	.024
	İS	3,7170	1.19327	

Tablo 6’da ankette yer alan maddelere ilişkin Türk ve İspanyol akademisyenlerin görüşlerinin karşılaştırılması sunulmuştur. Genellikle aritmetik ortalamalar arasında büyük farklılıklar gözlenmemekle birlikte, maddi problemler, hava şartları, bürokratik engeller, sağlık, ulaşım, yemekler, dil problemi ve diyalog kurma ve barınma sorunları bakımından Türk ve İspanyol akademisyenler arasında anlamlı fark bulunmuştur. İspanyol akademisyenler faaliyet süresince bu problemlerle Türklere oranla daha fazla karşılaştıklarını ifade etmişlerdir. Türk ve İspanyol akademisyenlerin görüşleri arasında Uluslararasılaşma maddesinde anlamlı fark bulunmuştur. İspanyol Akademisyenler için programa başvuru nedeni olarak uluslararasılaşmanın daha önemli olduğu görülmektedir. Bunlara ek olarak, gidecekleri üniversiteyi seçmede akademik olanaklar ve hava şartları maddelerinde Türk ve İspanyol akademisyenlerin görüşleri arasında anlamlı fark bulunmuştur. İspanyol akademisyenler gidecekleri üniversiteyi akademik olanaklarına ve o zamanki hava durumuna göre belirlemiştir. Akademik çalışma olanaklarının yeterlilikleri (oda, çalışma yeri, kütüphane) ve akademik ortamdaki teknolojik olanakların (Bilgisayar, İnternet vb.) yeterliliği maddeleri Türk ve İspanyol akademisyenler arasında anlamlı fark bulunmuş olup, İspanyol akademisyenlerin bu maddelere ilişkin görüşlerinin Türk katılımcılardan daha olumlu olduğu görülmüştür. Akademisyenlerin kazanımları açısından Yabancı dilde konuşma konusunda kendine güvenme maddesinde Türk ve İspanyol akademisyenler arasında anlamlı fark bulunmuştur. İspanyollar Türk katılımcılara kıyasla yabancı dilde konuşma konusunda daha fazla kazanım edindiklerini belirtmişlerdir.

3.1. Öğretim Elemanı Hareketliliğinde Karşılaşılan Sorunlar Alt Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu bölümde ERASMUS programına katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının ders verme faaliyetini gerçekleştirirken gittikleri ülkede karşılaştıkları sorunlar ele alınmıştır. Aşağıda görülen Tablo 7’de ERASMUS Ders Verme Hareketliliğine katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının karşılaştıkları sorunlar alt maddeler şeklinde sunulmuştur. Karşılaşılan sorunlar alt boyutunun maddeleri bugüne kadar yürütülen öğrenci merkezli çalışmalarda ERASMUS öğrencilerinin sıklıkla karşılaştıkları sorunlardan yola çıkılarak oluşturulmuştur. Katılımcıların bu boyutta alabilecekleri maksimum puan 65, minimum puan ise 13’dür.

Tablo 7. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Gittikleri Ülkede Karşılaştıkları Sorunların Dağılımı

	Ülke	Hiç		Biraz		Orta		Fazla		Çok Fazla	
		f	%	f	%	f	%	f	%	F	%
Cinsiyet Ayrımcılığı	TC	51	%81	11	%17.5	1	%1.6	-	-	-	-
	İS	91	%85.8	6	%5.7	2	%1.9	2	%1.9	5	%4.7
Din Ayrımcılığı	TC	44	%69.8	17	%27	1	%1.6	1	%1.6	-	-
	İS	89	%84	6	%5.7	1	%0.9	6	%5.7	4	%3.8
İrk Ayrımcılığı	TC	45	%71.4	14	%22.2	2	%3.2	2	%3.2	-	-
	İS	88	%83	11	%10.4	2	%1.9	1	%0.9	4	%3.8
Kültür Ayrımcılığı	TC	40	%63.5	19	%30.2	2	%3.2	2	%3.2	-	-
	İS	82	%77.4	15	%14.2	2	%1.9	3	%2.8	4	%3.8
Maddi Problemler	TC	31	%49.2	23	%36.5	7	%11.1	1	%1.6	1	%1.6
	İS	34	%32.1	30	%28.3	22	%20.8	15	%14.2	5	%4.7
Hava Şartları	TC	25	%39.7	26	%41.3	8	%12.7	4	%6.3	-	-
	İS	31	%29.2	25	%23.6	30	%28.3	10	%9.4	10	%9.4
Bürokratik Engeller	TC	38	%60.3	20	%31.7	3	%4.8	2	%3.2	-	-
	İS	55	%51.9	22	%20.8	12	%11.3	15	%14.2	2	%1.9
Sağlık	TC	47	%74.6	13	%20.6	3	%4.8	-	-	-	-
	İS	48	%45.3	26	%24.5	17	%16	9	%8.5	6	%5.7
Ulaşım	TC	40	%63.5	19	%30.2	3	%4.8	1	%1.6	-	-
	İS	36	%34	24	%22.6	21	%19.8	14	%13.2	11	%10.4
Akademik Yetersizlikler	TC	42	%66.7	18	%28.6	2	%3.2	-	-	1	%1.6
	İS	65	%61.3	27	%25.5	4	%3.8	6	%5.7	4	%3.8
Yemekler	TC	36	%57.1	15	%23.8	4	%6.3	6	%9.5	2	%3.2
	İS	36	%34	18	%17	17	%16	19	%17.9	16	%15.1
Dil Problemi ve Diyalog Kurma	TC	42	%66.7	18	%28.6	1	%1.6	2	%3.2	-	-
	İS	51	%48.1	22	%20.8	15	%14.2	10	%9.4	8	%7.5
Barınma	TC	43	%68.3	16	%25.4	2	%3.2	-	-	2	%3.2
	İS	32	%30.2	26	%24.5	15	%14.2	23	%21.7	10	%9.4

Tablo 7’de görüldüğü gibi, sorunlar boyutu 13 alt maddede incelenmiştir. İspanyol katılımcıların %6.6’sı “**Cinsiyet Ayrımcılığı**” ile karşılaştığını, Türk katılımcılar ise böyle bir sorun ile hiç karşılaşmadıklarını belirtmişlerdir. “**Din Ayrımcılığı**” Türk katılımcıların %98’inin karşısına sorun olarak çıkmamış olup,

İspanyol öğretim elemanlarının %9.5'i ise din problemi ile karşılaştıklarını ifade etmişlerdir. **“İrk Ayrımcılığı”** sorunu ile Türk katılımcıların %3.2'si, İspanyol katılımcıların %4.7'si karşılaşmışlardır. **“Kültür Ayrımcılığı”** sorunu ile Türk öğretim elemanlarının %3.2'si karşı karşıya kalmış olup, İspanyol katılımcıların %6.6'sı için problem teşkil etmiştir. **“Maddi Problemler”** şeklinde ifade edilmiş olan sorun maddesinde Türk ve İspanyol öğretim elemanları arasında fark ortaya çıkmıştır. İspanyol öğretim elemanlarının %18.9'u bir takım maddi problemlerle baş etmek zorunda kalırken, Türk öğretim elemanlarının ise sadece %3.2'si maddi sorunla karşılaştıklarını ifade etmişlerdir. İspanyol öğretim elemanlarının %18.8'i **“Hava Şartları”** sorunu yaşamış, Türk öğretim elemanlarının sadece %6.3'ü aynı sorun ile karşılaşmışlardır. **“Bürokratik Engeller”** maddesi İspanyol katılımcıların %16.1'ine, Türk öğretim elemanlarının %3.2'si için sorun haline gelmiştir. Türk öğretim elemanları **“Sağlık”** sorunu hiç yaşamazken, İspanyol öğretim elemanlarının %14.2'si ise sağlık sorunu olarak karşılaştıklarını belirtmişlerdir. **“Ulaşım”** maddesi İspanyol katılımcıların %23.6'sı için sorun haline gelirken. Türklerin sadece %1.6'sı ulaşımı sorun olarak ifade etmiştir. İspanyol katılımcıların %9.5'i, Türklerin ise %1.6'sı **“Akademik Yetersizlikleri”** belirtmişlerdir. **“Yemekler Sorunu”** İspanyol öğretim elemanlarının %33'ünün sorunu haline gelmiştir. Türk katılımcıların ise %87'si yemek sorunu ile karşılaşmadıklarını ifade etmişlerdir. **“Dil Problemi ve Diyalog Kurma Sorunu”** maddesi İspanyol öğretim elemanlarının %16.9'unun karşılaştığı bir sorun olarak ifade edilirken, Türk öğretim elemanlarının %96'sı için dil ve diyalog kurmak sorun olmamıştır. **Barınma** İspanyol öğretim elemanlarının %31.1'nin sorunu olmuştur. Türk öğretim elemanlarının ise sadece %3.2'si barınmayı sorun olarak ifade etmiştir. Tablo 7'de görüldüğü gibi hem İspanyol hem Türk öğretim elemanları en fazla yemek konusunda sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Ders verme hareketliliğine katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının gittikleri ülkelerde karşı karşıya kaldıkları sorunlar açısından karşılaştırılması için t-testi uygulanmıştır. ERASMUS programına katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının sorun boyutu puan ortalamalarının uyuşma göre t-testi sonuçları aşağıda Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Gittikleri Ülkede Karşılaştıkları Sorun Boyutuna İlişkin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	n	\bar{X}	Sd	t	P
Türk	63	19.2540	6.42818	4.504	.000
İspanyol	106	25.5755	9.96943		

Tablo 8’de Türk öğretim elemanlarının aritmetik ortalamaları 19.25, İspanyol öğretim elemanlarının ortalamaları 25.57’dir. Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının ERASMUS ders verme hareketliliği kapsamında gittikleri ülkede karşılaştıkları sorunların düzeyine ilişkin ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($t_{(167)}=4.504$, $p<.05$). Elde edilen bulgulara göre İspanyol öğretim elemanları Türk öğretim elemanlarına göre daha fazla sorun ile mücadele ettiklerini belirtmektedirler.

3.2. Hareketlilik Programına Başvurmalarında Etkili Olan Unsurlar Alt Boyutuna İlişkin Bulgular

ERASMUS Ders Verme Hareketliliği faaliyetinden yararlanmak isteyen bütün akademisyenler ülke farketmeksizin kendi üniversitelerinde yetkili birime başvuru yapmaları gerekmektedir. Yurtdışında ders vermek bulunmak isteyen bu akademisyenler ders verme faaliyetleri için ERASMUS programını tercih etmelerindeki unsurlar belirlenmiştir. Tablo 9’da Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının ERASMUS programına başvurularında etkili olan maddeler belirtilmektedir. Katılımcıların bu boyutta alabilecekleri maksimum puan 45, minimum puan ise 9’dur.

Tablo 9. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Programa Başvurusunda Etkili Olan Unsurların Dağılımı

	Ülke	Hiç		Biraz		Orta		Fazla		Çok Fazla	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Gezmek	TC	11	%17.5	14	%22.2	19	%30.2	10	%15.9	9	%14.3
	İS	9	%8.5	22	%20.8	34	%32.1	25	%23.6	16	%15.1
Kariyer Olanakları	TC	14	%22.2	11	%17.5	19	%30.2	11	%17.5	8	%12.7
	İS	3	%2.8	7	%6.6	13	%12.3	39	%36.8	44	%41.5
Yeni insan	TC	1	%1.6	1	%1.6	14	%22.2	20	%31.7	27	%42.9
	İS	6	%5.7	9	%8.5	28	%26.4	35	%33	28	%26.4
Dil öğrenme	TC	25	%39.7	13	%20.6	17	%27	5	%7.9	3	%4.8
	İS	20	%18.9	19	%17.9	26	%24.5	22	%20.8	19	%17.9
Ufku genişletmek ve hayata başka açılardan bakabilmek	TC	1	%1.6	4	%6.3	12	%19	16	%25.4	30	%47.6
	İS	16	%15.1	11	%10.4	29	%27.4	27	%25.5	23	%21.7
Yabancı bir ülkeye giderek farklı bir tecrübe yaşamak	TC	2	%3.2	2	%3.2	10	%15.9	15	%23.8	34	%54
	İS	8	%7.5	8	%7.5	31	%29.2	34	%32.1	25	%23.6
Uluslararasılaşma	TC	1	%1.6	4	%6.3	7	%11.1	12	%19	39	%61.9
	İS	-	-	2	%1.9	9	%8.5	19	%17.9	76	%71.7
Avrupa Birliği'ni daha iyi tanımak	TC	4	%6.3	5	%7.9	17	%27	15	%23.8	22	%34.9
	İS	10	%9.4	14	%13.2	21	%19.8	30	%28.3	31	%29.2
Ülkemi temsil etmek	TC	2	%3.2	1	%1.6	5	%7.9	18	%28.6	37	%58.7
	İS	7	%6.6	12	%11.3	21	%19.8	33	%31.1	33	%31.1

Başvuru Kararları boyutu 9 alt madde halinde Tablo 9’da gösterilmiştir. İspanyol öğretim elemanlarının %78.3’ü için ERASMUS programına başvururken **Kariyer Olanakları** maddesi önemli olurken, Türk öğretim elemanlarının %30.2’si kariyer olanakları maddesinin başvuruda önemli olduğunu belirtmişlerdir. **“Dil Öğrenme”** maddesi İspanyol öğretim elemanlarının %38.7’sinin ERASMUS’a başvurularında önemli bir yere sahip olurken, Türk öğretim elemanlarının %87’si ERASMUS programına başvuru kararlarını dil öğrenmenin fazla etkili olmadığını ifade

etmiştir. “**Ufku genişletmek ve hayata başka açılardan bakabilmek**” maddesi Türk öğretim elemanlarının %73’ü için programa başvurularında önemli bir rol oynarken, İspanyolların %47.2’si için de aynı durum söz konusu olmuştur. Türk katılımcıların %77.8’i başvuru aşamasında “**Yabancı bir ülkeye giderek farklı bir tecrübe yaşamak**” maddesinin önemli olduğunu ifade ederken, İspanyol öğretim elemanlarının %55.7’si aynı maddeyi önemli kategoride belirtmişlerdir. İspanyol öğretim elemanlarının %70’i için “**Ülkemi Temsil Etmek**” maddesi başvurularını etkilemezken, Türk katılımcıların %58.70’i için bu madde başvurularında önemli bir yer tutmuştur. Yeni İnsan, Uluslararasılaşma, Gezmek ve Avrupa Birliği’ni daha iyi tanımak maddelerinin başvuru aşamasında Türk ve İspanyol öğretim elemanlarına fazla ya da çok fazla bir rolünün olmadığı Tablo 9’da görülmektedir.

Ders verme hareketliliğine katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının ERASMUS programına başvurularına neden olan unsurlara ilişkin Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının görüşlerinin karşılaştırılması için t-testi uygulanmıştır. Programa katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının başvuru boyutu puan ortalamalarının uyuğu göre t-testi sonuçları Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Programa Başvuru Boyutuna İlişkin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	n	\bar{X}	Sd	t	P
Türk	63	32.7619	5.91530	.183	.855
İspanyol	106	32.5849	6.18118		

Tablo 10’da görüldüğü üzere Türk öğretim elemanlarının ortalamaları 32.76, İspanyol öğretim elemanlarının ortalamaları 32.58’dir. Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının programa başvurularını etkileyen unsurlara ilişkin ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($t_{(167)}=.183, p<.05$).

3.3. Üniversite Seçimlerinde Etkili Olan Unsurlar Alt Boyutuna İlişkin Bulgular

ERASMUS Ders Verme Hareketliliği kurumların mevcut olan ERASMUS ikili anlaşmaları kapsamında akademik personelin ERASMUS programından faydalanmasına imkan verir. Üniversitedeki akademik personelin bölümlerindeki

mevcut ERASMUS ikili anlaşmalarının olduğu üniversiteler arasından seçim yapması tamamen öğretim elemanının inisiyatifindedir. Tablo 11’de Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının misafir oldukları üniversiteyi seçmelerinde etkili olan unsurların dağılımları sunulmuştur. Katılımcıların bu boyutta alabilecekleri maksimum puan 50, minimum puan ise 10’dur.

Tablo 11. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Gittikleri Üniversiteyi Seçmelerinde Etkili Olan Maddelerin Dağılımı

	Ülke	Hiç		Biraz		Orta		Fazla		Çok Fazla	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Gidilen Ülkenin Cazibesi	TC	9	%14.2	14	%22.2	20	%31.7	11	%17.4	9	%14.2
	İS	10	%9.4	14	%13.2	29	%27.4	37	%34.9	16	%15
Kültürel Zenginlik	TC	6	%9.5	10	%15.8	25	%39.7	15	%23.8	7	%11.1
	İS	10	%9.4	16	%15	25	%23.6	37	%34.9	18	%16.9
Akademik Olanaklar	TC	5	%7.9	14	%22.2	17	%27	9	%14.2	18	%28.5
	İS	-	-	4	%3.7	17	%16	50	%47.1	35	%33
Dil Geliştirme	TC	27	%42.8	13	%20.6	17	%27	4	%6.3	2	%3.1
	İS	19	%17.9	21	%19.8	33	%31.1	21	%19.8	12	%11.3
Sosyal Ortam	TC	6	%9.5	12	%19	24	%38.1	13	%20.6	8	%12.7
	İS	15	%14.1	15	%14.1	26	%24.5	39	%36.7	11	%10.3
Hava Şartlarının Uygunluğu	TC	26	%41.2	6	%9.5	21	%33.3	8	%12.7	2	%3.1
	İS	46	%43.4	26	%24.5	26	%24.5	7	%6.6	1	%0.9
Yabancılara İyi Davranılması	TC	17	%26.9	15	%23.8	15	%23.8	10	%15.8	6	%9.5
	İS	24	%22.6	11	%10.3	25	%23.6	28	%26.4	18	%16.9
Türkiye'ye - İspanya'ya Yakın Olması	TC	14	%22.2	8	%12.7	26	%41.3	13	%20.6	2	%3.1
	İS	29	%27.3	16	%15	39	%36.8	11	%10.3	11	%10.3
Ulaşım Kolaylığı	TC	14	%22.2	9	%14.2	23	%36.5	12	%19	5	%7.9
	İS	21	%19.8	16	%15	40	%37.7	20	%18.8	9	%8.4
Yaşamın Ucuz Olması	TC	18	%28.5	12	%19	18	%28.6	13	%20.6	2	%3.1
	İS	49	%46.2	25	%23.5	18	%17	9	%8.4	5	%4.7

Tablo 11’de katılımcıların gittikleri üniversiteyi seçme boyutu 10 alt madde halinde sunulmuştur. Seçme boyutu maddelerinden **“Gidilen Ülkenin Cazibesi”** İspanyol öğretim elemanlarının %49.9’unda, Türk katılımcıların ise %31.6’sının en çok işaretlediği madde olmuştur. Her iki ülkenin öğretim elemanları üniversite seçimi yaparken az da olsa görüş farklılıklarına **“Kültürel Zenginlik”** maddesi neden olmuştur. İspanyol katılımcıların %51.8’i için bu madde üniversite belirlemede önemli,

Türk öğretim elemanlarının ise %34.9’unda aynı maddenin önemli olduğunu belirtmişlerdir. “**Akademik Olanaklar**” maddesi İspanyol öğretim elemanlarının %80.1’nin üniversite seçiminde önemli bir kriter olmuş, Türk katılımcıların ise %57.3’ü için önemli olmamıştır. “**Dil geliştirme**” İspanyol katılımcıların %31.1’inin gidecekleri üniversiteyi belirlemelerinde önemli olarak kabul ettikleri bir madde, Türk katılımcıların ise %90’nında üniversiteyi seçmelerinde bu madde önemli olmamıştır. “**Yabancılara iyi davranılması**” maddesi İspanyol öğretim elemanlarının %43.3’ünün gittikleri üniversiteyi seçmelerinde en çok işaretlenirken, Türk öğretim elemanlarının da %25.3’ü bu maddeyi üniversite belirlemede önemli olarak değerlendirmiştir. Sosyal Ortam, Hava Şartlarının Uygunluğu, Ülkelerine Yakın Olması, Ulaşım Kolaylığı, Yaşamın Ucuz Olması maddelerinin gittikleri üniversiteyi seçerken Türk ve İspanyol öğretim elemanları arasında önemli bir farklılığa yol açmadığı görülmektedir.

ERASMUS Ders Verme hareketliliğine katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının gidecekleri üniversiteyi belirlemede etkili olan unsurlara ilişkin görüşleri tespit edilmiş ve görüşleri karşılaştırmak için t-testi uygulanmıştır. Programa katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının üniversite seçiminde etkili olan unsurlar boyutundan elde ettikleri puan ortalamalarının uyuşma göre t-testi sonuçları Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Gidilen Üniversite Seçimi Boyutuna İlişkin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	n	\bar{X}	Sd	t	P
Türk	63	27.3492	8.03853	1.553	.122
İspanyol	106	29.2547	7.51768		

Tablo 12’de Türk öğretim elemanlarının aritmetik ortalamaları 27.34, İspanyol öğretim elemanlarının ortalamaları 29.25’dir. Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının gittikleri üniversiteyi seçmelerine neden olan unsurlara ilişkin ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($t_{(167)}=1.553$, $p<.05$).

3.4. Katıldıkları Hareketlilik Programına Yönelik Memnuniyet Alt Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu bölümde akademisyenlerin katıldıkları ERASMUS Ders Verme Hareketliliği faaliyetinden memnuniyetleri alt maddeler halinde ele alınmıştır. Tablo 13’de ERASMUS programına katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının katıldıkları ERASMUS Ders Verme Hareketliliği faaliyetine ilişkin memnuniyet düzeylerinin dağılımı gösterilmiştir. Katılımcıların bu boyutta alabilecekleri maksimum puan 75, minimum puan ise 15’dir.

Tablo 13. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Katıldıkları Hareketlilik Programına İlişkin Memnuniyet Düzeylerinin Dağılımı

	Ülke	Hiç		Biraz		Orta		Fazla		Çok Fazla	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Sağlık hizmetlerinin gereksinimleri karşılayacak biçimde etkili olarak sunulması	TC	12	%19	11	%17.5	22	%34.9	10	%15.9	8	%12.7
	İS	16	%15.1	10	%9.4	51	%48.1	16	%15.1	13	%12.3
Yemeklerin ağız tadına uygun olması	TC	5	%7.9	11	%17.5	23	%36.5	12	%19	12	%19
	İS	22	%20.8	16	%15.1	34	%32.1	25	%23.6	9	%8.5
Yemek fiyatlarının uygunluğu	TC	3	%4.8	8	%12.7	27	%42.9	14	%22.2	11	%17.5
	İS	7	%6.6	16	%15.1	32	%30.2	34	%32.1	17	%16
Kalınan yer ücretinin uygun olması	TC	2	%3.2	6	%9.5	24	%38.1	19	%30.2	12	%19
	İS	7	%6.6	21	%19.8	32	%30.2	32	%30.2	14	%13.2
Kalınan yerin üniversiteye yakınlığı ve ulaşım kolaylığı	TC	4	%6.3	6	%9.5	13	%20.6	21	%33.3	19	%30.2
	İS	5	%4.7	17	%16	26	%24.5	35	%33	23	%21.7
Bölüm ve Kurum koordinatörlerinin yaklaşımı, ilgi ve alakası	TC	2	%3.2	-	-	7	%11.1	19	%30.2	35	%55.6
	İS	2	%1.9	4	%3.8	9	%8.5	33	%31.1	58	%54.7
Akademik personelin derslerde Türk Erasmus öğrencilerine tarafsız davranmaları ve yardımcı olmaları	TC	2	%3.2	5	%7.9	10	%15.9	22	%34.9	24	%38.1
	İS	1	%0.9	2	%1.9	8	%7.5	42	%39.6	53	%50
Akademik personelin yabancı dilde ders verebilme düzeyi	TC	3	%4.8	4	%6.3	19	%30.2	15	%23.8	22	%34.9
	İS	10	%9.4	15	%14.2	34	%32.1	33	%31.1	14	%13.2
Karşı kurumda sunulan derslerle Türkiye’de sunulan derslerin eşleştirilebilirliği	TC	5	%7.9	6	%9.5	22	%34.9	15	%23.8	15	%23.8
	İS	4	%3.8	10	%9.4	37	%34.9	41	%38.7	14	%13.2
Akademik çalışma olanaklarının yeterlilikleri (oda, çalışma yeri, kütüphane)	TC	7	%11.1	4	%6.3	16	%25.4	18	%28.6	18	%28.6
	İS	2	%1.9	4	%3.8	30	%28.3	49	%46.2	21	%19.8
Akademik ortamdaki teknolojik olanakların (Bilgisayar, İnternet vb.) yeterliliği	TC	4	%6.3	7	%11.1	12	%19	20	%31.7	20	%31.7
	İS	1	%0.9	6	%5.7	23	%21.7	46	%43.4	30	%28.3
Gidilen kurumda misafir öğretim elemanlarına yönelik sosyal, Kültürel, sportif aktivitelerin çeşitliliği	TC	4	%6.3	6	%9.5	25	%39.7	15	%23.8	13	%20.6
	İS	16	%15.1	27	%25.5	31	%29.2	23	%21.7	9	%8.5
Karşı kurumdaki ERASMUS Ofisinin sorunları çözme konusundaki istekliliği	TC	2	%3.2	5	%7.9	11	%17.5	19	%30.2	26	%41.3
	İS	5	%4.7	9	%8.5	16	%15.1	33	%31.1	43	%40.6
Üniversiteye uyum (oryantasyon) sağlama konusunda yeterli rehberlik ve danışma hizmetlerinin verilmesi	TC	4	%6.3	4	%6.3	16	%25.4	21	%33.3	18	%28.6
	İS	10	%9.4	15	%14.2	33	%31.1	33	%31.1	15	%14.2
Üniversitenin tanınan bir kurum olması	TC	6	%9.5	6	%9.5	13	%20.6	16	%25.4	22	%34.9
	İS	2	%1.9	10	%9.4	38	%35.8	29	%27.4	27	%25.5

Anketin bir diğ er boyutu katılımcıların ders verme faaliyeti ile ilgili memnuniyetlerinin belirlenmesidir. Memnuniyet boyutunda 15 alt madde yer almaktadır. İspanyol öğretim elemanlarının %27.4'ü ile Türklerin %28.6'sı sunulan **“sağlık hizmetlerinin gereksinimleri karşılayacak biçimde etkili sunulmasından”** memnun kaldıklarını belirtmişlerdir. İspanyolların %32.1'i ile Türk öğretim elemanlarının % 38'i **“yemeklerin ağız tatlarına uygunluğunu”** ifade etmişlerdir. Türk akademisyenlerin %39.7'si, İspanyolların ise %48.1'i **“yemek fiyatlarından”** memnun kalmışlardır. **“Kalınan yer ücreti”** ile ilgili İspanyol ve Türk akademisyenlerin sırasıyla %43.4 ile %49.2'si şikayetçi değ illerdir. Türk akademisyenlerin %63.2'si, İspanyolların ise %54.7'si **“kalınan yerin üniversiteye yakınlığından ve ulaşımdan”** memnun olduklarını ifade etmişlerdir. İspanyol ve Türk öğretim elemanlarının %85.8'i **“karşı kurumların koordinatörlerin yaklaşımı, ilgisi ve alakasından”** memnun olmuşlardır. Karşı kurumların **“akademik personelinin diğ er ülkelerden gelen ERASMUS öğrencilerine tarafsız davranmaları ve yardımcı olmalarından”** Türklerin %73'ü, İspanyolların %89.6'sı mutludurlar. Türk öğretim elemanlarının %58.7'si karşı kurumlardaki **“akademik personelin yabancı dilde ders verebilme düzeyinden”** memnunken, İspanyolların %55.7'si memnun kalmamışlardır. İspanyolların %51.9'u **“karşı kurumdaki derslerle kendi kurumlardaki derslerin denklığınden”** memnun, Türklerin ise %47.6'sı aynı şekilde memnundur. İspanyol akademisyenlerin %66'sı, Türklerin %57.2'si **“akademik çalışma olanaklarından (oda, çalışma yeri, kütüphane)”** memnun olduklarını belirtmişlerdir. **“Akademik ortamdaki teknolojik olanakları (bilgisayar, internet)”** İspanyolların %71.7'si, Türklerin ise %63.4'ü yeterli bulmuşlardır. **“Misafir olunan kurumda sunulan kültürel, sportif aktivitelerden”** Türklerin %55.6'sı, İspanyolların ise %69.8'si memnun kalmamıştır. İspanyolların %71.7'si ile Türklerin %71.5'i gidilen kurumlardaki ERASMUS ofislerinden memnun olmuşlardır. Memnuniyet boyutunda yer alan maddeler içerisinden **“Üniversiteye uyum (oryantasyon) sağlama konusunda yeterli rehberlik ve danışma hizmetlerinin verilmesi”** maddesi İspanyol katılımcıların %45.3'ü tarafından memnun olarak ifade edilirken, Türk katılımcıların %61.9'u aynı maddeden memnun kalmışlardır. **“Gidilen kurumun tanınan bir kurum”** olmasından Türk öğretim elemanlarının %60.3'ü, İspanyolların ise %52.9'u tatmin olduklarını belirtmişlerdir.

Ders verme hareketliliğine katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının ERASMUS programından memnuniyetleri belirlenmeye çalışılmıştır. Memnuniyet düzeylerinin karşılaştırılması için t-testi uygulanmıştır. Programa katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının ERASMUS Ders Verme Hareketliliği faaliyetinden memnuniyet boyutu puan ortalamalarının uyuğu göre t-testi sonuçları Tablo 14’de sunulmuştur.

Tablo 14. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Ders Verme Hareketliliği Memnuniyeti Boyutuna İlişkin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	n	\bar{X}	Sd	t	P
Türk	63	54.3175	10.21357	1.026	.306
İspanyol	106	52.7547	9.16911		

Tablo 14’de Türk öğretim elemanlarının memnuniyet boyutuna ilişkin aritmetik ortalamaları 54.31, İspanyol öğretim elemanlarının ortalamaları 52.75’dir. Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının katıldıkları ders verme faaliyeti ile ilgili memnuniyet düzeylerine ilişkin ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($t_{(167)}=1.026, p<.05$).

3.5. Hareketlilik Programına Ait Kazanımlar Alt Boyutuna İlişkin Bulgular

Bütün programlarda hedeflendiği gibi ERASMUS Programı Ders Verme Hareketliliği faaliyetinin akademisyenlere kazanımları ayrıca önem taşımaktadır. Tablo 15’de ERASMUS programına katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının programdan genel kazanımlarıyla ilgili görüşlerin dağılımı belirlenmiştir. “LLP/Ders Verme Hareketliliğinde aşağıda belirtilen alanlarda ne kadar kazanım sağladınız?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı aşağıdaki gibidir.

Tablo 15. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Programdan Genel Kazanımlarına İlişkin Maddelerin Dağılımı

	Ülke	Hiç		Biraz		Orta		Fazla		Çok Fazla	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Akademik	TC	1	%1.6	9	%14.3	9	%14.3	22	%34.9	22	%34.9
	İS	1	%0.9	5	%4.7	9	%8.5	39	%36.8	52	%49.1
Sosyal	TC	1	%1.6	1	%1.6	10	%15.9	22	%34.9	29	%46
	İS	1	%0.9	3	%2.8	19	%17.9	34	%32.1	49	%46.2
Kültürel	TC	1	%1.6	-	-	11	%17.5	20	%31.7	31	%49.2
	İS	-	-	2	%1.9	13	%12.3	36	%34	55	%51.9

Programa katılan her iki ülkenin öğretim elemanları bütün alanlarda –akademik, sosyal, kültürel- genel olarak kazanımlar elde ettiklerini ifade etmişlerdir. İspanyol öğretim elemanlarının %85.9’u “**Akademik**” olarak ifade edilmiş maddede kazanım sağladıklarını ifade ederken, Türklerin %69.8’i için bu madde kazanım olarak belirtilmiştir. Tablo 14’de görüldüğü gibi, “**Kültürel**” alanda Türk öğretim elemanlarının %49.2’si, İspanyol öğretim elemanlarının ise %51.9’u kazanımlarının fazla olduğunu belirtmişlerdir. “**Sosyal**” alan ise Türk ve İspanyol öğretim elemanları için sırasıyla %46’sı ve %46.2’si olarak neredeyse eşit şekilde önem teşkil etmiştir.

Kazanımlar yukarıda genel değerlendirilmiş olup, bulguların bu bölümünde kazanımlar daha detaylı incelenmiştir. Tablo 16’da ERASMUS programına katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının programdan kazanımlarına ilişkin görüşlerinin dağılımı belirlenmiştir. Katılımcıların bu boyutta alabilecekleri maksimum puan 80, minimum puan ise 16’dır.

Tablo 16. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Programdan Kazanımlarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

	Ülke	Hiç		Biraz		Orta		Fazla		Çok Fazla	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Farklı bir kültürün değer yargılarını ve davranış biçimlerini anlayabilme	TC	1	%1.6	3	%4.8	8	%12.7	28	%44.4	23	%36.5
	İS	2	%1.9	3	%2.8	19	%17.9	48	%45.3	34	%32.1
Farklı kültürlere hoşgörü ile bakabilme	TC	1	%1.6	1	%1.6	6	%9.5	31	%49.2	24	%38.1
	İS	4	%3.8	7	%6.6	22	%20.8	39	%36.8	34	%32.1
Farklı bir kültüre uyum sağlayabilme	TC	1	%1.6	4	%6.3	12	%19	18	%28.6	28	%44.4
	İS	1	%0.9	4	%3.8	21	%19.8	46	%43.4	34	%32.1
Yurtdışında yaşama ve çalışma isteği	TC	10	%15.9	7	%11.1	18	%28.6	17	%27	11	%17.5
	İS	5	%4.7	11	%10.4	23	%21.7	44	%41.5	23	%21.7
Geleceğe daha güven ile bakma	TC	5	%7.9	10	%15.9	23	%36.5	16	%25.4	9	%14.3
	İS	8	%7.5	10	%9.4	28	%26.4	39	%36.8	21	%19.8
Özgüvende artış sağlama	TC	2	%3.2	2	%3.2	20	%31.7	17	%27	22	%34.9
	İS	5	%4.7	10	%9.4	25	%23.6	35	%33	31	%29.2
Kendi potansiyelini keşfetme	TC	2	%3.2	6	%9.5	13	%20.6	19	%30.2	23	%36.5
	İS	6	%5.7	7	%6.6	19	%17.9	40	%37.7	34	%32.1
Daha aktif bir birey haline gelme	TC	1	%1.6	2	%3.2	11	%17.5	19	%30.2	30	%47.6
	İS	5	%4.7	9	%8.5	28	%26.4	35	%33	29	%27.4
Sorumluluk almaktan korkmama	TC	2	%3.2	2	%3.2	12	%19	23	%36.5	24	%38.1
	İS	2	%1.9	5	%4.7	28	%26.4	37	%34.9	34	%32.1
Yabancı dilde konuşma konusunda kendine güvenme	TC	3	%4.8	3	%4.8	15	%23.8	13	%20.6	29	%46
	İS	1	%0.9	5	%4.7	15	%14.2	48	%45.3	37	%34.9
Avrupa Birliğini daha iyi anlama	TC	2	%3.2	6	%9.5	21	%33.3	19	%30.2	15	%23.8
	İS	9	%8.5	12	%11.3	24	%22.6	35	%33	26	%24.5
ERASMUS Ders Verme Hareketliliğinin önemine inanma	TC	-	-	2	%3.2	10	%15.9	19	%30.2	32	%50.8
	İS	3	%2.8	5	%4.7	14	%13.2	38	%35.8	46	%43.4
Akademik alanda kendini geliştirme	TC	-	-	4	%6.3	10	%15.9	21	%33.3	28	%44.4
	İS	5	%4.7	3	%2.8	15	%14.2	40	%37.7	43	%40.6
Daha iyi düzeyde eğitim verme	TC	1	%1.6	2	%3.2	18	%28.6	18	%28.6	24	%38.1
	İS	2	%1.9	5	%4.7	19	%17.9	36	%34	44	%41.5
Daha modern sınıflarda ve teknolojiyi kullanarak eğitim verme	TC	5	%7.9	4	%6.3	29	%46	11	%17.5	14	%22.2
	İS	11	%10.4	16	%15.1	31	%29.2	26	%24.5	22	%20.8
Değişik ortamlarda alan çalışması (fabrika ziyareti vb. gibi) yapabilme imkanı	TC	10	%15.9	7	%11.1	17	%27	10	%15.9	19	%30.2
	İS	8	%7.5	9	%8.5	19	%17.9	39	%36.8	31	%29.2

Programın geliştirilebilmesi için anketin en önemli bölümlerinden biri olan kazanımlar boyutu 16 madde ile detaylandırılmıştır. Tabloya bakıldığında da anlaşılacağı gibi, her iki ülkenin öğretim elemanlarının kazanımları genel olarak aynı yönde gelişmiştir. **“Farklı bir kültürün değer yargılarını ve davranış biçimlerini anlayabilme”** İspanyol öğretim elemanlarının %80.9’u, Türk öğretim elemanlarının %77.4’ü tarafından en sık işaretlenen madde olmuştur. **“Farklı kültürlere hoşgörü ile**

bakabilme” maddesi Türk öğretim elemanlarının %87.3’ü tarafından kazanım olarak ifade edilirken, İspanyol öğretim elemanlarının %31.1’i bu anlamda bir kazanım elde ettiklerini belirtmişlerdir. Program İspanyol öğretim elemanlarının %63.2’sinde **“Yurtdışında yaşama ve çalışma isteği”** uyandırırken, Türklerin %55.5’inde aynı isteği uyandırmamıştır. **“Geleceğe daha güven ile bakma”** olarak ifade edilen madde İspanyolların %56.6’sı tarafından en sık işaretlenen madde olurken, Türklerin %60.3’ü programın böyle bir katkısı olduğunu düşünmemektedir. İspanyol öğretim elemanlarının %72.2’si, Türk öğretim elemanlarının %61.9’u için **“Özgüvende artış sağlama ”**da kazanım elde ettiklerini belirtmişlerdir. Programın Türk öğretim elemanlarının %77.8’i için **“Daha aktif bir birey haline gelme”** konusunda desteği olurken, İspanyolların %60.4’ü için bu madde bir kazanım olarak belirtilmiştir. İspanyol öğretim elemanlarının %80.2’si **“Yabancı dilde konuşma konusunda kendine güvenme”**de programdan kazanım elde ettiğini düşünürken, Türk öğretim elemanlarının %66.6’sı böyle bir kazanımları olduğunu belirtmişlerdir. İspanyol öğretim elemanlarının %75.5’i, Türk öğretim elemanlarının ise %66.7’si Erasmus programıyla **“Daha iyi düzeyde eğitim verme”**de fayda sağladıklarını belirtmişlerdir. **“Değişik ortamlarda alan çalışması (fabrika ziyareti vb. gibi) yapabilme imkanı”** şeklinde ifade edilmiş olan madde için İspanyol öğretim elemanlarının %66’sı kazanımları olduğunu ifade ederlerken, Türk öğretim elemanları için bu madde %46.1 oranında belirtilmiştir. Kazanımlar boyutunun diğer maddeleri, Farklı bir kültüre uyum sağlayabilme, Kendi potansiyelini keşfetme, Sorumluluk almaktan korkmama, Avrupa Birliğini daha iyi anlama, Erasmus Ders Verme Hareketliliğinin önemine inanma, Akademik alanda kendini geliştirme ve Daha modern sınıflarda ve teknolojiyi kullanarak eğitim verme şeklinde ifade edilmiş maddelerin kazanımlar boyutunda Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının görüşlerinin benzer olduğu Tablo 16’da açıkça görülmektedir.

Ders verme hareketliliğine katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının ERASMUS programından kazanım düzeylerinin karşılaştırılması için t-testi uygulanmıştır. Programa katılan Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının kazanım boyutuna ait puan ortalamalarının uyuşma göre t-testi karşılaştırma sonuçları Tablo 17’de sunulmuştur.

Tablo 17. ERASMUS Programına Katılan Türk ve İspanyol Öğretim Elemanlarının Kazanım Boyutuna İlişkin Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

	n	\bar{X}	Sd	t	P
Türk	63	61.5238	12.10020	.201	.841
İspanyol	106	61.1698	10.43937		

Tablo 17’de Türk öğretim elemanlarının kazanım boyutuna ilişkin aritmetik ortalamaları 61.52, İspanyol öğretim elemanlarının ortalamaları 61.16’dir. Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının kazanımlarla ilgili görüşleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($t_{(167)}=.201$, $p<.05$).

3.6. Hareketliliğe Katılan Akademik Personelin ERASMUS Programına Ait Görüş ve Önerilerine İlişkin Bulgular

Araştırmadan elde edilen bulguların sonuçları haricinde ayrıca ankete 2 tane açık uçlu soru koyulmuştur. Sorular; “ERASMUS Ders Verme Hareketliliğinden faydalanmak isteyen akademik personele önerileriniz nelerdir?” ve “Kendi kurumunuzda ERASMUS Ders Verme Hareketliliği konusunda yapılmasını uygun gördüğünüz değişiklikler, öneriler var ise lütfen belirtiniz.” şeklindedir. Ankete katılanların bu sorulara verdikleri cevaplara göre ERASMUS Programı Ders Verme Hareketliliği faaliyeti ile ilgili görüşleri ve ERASMUS programına getirdikleri öneriler aşağıdaki gibi 3 kategoride sunulmuştur.

3.6.1. Akademisyenlerin Akademisyenlere Önerileri

Programdan bugüne kadar faydalanan ve bu çalışmaya destek veren İspanyol ve Türk akademisyenler %51’inin programla ilgili ortak önerisi tüm akademisyenlerin bu faaliyetten mutlaka en az bir kez, mümkünse daha fazla faydalanması gerektiği olmuştur. Tüm akademisyenler meslektaşlarına hiçbir çekinceleri olmadan bu fırsatı değerlendirmeleri, seçim yaparken kendilerini geliştirebilecekleri ve mümkünse, ülkemize kıyasla daha fazla gelişmiş bir ülke ve okul seçmeleri üzerinde durmuşlardır. Genel olarak, ders verme hareketliliğinin hedeflerine de uyacak şekilde, gezilecek ülke değil, kendi alanında çalışan akademisyenlerin olduğu bölümlere gidilmesi önerilmiştir.

Yararlanmak isteyen tüm akademisyenlerin bu programa çekinmeden ve özgüvenle başvurabileceklerini dile getirmişlerdir. Akademisyenler bu programın birçok akademisyene ilk defa yurtdışına çıkma imkanı tanıdığını, cesur olup yeni deneyimlerden korkmamalarını tavsiye etmişlerdir.

Çalışmaya katılan Türk ve çoğunlukla İspanyol olan akademisyenlerin %17'si hareketlilikte dilin önemine dikkat çekmiştir. Programdan faydalanmak isteyen akademisyenlerin mutlaka dil konusunda sorunlarının giderilmesinin gerektiği, mümkünse yabancı dil seviyelerini geliştirmeleri önemle tavsiye edilmiştir. İmkanlar dahilinde gidecekleri ülkenin yabancı dilinin de geliştirilmesi en azından sosyal alanda karşılıklı ilişki boyutunda kullanılması ikili ilişkiler kapsamında karşı kuruma kaliteli bir imaj çizilebileceğini belirtmişlerdir. Ayrıca programdan faydalanmak isteyen ama dil konusunda ciddi tereddütleri olan akademisyenlerin anadili İngilizce olmayan bir ülkeye gitmeleri, en fazla hakim oldukları bir konuyu anlatmaları ve gitmeden önce mutlaka sunumlarını birkaç kez yapmaları önemle tavsiye edilmiştir.

Açık uçlu sorulara cevap veren Türk ve İspanyol akademisyenlerden %16'sı, akademisyenlerin mutlaka gitmeden önce misafir olunacak ülkenin kültürel ve sosyal özelliklerini incelemeleri gerektiğini, hatta mümkünse gidilecek kurumun akademik yapısını tanımının da büyük önem taşıdığını belirtmişlerdir. Yine gidilmeden önce alanınızla ilgili uluslararası akademik çalışmaların ve yayınların dikkatle takip edilmesinin de faydalı olduğu düşünülmektedir. Karşı kurumda yapılacak sunumlara özenle ve titizlikle hazırlanılmasının, yine karşı kuruma sırasıyla faydalanıcının kendisi, kurum ve ülke bakımından kaliteyi ortaya koyduğu tecrübeyle sabit olduğu belirtilmiştir.

Ders Verme hareketliliği için görüş bildiren Türk ve İspanyol akademisyenlerin %15'i, programdan faydalanan akademisyenlerin üzerinde büyük bir sorumluluk olduğu belirtmişlerdir. Ülkeyi ve milleti doğru, güzel, yanlışsız ve en önemlisi abartmadan tanıtmaları önerilmiştir. Ayrıca farklı kültürleri tanımak, farklı eğitim-öğretim ortamlarını tanımak kişinin kendi ufku da açtığını belirtmişlerdir.

Programdan faydalanan Türk ve İspanyol akademisyenlerin %9'u genel olarak bu programdan daha önceki yıllarda faydalanmış olan meslektaşlarından bilgi alamadıklarından yakınmışlardır. Bazıları yaşadıkları tecrübeleri paylaşmak istediklerini açıkça olmasa da ifade etmişlerdir. Öneri alınabilecek ortak bir platform bulamadıklarını, olursa çok faydalı olacağını düşünmektedirler.

3.6.2. Akademisyenlerin Ulusal Ajansa Önerileri

Programdan faydalanan İspanyol ve çoğunluğu Türk öğretim elemanlarının %9'u, bazen üniversitelerin yürüttüğü ERASMUS Ders Verme Hareketliliği seçim aşamasında objektif ve gerçeğe dayalı değerlendirme yapılmadığını düşünmekte olup üniversite aracılığı olmadan doğrudan Ulusal Ajans yetkililerine programla ilgili olumlu ve olumsuz tüm düşüncelerini iletebilecekleri bir platform oluşturulmasını önermişlerdir.

Programdan birden fazla faydalanan Türk ve İspanyol akademisyenlerin %7'si, bazı kuralların neye göre değiştiğini anlamakta güçlük çektiklerini dile getirmişlerdir. Bunlardan bazıları; ülkelerin hibe miktarları, verilebilmesi gereken azami ders saati, hareketlilik faaliyet gün sayısı kısıtlamaları vb. gibi konular olarak sıralanabilir. Bu kuralların mutlaka bu programdan faydalanan öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda değiştirilmesi ve gerektiğinde iyileştirilmesi önerilen konulardan biri olmuştur. Türk akademisyenlerin %5'i, Ulusal Ajansın uyguladığı azami süre konusunda özellikle Kuzey Avrupa ülkelerinde oldukça fazla zorluk çektiklerini, en az 5 günlük ders programı yapma zorunluluğunun hem kendilerini hem de karşı kuruma bir zorlama niteliğinde olduğunu ve bunun herhangi bir gün kısıtlılığı kapsamında olmaması gerektiğini önermişlerdir.

Çalışmaya katılan İspanyol öğretim elemanlarının %31'i, verilen hibenin yetersiz olduğunu, hibelerinin o ülkenin koşullarına göre belirlenmediğini düşündüklerini, mutlaka daha gerçek koşullara göre belirlenmesi gerektiğini, gerekirse bu konuda programdan faydalanan öğretim elemanlarına başvurulmasını önermişlerdir. Türk Öğretim elemanları ise genel olarak bu konuda daha memnun görünmelerine rağmen, 11 öğretim elemanlarının %17'si hibenin bazı ülkeler için, özellikle kuzey ülkeleri için, yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Bazı öğretim elemanları ise faaliyetten birkaç kez faydalanma şansına sahip olmuş olup, her geçen yıl hibe miktarların biraz daha fazla düştüğü ve bu düşüşün hareketliliği olumsuz etkileyeceği görüşündedirler.

Özellikle Türk akademisyenlerin %10'u belge kontrolünden rahatsız olmuşlardır. Belge kontrolü bakımından en sıkı çalışan ülkelere biri olduğumuzu bunun bazen güven sorunu olarak anlaşılabilirliğini, karşı taraftan imzalı belgeler alınırken zaman zaman sıkıntılar yaşadıklarını dile getirmişlerdir.

3.6.3. Akademisyenlerin ERASMUS Ofislerine Önerileri

Programdan faydalanan Türk ve İspanyol akademisyenlerin %10'u programı başka üniversitelerdeki meslektaşlarından duyduklarını, bu konuda ERASMUS Ofisinin bilgilendirme eksikliği olduğunu ifade etmişlerdir. Daha fazla farkındalık oluşturulması için çeşitli iletişim araçları kullanılarak bu konuda çalışmalar yapılması önerilmiştir.

Türk ve İspanyol akademisyenlerin %8'i daha fazla üniversite ile anlaşma yapılması gerektiği öne sürülmüştür. Farklı ülkelerle çeşitli bölümler için anlaşmalar yapılmasının programın işleyişi açısından büyük önem taşıdığı düşünülmektedir.

Akademisyenler genellikle karşı kurumların da isteği ile faaliyetlerini akademik dönemler arasında planlamaktadırlar. Görüş bildiren Türk ve İspanyol akademisyenlerin %5'i, öğretim elemanlarının ders yükleri düşünüldüğünde faaliyetten yararlandıkları hafta ders yapamadıkları için döndüklerinde telafi dersi yapmak zorunda olduklarını dile getirmişlerdir. Bu duruma yasal olarak izinli sayılabilmek için bir çözüm bulunması istenmiştir. Yaz dönemlerinde gitmek isteyen akademisyenler ders verebilecek bir kurum bulmakta zorluk çektiklerini belirtmişlerdir.

Çalışmaya görüş bildiren Türk ve İspanyol akademisyenlerin %5'i, birçok akademisyenin yabancı dil konusunda özellikle konuşma bakımından zorluk çektiğini belirtmiştir. Çoğu öğretim elemanı teorik bilgiye sahip olmalarına rağmen ders anlatma ve sosyal iletişim için pratiğe ihtiyaç duyduklarını dile getirmişlerdir. ERASMUS ofisinin organizasyonu ile akademik personel arası konuşma kulübü oluşturulması önerilmiştir. Yabancı dil kursu adı altında düzenlenen programlar genel olarak akademisyenler tarafından itici bulunmuştur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA

Araştırma Avrupa Birliği'nde 1997 yılından itibaren yürütülmekte olan, Türkiye'nin de 2004 yılında dahil olduğu, ERASMUS Ders Verme Hareketliliğinden faydalanan öğretim elemanlarının ERASMUS programı ile ilgili görüşlerini ve AB üye statüsünde olan İspanya ile aday ülke statüsündeki Türkiye arasında bu görüşler açısından farklılık olup olmadığını belirlemek üzere yapılmıştır. ERASMUS Ders Verme hareketliliği alanında yapılan bu anketin bulgularına genel olarak bakıldığında, katılımcı erkek sayısı her iki ülkede de daha fazla olduğu için erkeklerin programa kadınlara oranla daha ilgili olduğu düşüncesini ortaya çıkarmıştır. Ülke bazında değerlendirildiğinde, Türk erkek öğretim elemanları kadınlara oranla programdan daha fazla faydalanmıştır, İspanyollarda ise bu oranın nerdeyse eşit olduğu görülse de erkek oranının daha fazla olduğu sayılarla gösterilmiştir. ÖSYM 2007-2008 akademik yılı yükseköğretim istatistiklerinden derlenen bilgiye göre, Türkiye'de toplam 96 bin 105 öğretim elemanı çalışıyor olması ve bu öğretim elemanlarından 39 bin 629'unu kadın, 56 bin 476'sını ise erkek öğretim elemanlarından oluşması, sonuç olarak Türkiye'deki üniversitelerde çalışan akademik personelin genel olarak erkek egemenliği altında olması ve bu sonuç ile tutarlı demografik veriler olarak değerlendirilmiştir.

Türk öğretim elemanları programdan 36-45 yaş arasında daha çok yararlanırken, İspanyollarda yararlanıcılar daha çok 46-55 yaş aralığında değişmektedir. İki ülke arasındaki oranlardaki bu farklılık Türkiye'deki genç nüfus oranının fazlalığından kaynaklandığı düşünülmüştür. İspanyol öğretim elemanları en fazla İtalya'yı (%19.8) tercih ederken, Türk öğretim elemanları Almanya (%14.3) ve Polonya'yı (%14.3) tercih etmişlerdir. Almanya orada yaşayan Türk nüfusunun fazlalığı ile Polonya ise maddi olarak daha uygun bir ülke olmasıyla talep görüyor olabilir. İspanyolların İtalya tercihi ise kültürel ve mesafe bakımından yakın olmasından kaynaklanabileceği düşünülmüştür. Bunlara ek olarak, bahsi geçen ülkelerdeki üniversitelerin karşılıklı anlaşmalarının diğerlerine göre daha fazla olması, geçmişte bu ülkelere gitmiş olan öğretim elemanlarının tavsiyeleri, bu ülkeleri tercih etme olasılığını arttırmış olabilir.

ERASMUS programına katılan öğretim elemanları "unvanları" açısından değerlendirildiğinde Türklerde ve İspanyollarda en fazla katılımı profesörler göstermiştir. Buradan katılan öğretim elemanlarının çoğunluğunun on yıl ya da daha

fazla üniversite bünyesinde çalışmış oldukları sonucuna ulaşılmıştır. En fazla katılımın öğretim elemanları içerisinde profesörlerin gerçekleştirmesi, daha önce mutlaka bir yurtdışı tecrübesinin olduğu, özgüvenlerinin daha yüksek olduğu, akademik konulara hakimiyetleri ile bağlantılı olarak yabancı dilde ders anlatmaktan korkmamaları gibi nedenlerden kaynaklanmış olabileceğini düşündürmüştür.

Araştırmadan elde edilen başka bir sonuç, öğretim elemanlarının bu süre içerisinde ikamet etmek için belirledikleri “yer seçimleri” olmuştur. Çalışma bulgularına göre İspanyol akademisyenlerin çoğu barınma ile ilgili sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu durum ERASMUS öğrenci hareketliliği boyutunda da aynı şekilde karşımıza çıkmıştır. Güven Özdem’in ERASMUS öğrencileri üzerinde yaptığı araştırma bulgularında da öğrencilerin en çok Barınma ile ilgili sorun yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Barınma ile ilgili yaşadıkları sorunun kira ücretlerinden kaynaklandığını ifade etmişlerdir (Güven, 2013, Ağrı, 2006). Bu bağlamda İspanyol öğretim elemanları kalacak yer yani barınma anlamında ilk tercih olarak otelleri seçmişlerdir, üniversite misafirhaneleri ise ikinci sırada yer almıştır. İlk tercih olarak otel seçilmesinin nedeni faaliyet dışında gittikleri şehirde merkezi bir yerde kalmanın şehri gezip görmede daha pratik olmasıyla ilgili olabileceği düşünülmüştür. İkinci sırada yer alan üniversite misafirhanelerinin de fazlaca talep görmesi uygun fiyatla açıklanabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan ankette akademik personelin karşılaştığı sorunlar 13 alt maddede toplanmıştır. Bulgularda Türk ve İspanyol öğretim elemanları arasında sorunlar boyutunda anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Genel olarak Türk katılımcılar çok fazla bir sorun yaşamadıklarını ifade ederken, İspanyol katılımcılar ciddi bir takım sorunlardan bahsetmektedirler. Genel olarak İspanyol ve Türk katılımcılar arasında çıkan bu farkın ülkelerin gelişmişlik düzeyleri ile ilgili olduğu düşünülmektedir. Bir AB üyesi olan İspanya’daki akademisyen başka bir ülkeye giderken yaşadığı problemi, yaşam standardı yüksek başka bir ülkenin vatandaşı ile kıyaslarken, Türkiye’deki akademisyen için başka bir AB üyesi ülkeye gidebilmek başlı başına bir lüks olarak düşünüldüğü varsayılmaktadır. İspanya’daki akademik personel başka bir AB ülkesine giderken sadece uçak biletine ihtiyaç duyarken ERASMUS programı kapsamında bunu gerçekleştirirken resmi süreçte tamamlaması gereken birtakım işler sorun olarak ifade edilmiştir. Türk akademik personeli için ise ERASMUS programı başka bir ülkeye gidişi normal şartlara oranla kolaylaştıran bir iştir ve sorundan çok fayda olarak tanımlandığı sonucuna ulaşılabilir.

İki ülke arasında farka neden olan diğer bir sorun ise “Maddi Problemler” alt boyutunda ortaya çıkmıştır. İspanyol katılımcılar ERASMUS faaliyetleri süresince Türk katılımcıların belirtmediği maddi sıkıntılar yaşadıklarını belirtmişlerdir. ERASMUS faaliyetine hibeli olarak katılan tüm öğretim elemanlarına gidecekleri ülkenin geçim şartlarına ve yaşam standartlarına uygun olarak her ülkenin Ulusal Ajans’ının programa dahil olan ülkeler için her yıl belirlediği miktarda maddi destek niteliğinde ERASMUS hibesi verilmektedir. Türk katılımcılar verilen bu hibeyi genel olarak yeterli bulurken, İspanyollar yeterli olmadığını düşünmektedir. Bu duruma İspanya’nın içinde bulunduğu ekonomik kriz nedeniyle (Kibritçioğlu, 2011) İspanya’da hibelerin hareketlilikten faydalanan akademik personele geç ödenmesi ya da ülke başına verilen hibe miktarının düşürülmüş olması neden olmuş olabilir.

ERASMUS faaliyetleri süresince iki ülke, Türkiye ve İspanya, arasında fark teşkil eden sorun boyutunun 2 alt maddesi ise “Ulaşım ve Hava Şartları” olmuştur. Ulaşım ve hava şartları İspanyol katılımcılara göre zaman zaman bir sorun haline dönüşürken, Türk katılımcılar böyle sorunlarla neredeyse hiç karşılaşmadıklarını belirtmişlerdir. Hava şartlarında uyum sorunu yaşamalarının nedeni İspanya’da kış aylarının da ılıman geçmesi ve ders verilmek için gidilen ülkelerin özellikle kuzey ülkelerin de sert kış koşullarının hakim olmasıyla bağlantılı olduğu düşünülebilir. Benzer bir şekilde hava şartlarına uyum konusunda ERASMUS’la yurtdışına giden öğrencilerin uyum sorunu yaşadıkları yapılan araştırma sonucu ortaya çıkmıştır (Sancak, 2009). Hava şartlarıyla bağlantılı olarak ağır kış şartları zaman zaman ulaşımı kötü etkilemiş olabileceği sonucuna varılmıştır.

“Sağlık, Bürokratik Engeller, Dil Problemi ve Diyalog Kurma Sorunu” maddeleri İspanyol öğretim elemanları için ERASMUS faaliyetleri süresince göz ardı edilmemesi gereken sorunlar olarak sınıflandırılırken, Türk öğretim elemanları bu sorunlarla çok fazla karşılaşmadıklarını belirtmişlerdir. Türk ve İspanyol katılımcılar gittikleri ülkenin yemeklerini yemede problem yaşadıklarını belirtmişlerdir. Türklerin böyle bir sorun ile karşılaşmalarını beklerken İspanyol katılımcılarının Türklere oranla yemek olayını daha büyük bir sorun olarak yansıtılmaları beklenmedik bir sonuç olmuştur. Bir Avrupa ülkesi olan İspanya’nın daha çok ders verme hareketliliği için İtalya’yı seçtiği düşünüldüğünde yemek kültürü olarak benzer olabileceği il doğru orantılı olarak daha az sorun yaşayacağı beklenmiştir. Ayrıca, buradan özellikle dini açıdan farklı olan Türklerin başka kültürleri önyargısız kabullendikleri sonucuna

ulaşılabilir. Yine Türklerin bürokratik sorunları çok bytmemelerinin nedeni Türkiye’de her işte ERASMUS programı için yapılması gereken bürokrasi hatta daha fazlası ile uğraşmaya alışık olmalarıyla ilgili olabilir. İşpanyolların dil problemi yaşamaları yine kendi ülkeleri içinde konuşulan birden fazla dile sahip olmaları ile bu konuda ülke içinde yaşadıkları zorluktan dolayı hareketlilik kapsamında gidilen ülkede de farklı bir dil ile karşılaşmaları ile açıklanabilir.

“Cinsiyet Ayrımcılığı, Din Ayrımcılığı, Irk Ayrımcılığı, Kültür Ayrımcılığı ve Akademik Yetersizlikler” maddeleri ise ne Türk ne de İşpanyol oğretim elemanları tarafından sorun olarak dile getirilmiştir. Cinsiyet, din, ırk ve kültür ayrımcılığı sorunlarıyla akademisyenlerin karşı karşıya kalmamış olması Birleşmiş Milletler’in 1948 yılında oluşturduğu Avrupa İnsan Hakları Beyannamesi maddelerinden 2.’sinde belirtilmiş olan

“Herkes ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ya da başka türden kanaat, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğuş veya başka türden statü gibi herhangi bir ayırım gözetilmeksizin, bu Bildirgede belirtilen bütün hak ve özgürlüklere sahiptir.” kaynaklandığı düşünülmüştür.

Özellikle cinsiyet, din, ırk ve kültür ayrımcılığı ile her iki ülkenin katılımcılarının karşılaşmamış olması dünya adına sevindirici ve daha barış dolu bir yeryüzü için umutlandırıcı olmuştur. Öte yandan oğretim elemanlarının karşılıklı anlaşmalar sonucunda kendilerini kabul eden niversite ve kurumlara gitmiş olmaları da gittikleri kurumlarda bu tür bir ayrımcılık ile karşılamamalarının temel nedeni olarak değerlendirilebilir.

ERASMUS hareketliliğine başvuruda Türkler için en önemli olan madde “lkemi Temsil Etmek” olurken, İşpanyollar için “Uluslararasılaşma” maddesi olmuştur. Türkiye’nin yaşadığı talihsizliklerden biri de ülkenin diğer ülkeler tarafından çoğu zaman yanlış şekilde bilinmesidir. Bunu gidermek için de yurtdışına ERASMUS programı ile çıkan hemen hemen bütün akademisyenlerin üzerinde ülkeyi temsil etmek ve doğru anlatmak gibi bir yükümlülük oluşmuştur. İşpanyolların ise ders verme hareketliliğini sadece biraz daha uluslararasılaşmak için kullandığı sonucuna varılmıştır. İki lke arasında başvuru boyutunda en büyük fark “Kariyer Olanakları” maddesinde ortaya çıkmıştır. Kariyer olanakları maddesi İşpanyollar için ERASMUS hareketliliğine başvuruda önemli bir yere sahipken, Türk katılımcılar için daha az önemli olmuştur. Kariyer olanaklarının Türklere İşpanyollara oranla daha az şey ifade etmesinin nedeni

bir hafta gibi kısa bir sürede bunu gerçekleştirebileceklerine inanmamaları ve devamını getirmekte zorlanacakları düşüncesi olabilir. Ayrıca bir Türk akademisyenin kariyeri için tekrar tekrar o kuruma gidebilmesi sadece uçak biletine bağlı olmaması bu düşünceyi güçlendirmiş olabilir. “Dil Öğrenme, Ufku Genişletmek, Hayata Başka Açılardan Bakabilmek, Yabancı Bir Ülkeye Giderek Farklı Bir Tecrübe Yaşamak” maddeleri yine İspanyol öğretim elemanları için ERASMUS programına başvurularında önemli olmuş, Türk öğretim elemanları için fazla etkili olmamıştır. “Dil öğrenme” Türk öğretim elemanları için 1 haftadan daha fazlası olması gereken ve zaten Türk Eğitim sisteminde dil eğitiminde konuşmaya ağırlık verilmemiş olması bu sürenin pratiklik için faydalı olabileceğini düşünmelerini engellemiş olabilir. “Gezmek, Yeni İnsan, Avrupa Birliği’ni Daha İyi Tanımak” maddelerinin Türk ve İspanyol katılımcılar için ERASMUS programına başvuruda önemi oldukça azdır. Topçu’nun (2011) araştırmasının sonuçlarında da belirtildiği üzere, genel olarak ERASMUS hareketliliğine katılan akademisyenlerin programın temel hedefleriyle örtüşen nedenlerle yani akademik ve kültürel nedenlerle programa katıldıkları söylenebilir.

Ankette öğretim elemanlarına yöneltilen başka bir soru da katılımcıların gittikleri üniversiteyi nasıl seçtikleri, seçmelerinde nelerin etkili olduğudur. Türk ve İspanyol öğretim elemanlarının görüşleri oldukça benzer çıkmıştır. Hem Türk hem de İspanyol öğretim elemanları için gidecekleri üniversiteyi belirlemelerinde en önemli olan kriter “Akademik Olanaklar” olmuştur. Kısaca ERASMUS programının temel hedeflerinden biri olan akademik alan çalışma sonuçları ile örtüşmüş olup, program hedeflerinden birine ulaşılmış olmuştur. Türk katılımcılar için gidecekleri üniversiteyi seçmede akademik olanaklardan sonra etkili olan maddeler sırasıyla “Kültürel Zenginlik, Sosyal Ortam, Gidilen Ülkenin Cazibesi” olmuştur. İspanyol katılımcılar için bu sıra; “Kültürel Zenginlik, Gidilen Ülkenin Cazibesi, Sosyal Ortam” şeklinde değişmiştir. Buna göre ERASMUS’un sadece akademik değil aynı zamanda kültür alışverişi ve sosyalleşme de çok önemli bir yere sahip olduğu sonucuna ulaşılabilir. Her iki ülkenin katılımcıları için gidecekleri üniversite seçiminde “Yabancılara İyi Davranılması” maddesi çok etkili olmamıştır. ERASMUS programı tüm AB’de uzun yıllardır uygulanan bir program olmasıyla birlikte genel olarak yabancılara kötü davranma gibi bir sorunun artık kalmadığı sonucuna ulaşılabilir. Ama özellikle Türk katılımcıların böyle bir tutumun olmaması sevindirici olup, Türkiye’ye olan önyargıların artık yıkıldığı anlamına geldiği düşünülmüştür.

Gidilen üniversite ile ilgili akademisyenlerin memnuniyeti konusundaki görüşleri incelendiğinde Türk akademisyenlerin gittikleri üniversitede en memnun kaldıkları madde “Bölüm ve kurum koordinatörlerinin yaklaşımı, ilgi ve alakası” olmuştur. İspanyol akademisyenlerde bölüm ve kurum koordinatörlerinden oldukça memnun kalmışlardır. Buradan ERASMUS programının samimi ilişkiler ve yakın arkadaşlıkların kurulmasını sağlayan bir program olduğu sonucuna ulaşılabilir. İspanyol öğretim elemanlarının ise en memnun kaldıkları madde “Akademik personelin derslerde ERASMUS öğrencilerine tarafsız davranmaları ve yardımcı olmaları” olmuştur. Avrupa İrk Eşitliği Politikaları üye devletlerin ırkçılık ve ayrımcılığa karşı yasal düzenlemeler gerçekleştirmelerini zorunlu hale getirmiş olup, bu uygulama ERASMUS öğrencilerine karşı uygulanabilecek ayrımcılığa karşı çeşitli yasal haklar tanımaktadır. Yükseköğretim kurumlarında bu uygulamanın düzgün işlediğinin örnekleri en sert ayrımcı politikalara sahip bazı Avrupa Üniversitelerinde bile görülmektedir (Gifford, Gocsal, Gonçales ve Wolodzko, 2007). Bu sonuç bize bir AB üyesi olan İspanya için eşitliğin, tarafsızlığın önemini anlatmada yardımcı olabilir. İspanyol öğretim elemanlarının birinci sırada memnun kaldıkları bu madde Türk akademisyenler için de epey memnun kalınan bir durum olmuştur.

Karşı kurumun “ERASMUS ofisinin sorun çözebilmesi, kalınan yerin üniversiteye yakınlığı ve ulaşım kolaylığı, akademik ortamdaki teknolojik olanakların yeterliliği” yine Türk öğretim elemanlarının memnun kaldığı maddeler olmuştur. İspanyol öğretim elemanlarının ise “akademik ortamdaki teknolojik olanakların yeterliliği, gidilen kurumun ERASMUS Ofisinin sorun çözme istekliliği, akademik çalışma olanaklarının yeterliliği” gibi durumlardan memnun oldukları ortaya çıkmıştır. Genel olarak hareketlilikten faydalanan hem Türk hem de İspanyol akademisyenlerin ERASMUS ofisinden, akademik olanaklar ve teknolojiden, ERASMUS öğrencilerine ve kendilerine karşı gösterilen tutum ve tavırdan memnun kaldıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak, ERASMUS Ders Verme Hareketliliği genelde sorunsuz, yani memnuniyet odaklı bir programdır (Topçu, 2011). Sağlık konusunda genel olarak bir sorun ile karşılaşılmamıştır. Faaliyet süresinin kısalığından ötürü böyle bir memnuniyetsizliğin oluşmaması doğal bir sonuç olarak düşünülebilir.

Çalışmanın en önemli sonuçlarından biri hareketliliğe katılan öğretim elemanlarının kazanımları ile ERASMUS programının hedeflerinin tutup tutmadığını tespit etmek olmuştur. Çalışmada genel kazanımlardan elde edilen puanların yüzde ve

frekans dağılımlarına bakıldığında programdan faydalanan Türk akademisyenler en fazla “kültürel ve sosyal” alanlarda kazanımları olduklarını ifade etmişlerdir. Çalışmanın diğer paydaşı İspanyol katılımcılar ise kazanımların daha çok “akademik ve kültürel” alanlarda olduğunu belirtmişlerdir. Buradan hareketle ERASMUS programının temel hedeflerinin eğitim ve kültür olduğu düşünüldüğünde (Yayan, 2003) karşılaşılan bazı sorunlar dışında İspanya’da ERASMUS Programı Ders Verme faaliyeti kapsamında hedefe ulaşıldığı söylenebilir. Ancak, Türkiye’de yürütülen ERASMUS programının akademisyen ayağında programın temel hedeflerinden kültür tarafı daha ilerideyken, akademik açıdan tam olarak hedefe ulaşamadığını söylemek oldukça güçtür.

Çalışmada programın hedefleri ile akademisyenlerin elde ettikleri kazanımları genel olarak belli bir dereceye kadar tuttuğu söylenebilir. Türk akademisyenler ERASMUS programı sonunda en fazla “farklı kültürlerle hoşgörü ile bakabilmeyi” kazandıklarını belirtmiş olup, kültürel hoşgörü ve saygı ERASMUS programının en temel hedeflerinden birini oluşturmaktadır. İspanyol akademisyenler ise en fazla kazanımı “yabancı dilde konuşma” konusunda kendilerine güvenmede elde ettiklerini ifade etmişlerdir. Her iki ülkenin programa katılan öğretim elemanları da programa katıldıktan sonra ERASMUS programının önemine inandıklarını ve her akademisyenin en az bir kez bu programdan faydalanmasının gerekliliği üzerinde durmuş olmaları ERASMUS programının sadece öğrenci değil akademisyen ayağında da önemini vurgulamıştır.

Türk öğretim elemanları kazanım anlamında en fazla kültürel, “farklı bir kültürün değer yargılarını ve davranış biçimlerini anlama, farklı bir kültüre uyum sağlama gibi alanlarda” ERASMUS programının önemli olduğunu düşünmektedirler. İspanyol öğretim elemanları ise “akademik alanda kendini geliştirme, özgüvende artış sağlama ve buna bağlı olarak başka bir ülkede yaşama ve çalışma isteği ve akademik alanda kendini geliştirme” gibi konularda ERASMUS programının olumlu tarafları üzerinde durmuşlardır. İki ülkenin akademisyenlerinin görüşleri değerlendirildiğinde kazanımlar boyutunun alt maddeleri arasında en büyük fark “değişik ortamlarda alan çalışması (fabrika ziyareti vb. gibi)” maddesinde gözlenmiştir. Türk öğretim elemanları bu alanda çok fazla bir kazanım elde etmediklerini belirtmişlerdir. Bu alanda ERASMUS ders verme hareketliliğinden kazanım elde edememelerinin nedeni olarak

akademisyenlerin misafir oldukları kurumdaki ders programlarına alan çalışmaları koymamaları olarak düşünülmüştür.

Akademisyenlerin meslektaşlarına yönelttiği önerilerde, “ülkeyi doğru tanıtmak” üzerinde durmuşlardır. Bu öneriyi yapma nedeni olarak, daha önce bu üniversitelere giden bazı öğrencilerin sergilemiş oldukları davranışlar ya da daha önce yine bu kurumlara giden öğretim elemanlarının tutumlarının etkin bir rolünün olabileceğini düşündürmüştür. Ayrıca yine meslektaşlarına getirilen önerilerden yabancı dilin geliştirilmesi, karşı kurumda anlatılacak derslerin mutlaka önceden çalışılması gibi önerilerin sunulması hareketlilikten faydalanan öğretim elemanlarının bazılarının ERASMUS Ders Verme hareketliliğini ciddiye almayıp sadece seyahat amaçlı kullandıkları ihtimalini öne çıkarmıştır.

Akademisyenler, Ulusal Ajansa doğrudan, aracı bir kurum olmadan ulaşabilmek istemişlerdir. Bu talepleri, bazı kurumların ders verme hareketliliklerinde zaman zaman farkında olmadan şeffaflıktan uzaklaşmış olabileceklerini akla getirmiştir. Üniversitelerin kurum koordinatörlerinin yürütmesine verilen ERASMUS programı ve bu programın esnekliği bazı durumlarda kişisel ayrıcalıklara neden olabileceği ihtimalini güçlendirmiştir.

Akademisyenler üniversitelerdeki ERASMUS ofislerine de bazı önerilerde bulunmuşlardır. Bu önerilerden biri de ERASMUS programıyla ilgili daha fazla bilgilendirme yapılması olmuştur. Erasmus Ofislerinin bu eksikliğini muhtemel nedeni ERASMUS ofislerinin iş yükü ve bu iş yükünü karşılayacak yeterli personelin bulunmamasıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, öneriler üzerinde durulmuştur. Araştırma sonuçlarından hareketle verilerin uygulama alanları olarak; Ulusal Ajans, yükseköğretim kurumları ve akademisyenlere yönelik öneriler sunulmuştur. ERASMUS Ders Verme hareketliliğinin kurallarından biri faaliyet yapılacak üniversite ile mevcut üniversite arasında mutlaka bir ikili anlaşma olması zorunluluğudur. Ulusal Ajans'ın ders verme hareketliliği için mutlaka kurumlararası ikili anlaşma olması şartı programdan faydalanmak isteyen akademisyenleri sadece mevcut anlaşmalara yöneltmektedir. Bu durum, yeni anlaşmaların yapılmasını engellemektedir, artık kurumlar yüz yüze görüşmeler olmadan yeni anlaşmaların yapılmasına sıcak bakmamaktadır. Ulusal Ajans ders verme hareketliliğinden faydalanacak olan öğretim elemanına gitmek istediği üniversite kapsamında herhangi bir kısıtlama getirilmeden faydalanmasını sağlamalıdır.

Her kurumun belli yıllar için hedeflediği stratejik planları vardır. ERASMUS programı da öğretim elemanlarına sağladığı kazanımlar göz önünde bulundurularak üniversitenin stratejik hedefleri arasına alınmalıdır. ERASMUS programının kurumun stratejik planına alınması kurumun ERASMUS performanslarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca ders verme hareketliliğinden faydalanmak isteyen öğretim elemanlarına resmi işlemlerde kolaylık sağlanmalıdır.

Yurtdışından misafir olarak ders verme için kurumu ziyaret eden yabancı öğretim elemanlarının ders verme etkinlikleri tüm üniversite akademisyenlerine iyi ya da kötü bir örnek olabileceğinden ERASMUS Ofisi tarafından bu konuda akademisyenlere gerekli izleme duyurularının sıklıkla yapılması programın gelişimine katkı getirecektir.

Akademisyenler sadece kendilerinin değil, üniversitelerinin de uluslararasılığının önemine dikkat çekmişlerdir. Yabancı dilde sunulabilecek ders listeleri, üniversitenin İngilizce web sayfası, tanıtım materyalleri vb. gibi olanakların üniversitelerdeki ERASMUS Ofisleri tarafından sağlanması önemlidir.

Türk akademisyenlerin bazıları ilk kez yurtdışına çıktıklarını, bazıları ise daha önce yurt dışına çıktıklarını ama ders anlatmadıklarını belirtmişlerdir. Genel olarak hem

Türk hem de İspanyol akademisyenler yapacakları sunum ya da anlatacakları derslerle ilgili yabancı dil konusunda yardım alabilecekleri bir danışma merkezinin sağlanması gerekmektedir. Bu konuda sunulacak bir hizmetin hem kendileri, hem de kurumun yurtdışı yüzü için önemli bir prestij olacağı açıktır.

Ders Verme hareketliliği üniversitelerde ERASMUS Ofisleri tarafından yürütülmektedir. Öğretim elemanları üniversiteden bağımsız olarak Ulusal Ajansa taleplerini, şikayetlerini ve önerilerini dile getirebilecekleri bir platform oluşturmalarının hareketlilik programının akademisyen ayağının sağlıklı yürütülmesi açısından çok önemlidir.

Kaynakça

- Acar, M. (2001). Sihirli Anahtar Terminatöre Karşı: Avrupa Birliği Nedir? Ne değildir? Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt 2 (Sayı 1), 111-126.
- Aktan, E. Sarı, B. Kaymak, İ. (2010). "An Inquiry On Application Process of EU ERASMUS Programme & Students' Views Regarding ERASMUS Programme of Student Exchange." In S. Gonçalvez (Eds.) European Perspectives on Internalization: Sharing Policies and Good Practices. EXEDRA Journal Special Issue, 239-268.
- Arı, T. (2002). Uluslararası İlişkiler Teorileri. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Arslan, M. M. & Bahadır, H. (2007). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 2(2), 222-229.
- Bardong, O. (1994). Die Bildungspolitik in den Organen der Europäischen Gemeinschaft, Zielsetzung und Umsetzung. Schiechler & Bos., 63-77.
- Blitz, B. K. (2003). From Monnet to Delors: Educational Co-operation in the European Union, Contemporary European History. 12/12. England: Cambridge University Press.
- Bozkurt, V. (1993). Avrupa Birliği. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Brock, C. and Tulasiewicz, W. (2000). Education in a Single Europe.(Second Edition). London and New York.
- Bural, İ. N. (2007). Avrupa Birliği Yükseköğretim Politikaları ve Türkiye (Avrupa Yükseköğretim Alanı, ERASMUS ve Türkiye İlişkileri). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Chislett, W. (2008). İspanya Deneyimi: AB yolunda Türkiye'ye ilham kaynağı? (Birinci Baskı). İstanbul: A4 Ofset Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Coşkun, E. (2002). Türkiye-Avrupa Bütünleşmesinin Yüzyıllık Seyir Defteri. İstanbul: Cem Yayınevi.
- Çarıkçı, E. (2006). Gümrük Birliğinin Zararı ve AB ile Müzakereler. Çankaya Üniversitesi Gündem Dergisi, (Sayı 26), 36-46.
- Davies, P. (2003). The Maastrich Treaty. European Journal of Education. Vol. 38; Issue 1, 99.
- DPT, Ulusal Ajans. (2005). Bologna Süreci Temel Belgeleri. Ankara: Punto Tasarım
- DPT. (2004). AB Sözlüğü. Ankara

- DPT. (2005). Eğitimde Diyalog Socrates Bülteni (Sayı 5). Ankara, DPT.
- DPT. (2008). Hayatboyu Öğrenme Programı 2008 Uygulama Raporu. Ankara: AB Eğitim ve Gençlik Programları Kitapları Analiz ve Raporlar Serisi 4, DPT.
- Duman, T. (2001). Avrupa Birliği Eğitim Programları "Socrates Programı". Milli Eğitim Dergisi, 149.
- Dura, C. ve Atik, H. (2007). Avrupa Birliği Gümrük Birliği ve Türkiye. (3.Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Dülger, İ. (2002). Eğitim Ana Planı: 1996-2011, Bütünleştirilmiş Bir Reform Stratejisini Uygulamaya Aktarma Düzeni. Devlet Planlama Dergisi. 42. Yıl Özel sayısı, 179-211
- EC. (1974). Resolution of the Ministers of Education meeting within the Council. Brussel: Official Journal of European Communities.
- EC. (1993). Green Paper on the European Dimension of Education. Luxemburg: Office for Official Publications of the European Communities.
- EC. (2000). Establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates'. Brussel: Official Journal of the European Communities. "
- EC. (2005). Civil Society Dialogue between the EU and Candidate Countries. Brussel: Commission of the European Communities. COM.
- Economou, A. (2003). A comparative study of the European dimension in education in England, Scotland and Wales. In: Phillips, D. and Ertl, H. (Eds.), Implementing European Union education and training policy : a comparative study of issues in four member states (117–126). Dordrecht, Netherlands: Kluwer Academic Publishers
- Education Audiovisual and Culture Executive Agency [EURYDICE], (2001). Eğitim ve Öğretim Sistemlerinin Somut Geleceğe Yönelik Hedefleri. Eğitim Konseyinden Avrupa Konseyine Rapor. Brussel: Education, Audiovisual and Culture Executive Agency.
- European Commission [EC]. (2010). Lifelong Learning Programme, THE ERASMUS PROGRAMME 2008/2009 A Statistical Overview. Brussel.
- EURYDICE. (2009). Eğitim Öğretimde Avrupa İşbirliği için Stratejik Çerçeve (ET 2020). Brussel: Education, Audiovisual and Culture Executive Agency.
- Gifford, C. Gocsal, A. Gonçalves, S. Wolodzka, E. (2008). Towards Intercultural Learning for European Citizenship. London, UK: CiCe 1 Guidelines

- Gordon, J. (2001). The Internationalisation of Education- Schools in Europe and the SOCRATES Programme. *European Journal of Education*, Vol; 36 No: 4, 407–419. Blackwell Publishers Ltd UK.
- GÜLCAN, M. G. (2005). AB ve Eğitim Süreci, AB Ülkeleri Eğitim Sistemleri, Yapısal Uyum Modeli. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Güneş, F. (2012). Bologna Süreci ile Yükseköğretimde Öngörülen Beceri ve Yetkinlikler. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. Cilt 2 (Sayı 1), 1-9.
- Hackl, E. (2001). The intrusion and expansion of community policies in higher education. *Higher Education Management*, 13 (3), 99–117.
- Hasdemir, F. Çalikoğlu, M. R. (2011). Avrupa Birliği Eğitim Programları ve Değişim. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. Cilt 1 (Sayı 2), 66-68.
- Hasgüler, M. ve Uludağ, M. (2006). Devletlerarası ve Hükümetler Dışı Uluslararası Örgütler.(2. Baskı). Ankara: Nobel Yayınevi.
- Haspolatlı, E. (2006). Avrupa Birliği Eğitim Programı COMENIUS I ve Eğitim Kurumları Hakkındaki Görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa
- İnci, R. (2005). Avrupa Birliği, Socrates ve Türkiye. *Cumhuriyet Bilim Teknik Dergisi*, (Sayı 939), 19.
- İşeri, A. (2006). Avrupa Birliği Sürecinde ERASMUS Program Uygulamasına İlişkin Uzman Görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Jones, A. R. (2001). The politics and economics of the European Union : an introductory text. (Second Edition).UK: Edward Elgar Publishing, Cheltenham.
- Karluk, S. R. (1998). Avrupa Birliği ve Türkiye. İstanbul: Beta Yayım Dağıtım A.Ş. P.365
- Leibfried, S. and Pierson, P. (1996). Social Policy in H. Wallace and W. Wallace (Eds.) *Policy-making in the European Union*. Oxford: Oxford University Press.
- Lenaerts, K. (1994). Education in European Community law after Maastricht. *Common Market Law Review*. Vol 31.
- Maiworm, F. (2001). ERASMUS: Continuity and Change in the 1990s. *European Journal of Education*, Vol. 36; No. 4, 459-472
- Neave, G. (1984). The EEC and Education. Stoke-on-Trent: Trentham Books.

- Özdem, G. (2013). Yükseköğretim Kurumlarında ERASMUS Programının Değerlendirilmesi (Giresun Üniversitesi Örneği). Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi. Cilt 19(sayı 1), 61-98.
- Philips, D. & Ertl, H. (Eds.) (2003). Implementing European Union Education and Training Policy: A Comparative Study of Issues in Four Member States. Netherlands, Kluwer Academic Publishers, 117-141.
- Rençber, A. (2005). Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programları: genel eğitim programı çerçevesinde yükseköğretim alanında AB programı (ERASMUS). Ankara: Maliye Bakanlığı, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü. Devlet Bütçe Uzmanlığı Araştırma Raporu. "
- Sancak, A. (2009). Kültürlerarası Diyalog Açısından Öğrenci Değişim Programları - ERASMUS Örneği-. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Sander, O. (2000). Türkiye'nin Dış Politikası. Ankara: İmge Kitabevi.
- Sellin, B. (1995). Recent Developments in the Youth Policy Field on the European Field on the European Field: Contents and Objectives of the New Programmes. Circle for Youth Research Cooperation in Europe.
- Sigalas, E. (2010). The role of personal benefits in public support for the EU: Learning from the Erasmus students. West European Politics, 33(6), 1341-1361.
- Sönmezoğlu, F. (1989). Uluslararası Politika ve Dış Politika Analizi. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Süngü, H. ve Bayrakçı, M. (2010). Bolonya Süreci Sonrası Yükseköğretimde Akreditasyon Çalışmaları. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. Cilt 8 (Sayı 4), 895-912.
- Tanyeri, A. E. (2006). Avrupa Birliği'nin Eğitim Politikası ve ERASMUS Programı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Teichler, U. (1996). Student Mobility in the Framework of ERASMUS: Findings of an Evaluation Study. European Journal of Education, Vol. 31; No. 2, 153-179.
- Teichler, U. Maiworm, F. Schotte-Kmoch, M. (1999). Das ERASMUS- Programm Ergebnisse der Begleitforschung. Germany: Bundesministerium für Bildung und Forschung."
- Tuzcu, G. (2002). Avrupa Birliğine Geçiş Sürecinde Türk Eğitiminin Yapılanması. Milli Eğitim Dergisi, 155-156.

- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu [TUBİTAK]. (2005). Vizyon 2023, Teknoloji Öngörü Projesi, Eğitim ve İnsan Kaynakları Sonuç Raporu ve Strateji Belgesi. Ankara, TÜBİTAK.
- Ulusal Ajans [UA]. (2008). 2007-2008 Hayatboyu öğrenme programı ERASMUS el kitabı. AB Eğitim ve Gençlik Programları."
- Ünsal, H. (2008). Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyeliği sürecinde Türk Ulusal Ajansı. Sosyo Ekonomi Dergisi, (Sayı:7/2008-1), Ankara.
- Yayan, M. (2003) AB Eğitim Programları ve Türkiye'nin Yararlanma Kaabiliyeti. Milli Eğitim Dergisi (Sayı 158).
- Yılmaz, H. (2009). Uluslararası Stratejik İşbirlikleri Kapsamında ERASMUS Programının Başarısının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yüksek Öğretim Kurulu [YÖK]. (2007). Türkiye'nin Yükseköğretim Stratejisi. Ankara, YÖK.
- YÖK. (2009). Türkiye Yükseköğretim Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi (TYUYÇ) Ara Raporu S.1. Ankara, YÖK.
- YÖK. (2005). Türk Yükseköğretiminin Bugünkü Durumu. Ankara, YÖK.

Elektronik Kaynaklar

- Avrupa Birliği Bakanlığı Resmi Web Sayfası Türkiye-AB İlişkilerinin Tarihçesi <http://www.ab.gov.tr/index.php?p=111&l=1> Erişim 21.12.2012
- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı ERASMUS Faaliyetleri <http://www.ua.gov.tr/programlar/ERASMUS-program> Erişim 20.08.2013
- Bologna Process And The Last Outsider in Europe <http://eastbook.eu/en/2012/11/material-en/news-en/bologna-process-and-the-last-outsider-in-europe/> Erişim 21.11. 2012
- Bologna Process Berlin 2003 <http://www.bologna-berlin2003.de/pdf/Turkey.pdf> Erişim 15.02.2013
- Castilla La Mancha Üniversitesi Resmi Web Sayfası <http://www.uclm.es/universidad/pdf/guiaUCLM.pdf> Erişim 01.05.2014

Devlet Planlama Teşkilatı [DPT] Resmi Web Sayfası AB VE ADAY ÜLKELER
ARASINDA SİVİL TOPLUM DİYALOĞU
<http://ekutup.dpt.gov.tr/ab/siviltop/diyalog.pdf> Erişim 25.04.2013

European Parliament Resmi Web Sayfası
http://www.europarl.europa.eu/register/pdf/r1049_en.pdf Council, 1994, Art 4
Erişim 01.02.2012

European Union Resmi Web Sayfası
http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/general_framework/c11043_en.htm Socrates PHASE II Erişim 19.11.2012

European Union Resmi Web Sayfası
http://europa.eu/legislation_summaries/other/c11023_en.htm Erişim 26.12.2012

Türkiye Büyük Millet Meclisi Resmi Web Sayfası Kopenhag Kriterleri
<http://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/pdf01/437-438.pdf> Erişim
20.12.2012

Türkiye Büyük Millet Meclisi Resmi Web Sayfası İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi
<http://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/pdf01/203-208.pdf> Erişim
02.05.2014

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Resmi Web Sayfası Bologna Süreci
<http://bologna.yok.gov.tr/?page=yazi&c=1&i=3> Erişim 15.02.2013

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Resmi Web Sayfası Bologna Sürecine Üye Olan
Ülkeler <http://bologna.yok.gov.tr/?page=yazi&c=1&i=51> Erişim 11.02.2013

EK: 1

LIFELONG LEARNING PROGRAMME (LLP)

ERASMUS TEACHING STAFF MOBILITY

TEACHING PROGRAMME

2011-2012

I. PERSONAL INFORMATION

Surname:	
Name:	
University title and position:	
Faculty/Department:	
Sex:	
Citizenship:	
Office Address:	
Place and date of birth:	
Phones:	
E-mail:	

TEACHING PERIOD:

From :

To :

Receiving institution:

ERASMUS inst. code:

Receiving Faculty/Department:

Name of Departmental Coordinator:

Title and position:

II. ACADEMIC ACTIVITY AT THE HOST INSTITUTION

Language of teaching:

Subject area code:

Form of instruction: Lecture Seminar Other (please specify):

Topic: Number of hours to be taught: Seniority of Teacher: Junior ☐ Intermediate (Assoc.Prof.Dr.) ☐ Senior (Prof.Dr.) ☐ Level of teaching: Undergraduate: ☐ Postgraduate: ☐ Doctoral: ☐ Subject description:
Aims and expected results:

DATE	TIME	PRESENTATION and OTHER ACTIVITIES

This Teaching Programme is agreed and accepted by three of the following:

Teacher's Signature Place and date

SENDING INSTITUTION	RECEIVING INSTITUTION
Signature Name and position Place and Date	Signature Name and position Place and date

EK: 2

ULUDAĞ UNIVERSITY

Lifelong Learning – Erasmus Program

Certificate of Participation

This is to confirm that

..... visited

University, Faculty of to give 5 hours of

lecture within Lifelong Learning/Erasmus

programme between 15/04/2012–19/04/2012.

Bursa, 19/04/2012

EK: 3

Hayatboyu
Öğrenme
Programı

ERASMUS Programı

Personel Ders Verme Hareketliliği

Ek V.11

NİHAİ RAPOR FORMU

[Asgari şartlar]

Personel ders verme hareketliliği faaliyetinden faydalanan değerli personel,

Deneyimleriniz hakkındaki bu rapor, Hayatboyu Öğrenme/ERASMUS programına değerli bilgiler sunacak ve programın sürekli gelişimine katkı sağlayacaktır. Bu anketi doldurmak suretiyle yaptığınız işbirliğinden dolayı teşekkür ederiz.

AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı

Bu formda anılan bütün kişisel veriler, Avrupa Parlamentosu'nun ve Konseyin, kişisel verilerin Topluluk kurumları ve organları tarafından kullanımı ve böyle verilerin serbest dolaşımı ile ilgili (EC) No 45/2001 sayılı yönetmeliği uyarınca işlem görecektir, yazılı talep üzerine, kendi kişisel verilerine erişebilir ve yanlış veya eksik olan herhangi bir bilgiyi düzeltebilir. Kişisel verilerin işlem görmesine karşı şikayetler Avrupa Veri Koruma Gözetmenine sunulabilir. (Avrupa Birliği Resmi Gazetesi L 8, 12.1.2001)

0. Gönderen kuruma ait bilgiler

Gönderen kurumun tam adı:

Gönderen kurumun ERASMUS ID kodu:

1. Ders verme hareketliliği faaliyetinden faydalanan personele ait bilgiler

Adı:

Soyadı:

Cinsiyeti:

Akademik çalışma alanı:

e-posta adresi:

2. Hareketlilik bilgileri

Misafir olunacak kurumun bulunduğu ülke ve şehir:

Misafir olunacak kurumun ERASMUS ID kodu:

Faaliyetin başlangıç ve bitiş tarihleri: gg/aa/yyyy - gg/aa/yyyy

3. Faaliyetin organizasyonu

Lütfen faaliyetin organizasyonu ile ilgili olarak, misafir olduğunuz kurum ile gerçekleştirilen ikili anlaşma ve planlamaya ilişkin görüşmelerin hangi birimler/kişiler tarafından gerçekleştirildiği ve faaliyetten önce gerçekleştirilen hazırlık süreci (dil hazırlığı, eğitim materyali hazırlanması vb.) hakkında bilgi veriniz.

4. Faaliyetin içeriği

Lütfen faaliyetin içeriği ile ilgili olarak, derste kullandığınız öğretim yöntemi, derse entegrasyonunuz, misafir olunan yükseköğretim kurumunda gerçekleştirdiğiniz diğer faaliyetler vb. hakkında bilgi veriniz.

5. Hareketlilik sürecinin değerlendirilmesi

Öğretim programında belirtilen sonuçlara ulaşıldı mı?

- Evet
 Hayır

Öğretim programında belirtilen sonuçlardan daha farklı sonuçlara ulaşıldı mı?

- Evet
 Hayır

Cevabınız evet ise lütfen belirtiniz:

.....

.....

.....

Faaliyete ilişkin olumlu yönler ya da karşılaştığınız zorlukları belirtiniz:

.....

.....

.....

Faaliyete ilişkin tecrübelerinizin ve faaliyetin sonuçlarının yaygınlaştırılabilmesi için önerilerinizi belirtiniz.

.....

.....

.....

Önerileriniz:

.....

.....

.....

Lütfen aşağıdaki kutulardan uygun bulduğunuzu işaretleyerek faaliyet döneminizi değerlendiriniz. (1: zayıf/olumsuz; 5: çok iyi)

1 2 3 4 5

- Hareketlilik faaliyetini akademik verimi açısından değerlendiriniz:

- Hareketlilik faaliyetini sosyal/kültürel verimi açısından değerlendiriniz:

- Hareketlilik faaliyetini genel olarak değerlendiriniz:

EK: 4

LLP/Erasmus Ders Verme Hareketliliği Etki Anketi

Bu anket formu, Uludağ Üniversitesi LLP/Erasmus Ders Verme Hareketliliğinden yararlanan akademik personelin genel memnuniyetini ölçmek ve faaliyetin katkılarını belirlemek amacı ile hazırlanmıştır. Çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır ve elde edilen bilgiler hiçbir şekilde amacı dışında kullanılmayacaktır.

Anketin LLP/Erasmus Programı Ders Verme Hareketliliği'ne katılmış akademik personel tarafından doldurulması gerekmektedir.

LLP/Ders Verme Hareketliliğinden birden fazla faydalanmışsanız en çok memnun kaldığınıza göre soruları cevaplayınız.

Derecelendirme: 1(Hiç) 2(Biraz) 3(Orta) 4(Fazla) 5(Çok Fazla)

Zaman ayırarak katkıda bulunduğunuz için teşekkür ederiz.

Yıldız ÇUVAŞ

Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı/ Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

* Gerekli

1-Cinsiyetiniz

- Kadın
 Erkek

2-Yaşınız

3-Çalıştığınız Üniversite /Fakülteniz /Bölümünüz

4-Ünvanınız

- Prof. Dr.
 Doç. Dr.
 Yrd. Doç. Dr.
 Öğr. Görevlisi
 Okutman

5-Kaç yıldır üniversitede çalışıyorsunuz?

- 0-3
 4-5
 6-10
 10+

6-LLP/Erasmus Ders Verme Hareketliliğinden kaç kere faydalandınız?

1 2 3 4 5 6 7 8 9

7-LLP/ Erasmus Ders Verme Hareketliliğinden hangi akademik dönemde faydalandınız?

Güz Bahar Yaz

2004-2005	☐	☐	☐
2005-2006	☐	☐	☐
2006-2007	☐	☐	☐
2007-2008	☐	☐	☐
2008-2009	☐	☐	☐
2009-2010	☐	☐	☐
2010-2011	☐	☐	☐
2011-2012	☐	☐	☐

8-LLP/Erasmus Ders Verme Hareketliliğine ilk başvurunuzda mı seçildiniz? *

- Evet
 Hayır

9-LLP/ Erasmus Ders Verme Hareketliliğinde hangi ülkeye gittiniz? *

Almanya ▼

10-LLP/ Erasmus Ders Verme Hareketliliğinde hangi üniversiteye gittiniz? *

11-LLP/Erasmus Ders Verme Hareketliliğinden faydalanarak gittiğiniz şehirde nerede kaldınız?

- Otel
 Hostel
 Üniversite Misafirhanesi
 Akraba ya da arkadaş yanında
 Diğer:

12-LLP/ Erasmus Ders Verme Hareketliliği ile gittiğiniz ülkede hangi sorunlarla karşılaştığınızı derecelendiriniz.

	1	2	3	4	5
Cinsiyet Ayrımcılığı	☐	☐	☐	☐	☐
Din Ayrımcılığı	☐	☐	☐	☐	☐
İrk Ayrımcılığı	☐	☐	☐	☐	☐
Kültür Ayrımcılığı	☐	☐	☐	☐	☐
Maddi Problemler	☐	☐	☐	☐	☐
Hava Şartları	☐	☐	☐	☐	☐
Bürokratik Engeller	☐	☐	☐	☐	☐
Sağlık	☐	☐	☐	☐	☐
Ulaşım	☐	☐	☐	☐	☐
Akademik Yetersizlikler	☐	☐	☐	☐	☐
Yemekler	☐	☐	☐	☐	☐

Dil Problemi ve Diyalog Kurma	☐	☐	☐	☐	☐
Barınma	☐	☐	☐	☐	☐

13-LLP/ Erasmus Ders Verme Hareketliliği'nde aşağıda belirtilen alanlarda ne kadar kazanım sağladınız ?

	1	2	3	4	5
Akademik	☐	☐	☐	☐	☐
Sosyal	☐	☐	☐	☐	☐
Kültürel	☐	☐	☐	☐	☐

14-LLP/ Erasmus Ders Verme Hareketliliği ile gittiğiniz üniversitedeki Erasmus Ofisi size ne kadar yardımcı oluyor?

- 1
 2
 3
 4
 5

15-Aşağıda verilen unsurlar sizin LLP/Erasmus Ders Verme hareketliliğine başvuru kararınızı ne ölçüde etkiledi?

	1	2	3	4	5
Gezmek	☐	☐	☐	☐	☐
Kariyer Olanakları	☐	☐	☐	☐	☐
Yeni insanlar ve kültürler tanımak	☐	☐	☐	☐	☐
Dil öğrenmek	☐	☐	☐	☐	☐
Ufku genişletmek ve hayata başka açılardan bakabilmek	☐	☐	☐	☐	☐
Yabancı bir ülkeye giderek farklı bir tecrübe yaşamak	☐	☐	☐	☐	☐
Uluslararasılaşma	☐	☐	☐	☐	☐
Avrupa Birliği'ni daha iyi tanımak	☐	☐	☐	☐	☐
Ülkemi temsil etmek	☐	☐	☐	☐	☐

Yukarıdaki unsurlar dışında kararınızı etkileyen herhangi bir diğer sebep olmuşsa lütfen belirtiniz.

16-LLP/ Erasmus Ders Verme Hareketliliği faaliyetinde bulunmak için gittiğiniz üniversiteyi seçmenizde aşağıdaki maddeler ne derece etkili oldu?

	1	2	3	4	5
Gidilen ülkenin cazibesi	☐	☐	☐	☐	☐
Kültürel Zenginlik	☐	☐	☐	☐	☐
Akademik olanaklar	☐	☐	☐	☐	☐

Dil Geliştirme	☐	☐	☐	☐	☐
Sosyal Ortam	☐	☐	☐	☐	☐
Hava şartlarının uygunluğu	☐	☐	☐	☐	☐
Yabancılara iyi davranılması	☐	☐	☐	☐	☐
Türkiye'ye yakın olması	☐	☐	☐	☐	☐
Ulaşım kolaylığı	☐	☐	☐	☐	☐
Yaşamın ucuz olması	☐	☐	☐	☐	☐

Yukarıdaki maddeler dışında gideceğiniz üniversiteyi seçmenizi etkileyen herhangi bir diğer sebep olmuşsa lütfen belirtiniz.

17-Aşağıdaki sorularda LLP/Erasmus Ders Verme Hareketliliği kapsamında gittiğiniz üniversite ile ilgili memnuniyetinizi ölçmek amaçlanmıştır.

	1	2	3	4	5
Sağlık hizmetlerinin gereksinimleri karşılayacak biçimde etkili olarak sunulması	☐	☐	☐	☐	☐
Yemeklerin ağız tadına uygun olması	☐	☐	☐	☐	☐
Yemek fiyatlarının uygunluğu	☐	☐	☐	☐	☐
Kalınan yer ücretinin uygun olması	☐	☐	☐	☐	☐
Kalınan yerin üniversiteye yakınlığı ve ulaşım kolaylığı	☐	☐	☐	☐	☐
Bölüm ve Kurum koordinatörlerinin yaklaşımı, ilgi ve alakası	☐	☐	☐	☐	☐
Akademik personelin derslerde Türk Erasmus öğrencilerine tarafsız davranmaları ve yardımcı olmaları	☐	☐	☐	☐	☐
Akademik personelin yabancı dilde ders verebilme düzeyi	☐	☐	☐	☐	☐
Karşı kurumda sunulan derslerle Türkiye'de sunulan derslerin eşleştirilebilirliği	☐	☐	☐	☐	☐
Akademik çalışma olanaklarının yeterlilikleri (oda, çalışma yeri, kütüphane)	☐	☐	☐	☐	☐
Akademik ortamdaki teknolojik olanakların (Bilgisayar, İnternet v.b)	☐	☐	☐	☐	☐

yeterliliği					
Gidilen kurumda misafir öğretim elemanlarına yönelik sosyal, kültürel, sportif aktivitelerin çeşitliliği	☐	☐	☐	☐	☐
Karşı kurumdaki Erasmus Ofisinin sorunları çözme konusundaki istekliliği	☐	☐	☐	☐	☐
Üniversiteye uyum (oryantasyon) sağlama konusunda yeterli rehberlik ve danışma hizmetlerinin verilmesi	☐	☐	☐	☐	☐
Üniversitenin tanınan bir kurum olması	☐	☐	☐	☐	☐

18-Aşağıda LLP/Erasmus Ders Verme Hareketliliğinin size sağladığı kazanımlarla ilgili bazı ifadelere yer verilmiştir. Bu ifadelerde yer alan durumların ne derece gerçekleştiğini değerlendiriniz.

	1	2	3	4	5
Farklı bir kültürün değer yargılarını ve davranış biçimlerini anlayabilme	☐	☐	☐	☐	☐
Farklı kültürlere hoşgörü ile bakabilme	☐	☐	☐	☐	☐
Farklı bir kültüre uyum sağlayabilme	☐	☐	☐	☐	☐
Yurtdışında yaşama ve çalışma isteği	☐	☐	☐	☐	☐
Geleceğe daha güven ile bakma	☐	☐	☐	☐	☐
Özgüvende artış sağlama	☐	☐	☐	☐	☐
Kendi potansiyelini keşfetme	☐	☐	☐	☐	☐
Daha aktif bir birey haline gelme	☐	☐	☐	☐	☐
Sorumluluk almaktan korkmama	☐	☐	☐	☐	☐
Yabancı dilde konuşma konusunda kendine güvenme	☐	☐	☐	☐	☐
Avrupa Birliğini daha iyi anlama	☐	☐	☐	☐	☐
Erasmus Ders Verme Hareketliliğinin önemine inanma	☐	☐	☐	☐	☐
Akademik alanda kendini geliştirme	☐	☐	☐	☐	☐
Daha iyi düzeyde eğitim verme	☐	☐	☐	☐	☐

Daha modern sınıflarda ve teknolojiyi kullanarak eğitim verme	☐	☐	☐	☐	☐
Değişik ortamlarda alan çalışması (fabrika ziyareti vb gibi) yapabilme imkanı	☐	☐	☐	☐	☐

19-LLP/Erasmus Ders Verme Hareketliliğinden faydalanmak isteyen akademik personele önerileriniz nelerdir?

20-Kendi kurumunuzda LLP/ Erasmus Ders Verme Hareketliliği konusunda yapılmasını uygun gördüğünüz değişiklikler, öneriler var ise lütfen belirtiniz.

Google Formlar üzerinden asla şifre göndermeyin.

[Google Dokümanlar](#) tarafından hazırlanmıştır

[Kötüye Kullanımı Bildirme](#) - [Hizmet Şartları](#) - [Diğer Şartlar](#)

EK: 5

Eficiencia de la movilidad docente Erasmus / LLP (Teaching Staff)

Esta encuesta se ha preparado para evaluar el nivel general de satisfacción de los profesores universitarios españoles que han participado en el programa de movilidad "LLP/ Erasmus Teaching Staff Mobility". Si ha disfrutado de más de una estancia TS, por favor responda solo sobre la que considera que ha sido más satisfactoria para usted.

Este cuestionario debe ser completado solo por profesorado que haya participado alguna vez en el programa "LLP/ Erasmus Teaching Staff Mobility (movilidad docente)".

Por favor, rellene el cuestionario según la siguiente criterio de puntuación 1= Ninguno, 2=Poco, 3=Moderado, 4=Bastante, 5= Mucho

Nota sobre la privacidad

Esta encuesta es voluntaria y anónima. Los registros que contienen sus respuestas a la encuesta no contienen ninguna identificación suya a menos que una pregunta específicamente así lo haga. Si responde a esta encuesta utilizando una contraseña que le da acceso al cuestionario, puede estar seguro que la misma no se asocia a ninguna de sus respuestas. Ésto se administra en una tabla de datos separada, que sólo se actualiza para indicar que ha completado o no la encuesta, pero sin establecer vínculo alguno con la tabla donde se almacenan sus respuestas, por lo que no hay manera de asociar una respuesta con la persona que la hizo.

Sus respuestas serán utilizadas para un objetivo diferente que el referido en el propio objeto de este trabajo de investigación.

Gracias de antemando por su colaboración.

Yıldız ÇUVAŞ (responsable de movilidad LLP/ Erasmus en la Universidad de ULUDAĞ – Bursa – Turquía)

Demetrio Fuentes Ferrera (coordinador Erasmus Escuela de Ingeniería Minera e Industrial de Almadén - Universidad de Castilla La Mancha - España)

1- Sexo

- Femenino
 Masculino

2- Edad

3- Universidad/ Facultad/ Departamento

4- Categoría

- Catedrático Universidad
 Titular de Universidad / Catedrático Escuela Universitaria
 Titular de Escuela Universitaria
 Ayudante
 Ayudante Doctor
 Profesor Contratado Doctor
 Profesor Colaborador
 Profesor Asociado

5- ¿Cuántos años lleva trabajando en su universidad?

- 0-3
 4-5
 6-10
 10+

6-¿ Cuántas veces ha disfrutado de una 'movilidad docente Erasmus / LLP (TS)' ?

1	2	3	4	5	6	7	8	9
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7- ¿En que año académico/semestre ha dado clase de 'movilidad docente Erasmus / LLP (TS)'?

	primero	segundo	verano
2004-2005	☐	☐	☐
2005-2006	☐	☐	☐
2006-2007	☐	☐	☐

2007-2008	☐	☐	☐
2008-2009	☐	☐	☐
2009-2010	☐	☐	☐
2010-2011	☐	☐	☐
2011-2012	☐	☐	☐

8- ¿Fue usted seleccionado la primera vez que solicitó una "movilidad docente Erasmus / LLP (TS)" en su universidad?

- Si
 No

9- En que país disfrutó de la "movilidad docente Erasmus / LLP (TS)"?

Alemania ▼

10- ¿Cuál fue la universidad que visitó con la movilidad docente Erasmus / LLP (TS)?

11- ¿Dónde se alojó cuando realizó esa movilidad?

- Hotel
 Hostal
 Residencia Universitaria
 Casa de amigos o familiares
 Otra

12- Por favor, de la siguientes circunstancias, valore lo que ha percibido en el país que ha visitado en movilidad docente Erasmus

	1	2	3	4	5
Discriminacion Sexo	☐	☐	☐	☐	☐
Discriminacion Religiosa	☐	☐	☐	☐	☐
Discriminacion Racial	☐	☐	☐	☐	☐
Discriminacion Cultural	☐	☐	☐	☐	☐
Problemas Economicos	☐	☐	☐	☐	☐
Condiciones climatologicas	☐	☐	☐	☐	☐
Obstáculos admistrativos	☐	☐	☐	☐	☐
Sistema Sanitario	☐	☐	☐	☐	☐
Transportes	☐	☐	☐	☐	☐
Comida	☐	☐	☐	☐	☐
Problemas de comunicación y lenguaje	☐	☐	☐	☐	☐
Alojamiento	☐	☐	☐	☐	☐
Falta de medios	☐	☐	☐	☐	☐

académicos y de
preparación del personal

13- Por favor valore en las siguientes áreas los beneficios obtenidos en la movilidad docente Erasmus / LLP (TS).

	1	2	3	4	5
Academico	☐	☐	☐	☐	☐
Social	☐	☐	☐	☐	☐
Cultural	☐	☐	☐	☐	☐

14- Cual es su grado de satisfaccion con el recibimiento que tuvo en la oficina de relaciones internacionales de la Universidad de acogida durante su estancia

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

15- Por favor valore las opciones siguientes en el momento de decidir solicitar la movilidad docente Erasmus / LLP (TS).

	1	2	3	4	5
Viaje	☐	☐	☐	☐	☐
Oportunidades de mejorar la carrera universitaria	☐	☐	☐	☐	☐
Encontrar nuevas gentes y culturas	☐	☐	☐	☐	☐
Aprender otro idioma	☐	☐	☐	☐	☐
Conocer diferentes estilos de vida	☐	☐	☐	☐	☐
Tener nuevas experiencias en un pais extranjero	☐	☐	☐	☐	☐
Mejorar la internacionalizacion	☐	☐	☐	☐	☐
Conocer mejor la Unión Europea	☐	☐	☐	☐	☐
Presentar su País	☐	☐	☐	☐	☐

16- Por favor marque la influencia que ha tenido en su decisión al seleccionar la universidad destino de la movilidad docente Erasmus

	1	2	3	4	5
Atractivo del país a visitar	☐	☐	☐	☐	☐
Atractivo cultural	☐	☐	☐	☐	☐
Posibilidades académicas	☐	☐	☐	☐	☐
Mejorar el idioma	☐	☐	☐	☐	☐
Mejorar los aspectos sociales personales	☐	☐	☐	☐	☐
Climatología	☐	☐	☐	☐	☐
Comportamiento afable	☐	☐	☐	☐	☐

de sus pobladores					
Distancia al país de origen	☐	☐	☐	☐	☐
Disponibilidad de medios de transporte	☐	☐	☐	☐	☐
Nivel del coste de la vida menor	☐	☐	☐	☐	☐

17- Por favor valore los siguientes puntos después de su visita a la universidad destino en la 'movilidad docente Erasmus / LLP (TS)'.

	1	2	3	4	5
Efectividad de los servicios de salud	☐	☐	☐	☐	☐
Interés por los sabores	☐	☐	☐	☐	☐
Precios adecuado de las comidas	☐	☐	☐	☐	☐
Precios adecuado del alojamiento	☐	☐	☐	☐	☐
Distancia adecuado entre alojamiento y universidad	☐	☐	☐	☐	☐
Comportamiento del coordinador institucional y/o departamental	☐	☐	☐	☐	☐
Comportamiento del profesorado hacia los estudiantes extranjeros	☐	☐	☐	☐	☐
Similitud de los programas educativos en el departamento	☐	☐	☐	☐	☐
Adecuación de la suficiencia académica en los estudios	☐	☐	☐	☐	☐
Instalaciones culturales, sociales y deportivas para los profesores extranjeros	☐	☐	☐	☐	☐
Buena disposición de la Oficina Erasmus para solucionar los problemas	☐	☐	☐	☐	☐
Existencia de servicios de orientación para la adaptación a la universidad destino	☐	☐	☐	☐	☐
El reconocimiento de la Universidad	☐	☐	☐	☐	☐
Medios tecnológicos académicos suficientes/adecuados para los estudios	☐	☐	☐	☐	☐

18- Se muestran algunas afirmaciones sobre los beneficios de una movilidad docente Erasmus / LLP (TS). Por favor marque su valoración según su grado de importancia para usted/interpretación

	1	2	3	4	5
Entender culturas y comportamientos diferentes	☐	☐	☐	☐	☐
Tolerancia con culturas diferentes	☐	☐	☐	☐	☐
Adaptación a culturas diferentes	☐	☐	☐	☐	☐

Querer vivir y trabajar al extranjero	☐	☐	☐	☐	☐
Ver el futuro con mas confianza	☐	☐	☐	☐	☐
Mejorar la confianza en uno mismo	☐	☐	☐	☐	☐
Descubrir tu propio potencial	☐	☐	☐	☐	☐
Para convertirse en una persona mas activa	☐	☐	☐	☐	☐
No tener miedo a nuevas responsabilidades	☐	☐	☐	☐	☐
Confianza en si mismo para hablar una lengua extranjera	☐	☐	☐	☐	☐
Entender mejor a la Unión Europea	☐	☐	☐	☐	☐
Crear en la importancia de 'LLP Erasmus Teaching Mobility'	☐	☐	☐	☐	☐
Superacion personal en el área académica	☐	☐	☐	☐	☐
Proporcionar una formación mejor	☐	☐	☐	☐	☐
Para enseñar en clases más modernas con nuevas tecnologías	☐	☐	☐	☐	☐
Ser capaz en trabajar en grupo en diferentes ambientes (como visitas a fabricas, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐

19- Cuales son sus sugerencias a los profesores que quieran hacer uso de 'movilidad docente Erasmus / LLP (TS)'.

20- Por favor indique sus sugerencias de mejora (si las tiene) de la movilidad docente Erasmus / LLP (TS) en las universidades destino

Google Formlar üzerinden asla şifre göndermeyin.

[Google Dokümanlar](#) tarafından hazırlanmıştır

[Kötüye Kullanımı Bildirme](#) - [Hizmet Şartları](#) - [Diğer Şartlar](#)